

ALLTID KUNDENS FÖRSTA VAL

ÅRSREDOVISNING 2019 STENA AB

INNEHÅLL

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

- 2 Förvaltningsberättelse

KONCERNEN

- 8 Resultaträkning
- 9 Rapport över totalresultat
- 10 Balansräkning
- 12 Förändringar i eget kapital
- 13 Kassaflödesanalys
- 14 Noter

MODERBOLAGET

- 72 Resultaträkning
- 73 Balansräkning
- 74 Förändringar i eget kapital
- 74 Kassaflödesanalys
- 75 Noter
- 80 Förslag till vinstdisposition

REVISIONSBERÄTTELSE

- 81 Revisionsberättelse

- 83 Fem år i sammandrag

Läs mer om
Stena AB:s
verksamhet och
hållbarhetsarbete
i årsrapporten.

Tryckt version
kan beställas via
info@stena.com

[STENA.COM](https://www.stena.com)

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Allmänt om verksamheten

Stena AB koncernen är en av de största familjeägda koncernerna i Sverige och har sina verksamheter inom fem affärsområden: Färjelinjer, Offshore Drilling, Shipping, Fastigheter och Nya Affärer.

Färjelinjer, som bedrivs av Stena Line i Skandinavien, på Nordsjön, Irländska sjön samt Östersjön, är ett av världens största internationella passagerar- och fraktservicerederier.

Offshore Drilling, med halvt nedsänkbara oljeborrningsriggar och oljeborrningsfartyg, bedrivs av Stena Drilling med huvudkontor i Aberdeen, och av dess globala organisation med kontor i Houston, Bergen, Limassol och Luxemburg.

Shippingverksamhet bedrivs av Stena RoRo inom RoRo-, RoPax-färjemarknaden och av Stena Bulk inom tank- och LNG-marknaden (Liquefied Natural Gas). Stena RoRo har sitt huvudkontor i Göteborg. Stena Bulk har sitt huvudkontor i Göteborg samt kontor i Houston, Singapore, Köpenhamn, Dubai och Limassol. Shippingverksamheten omfattar även bemanning av fartyg via Northern Marine Group med huvudkontor i Glasgow samt kontor i Manila, Mumbai, Singapore, Shanghai, St Petersburg, Göteborg, Houston och Aberdeen. Teknisk utveckling görs via Stena Teknik i Göteborg.

Stena Fastigheter, med huvudkontor i Göteborg, äger fastigheter främst i Göteborg, Stockholm och Malmö och är en av Sveriges största privatägda fastighetsägare. Den internationella fastighetsrörelsen, med bas i Amsterdam, har fastighetsinnehav i Nederländerna, Frankrike, USA och Storbritannien.

Nya Affärer bedrivs av Stena Adactum med huvudkontor i Göteborg. Stena Adactum investerar i företag utanför Stenas traditionella kärnverksamhet. Portföljen består idag av Ballingslöv, Blomsterlandet, Envac och Captum samt intressebolagen Stena Renewable, Gunnebo, Midsona och Beijer Electronics.

Stena Finans, som är koncernens centrala finansavdelning, verkar från Göteborg, Luxemburg, Limassol, Zug, Amsterdam, London och Singapore.

Moderbolag i koncernen är Stena AB (publ), organisationsnummer 556001-0802. Bolaget bedriver verksamhet i associationsformen aktiebolag och har sitt säte i Göteborg, Sverige. Huvudkontorets adress är Masthugskajen, 405 19 Göteborg.

Året i sammandrag

- Ytterligare ett år med goda operativa prestationer av alla affärsområden.
- Fortsatt starkt resultat trots utmanande marknad inom offshore drilling- och tankverksamheterna.
 - Totala intäkter uppgick till SEK 37,1 miljarder jämfört med SEK 34,7 miljarder 2018.
 - EBITDA (rörelseresultat före resultat från andelar i operationella intresseföretag samt före avskrivningar), exklusive värdering av våra förvaltningsfastigheter och försäljning av anläggningstillgångar uppgick till SEK 7,3 miljarder jämfört med SEK 5,0 miljarder 2018.
 - EBITDA var högre jämfört med föregående år framför allt på grund av förbättrat operativt resultat inom segmenten färjelinjer, offshore drilling samt tank och LNG.
 - Resultat före skatt uppgick till MSEK 240 jämfört med MSEK 105 under 2018, inklusive försäljning av anläggningstillgångar om MSEK 499 respektive SEK 1,8 miljarder 2018.
- Sund balansräkning med en soliditet om 37% per 31 december 2019, jämfört med 39% per 31 december 2018.
- Stark tillgänglig likviditet om SEK 13,6 miljarder, jämfört med SEK 16,6 miljarder 2018.
- Stena Lines operativa resultat förbättrades jämfört med 2018 och man nådde den högsta nivån på EBITDA någonsin, huvudsakligen tack vare ökade volymer för såväl bilar, passagerare samt fraktenheter.
- Stena Drilling förbättrade sitt resultat jämfört med 2018 främst tack vare ökat antal operationsdagar tillsammans med höjda dagsrater. Den genomsnittliga kommersiella utnyttjandegraden för enheter som varit på kontrakt under 2019 uppgick till 98%. Stena Drilling har under året tecknat flera nya kontrakt för sina borrenheter och fortsatte att fokusera på det kostnadsbesparingsprogram som har implementerats för att möta nuvarande marknadssituation.
- Tankmarknaden har under delar av 2019 sett stora utmaningar, under slutet av året såg man dock en förbättrad marknad för såväl Suezmax- som MR-fartyg. Stena Bulk upplevde trots allt en högre intjäning i tanksegmentet under stora delar av 2019 jämfört med 2018. EBITDA ökade främst tack vare förbättrade dagsrater för suemaxsegmentet samt en långsam återhämtning i produkt tanker segmentet. EBITDA ökade också som en följd av fler operationsdagar och högre dagshyror för LNG fartygen.

- Stena RoRo uppvisade en fortsatt hög utnyttjandegrad och arbetade under året även med att chartra ut och chartra in fartyg för Stena Line samt sälja fartyg som det inte längre fanns behov av i Stena Lines verksamhet.
- Stena Fastigheters verksamhet var fortsatt lönsam med mycket hög uthyrningsgrad, i snitt cirka 97%, jämfört med 96% under 2018.
- Stena Adactum uppvisade ett starkt resultat under 2019 och fortsatte att utveckla och expandera sina portföljbolag.

Större affärshändelser 2019

Färjelinjer

Stena Line har förvärvat hamn- och stuveriverksamheten i Rostock från den tidigare operatören Sartori & Berger per den 1 januari 2019.

I januari 2019 stängde Stena Line linjen mellan Gdynia i Polen och Nynäshamn i Sverige, en linje som öppnades i oktober 2017.

I januari 2019 förvärvade Stena Line en 25% andel i det letiska logistikbolaget Baltreiss.

I mitten av november 2019 levererades *Stena Estrid*, det första av fem beställda nästa generations nybyggen från det kinesiska varvet CMI Jinling Weihai.

I december 2019 ingick Stena Line ett avtal om att förlänga fartygen *Stena Lagan* och *Stena Mersey* med 36 meter vardera.

Under 2019 har *Stena Europe*, som trafikerar linjen Fishguard-Rosslare, genomgått ett uppgraderingsprogram vilket möjliggör att fartyget kan operera ytterligare en tioårsperiod.

Offshore Drilling

Under 2019 tecknade Stena Drilling följande nya kontrakt för sina borrenheter.

Ett kontrakt ingicks för *Stena Don* med Nautical Petroleum Limited, gällande en oljebrunn i Brittiska Nordsjön, vilket avslutades i oktober 2019. För *Stena Don* säkrades också ett kontrakt med EnQuest Heather Limited, gällande två oljebrunnar i Brittiska Nordsjön, vilket inleddes i februari 2020.

Ett kontrakt för *Stena Spey* ingicks med Ping Petroleum UK Limited, gällande en oljebrunn i Brittiska Nordsjön, vilket avslutades i augusti 2019. Ytterligare ett kontrakt ingicks med Dana Petroleum för *Stena Spey*, gällande två oljebrunnar med optioner i Brittiska Nordsjön. Arbetet beräknas komma igång under juni 2020.

Ett kontrakt ingicks för *Stena DrillMAX* med en icke angiven operatör, gällande två oljebrunnar, med start i juni 2020.

För *Stena Carron* säkrades en förlängning av kontraktet med Esso Exploration and Production Guyana Limited, gällande arbete utanför Guyana. Arbetet förväntas fortgå till juli 2020 med option på förlängning till januari 2021. Optionen utnyttjades i januari 2020.

Ett kontrakt ingicks för *Stena Forth* med Springfield Exploration and Production Limited, gällande en oljebrunn utanför Ghana. Arbetet slutfördes i november 2019.

Ett kontrakt ingicks för *Stena IceMAX* med CNOOC Petroleum North America ULC, gällande en oljebrunn utanför Kanada och diskussioner förs när arbetet skall påbörjas.

Kontraktet som ingåtts 2018 med en icke angiven operatör för *Stena Spey*, gällande 12 oljebrunnar i Brittiska Nordsjön med start under det tredje kvartalet 2019 terminerades av Stena Drilling före start.

Shipping – Stena Bulk

I juli 2019 beslagtogs *Stena Impero*, ett IMOIIIMAX-fartyg i Stena Bulk's flotta, av Irans Islamska Revolutionsgarde i Hormuzsundet inom Omams territorialvatten. Fartyget hölls och låg för ankar i hamnstaden Bandar Abbas i Iran. Stena Bulk och Northern Marine arbetade tätt med myndigheterna för att möjliggöra frisläppandet av *Stena Impero* och dess 23 besättningsmedlemmar, vilket skedde den 27:e september 2019. Det finns inga bevis för att fartyget brutit mot några marina regelverk. Fartyget är nu tillbaka i normal operation.

I oktober 2019 inledde Stena Bulk ett 50/50 joint venture med schweiziska Proman Shipping AG. Under namnet Proman Stena Bulk Limited ska bolaget operera två fartyg med långa charterkontrakt.

I november 2019 annonserade Proman Stena Bulk Limited den första gemensamma satsningen, en beställning från det kinesiska varvet Guangzhou Shipyard International ("GSI") av två IMOIIIMeMAX metanoltankers. Det första fartyget ska levereras under början av 2022.

Ett nytt kontrakt slöts för LNG-fartyget *Stena Crystal Sky* med en icke angiven operatör gällande ett år från maj 2020.

I september 2019 tecknades ett treårskontrakt gällande LNG-fartyget *Stena Clear Sky* med en icke angiven operatör.

Shipping – Stena RoRo

I mars 2019 beställdes ytterligare ett RoPax-fartyg från det kinesiska CMI Jinling Weihai-varvet, som kommer att chartras ut till en extern kund på ett 10-årigt bareboatcharteravtal.

I juli 2019 förvärvade Stena Rederi AB Stena Sessan A/S, ett dotterföretag inom Stena Sessankoncernen.

I november 2019 såldes och levererades fartyget *Kaiarahi*.

Shipping – Other

Under februari 2019 träffade Hyundai-Glovis och Stena ett avtal om samarbete i Europa genom ett nystartat joint venture-bolag. Syftet med detta bolag, av vilket parterna äger vardera 50%, är att utveckla nya produkter och tjänster för den europeiska marknaden. Namnet på det nya bolaget är Stena Glovis, och huvudkontoret är placerat i Hamburg. Bolaget började sin verksamhet i mars 2019.

Under mars 2019 tecknade Stena ett avtal om att förvärva 67% i NMT Group. NMT är ett holländskt bolag som bedriver världsomspännande befraktning av bilar, lastbilar och all övrig rullande last. Förvärvet blev klart under maj 2019.

Fastigheter

Under 2019 har Stena Fastigheter fortsatt att investera i såväl nyproduktion som i befintligt fastighetsbestånd. Stena Fastigheter färdigställde 540 nybyggda lägenheter. Två fastigheter med bostadsrättsföreningar färdigställdes och såldes under året i Göteborg.

Under fjärde kvartalet 2019 slöts ett avtal med SKF i Göteborg om att förvärva mark för att bygga bostäder och kontor.

Under 2019 har tre kommersiella fastigheter förvärvats i Göteborg. Stena Realty har under 2019 sålt tre fastigheter, två i Holland och en i Tyskland.

Den ekonomiska uthyrningsgraden uppgick till 97% per den sista december 2019. I Sverige uppgick den ekonomiska uthyrningsgraden till 99% för bostäder och 97% för kommersiella lokaler. Internationellt uppgick den ekonomiska uthyrningsgraden till 89%.

Nya Affärer

I april 2019 förvärvade Stena Adactum 29% av aktierna i Beijer Electronics från Stena Sessankoncernen. Beijer Electronics är verksam inom sektorn för industriell automatisering och data kommunikation och är noterat på listan OMX Stockholm Small Cap. Resultatet från Beijer Electronics redovisas som resultat från andelar i strategiska intresseföretag inom finansnettot.

Händelser efter räkenskapsårets utgång

I januari 2020 påbörjade Stena Fastigheter byggnationen av 185 lägenheter i Haninge, Stockholm. I samma område bygger man 20 radhus, som säljstartades i december 2019.

I januari 2020 emitterades två femåriga obligationer, en på MUSD 350 och en på MEUR 315. Syftet med transaktionen var

att förlänga amorteringsprofilen samt att amortera utestående belopp på existerande term loan B om MUSD 613.

Den 31 januari 2020 stängde Stena Line linjen som trafikerade Varberg–Grenå och dagen därpå öppnades en ny linje som trafikerade Halmstad–Grenå.

I februari 2020 förvärvade Stena Rederi AB ytterligare 50% av aktierna i logistik- och transportbolaget NTEX AB. Ägandet i NTEX AB uppgår därmed till 75% och bolaget konsolideras som dotterbolag i redovisningen från förvärvstidpunkten.

I mars 2020 levererades *Stena Edda* till Europa och sattes i trafik på Stena Line's linje som trafikerar Belfast-Liverpool.

I mars 2020 flyttades *Stena Superfast X* ut ur Stena Lines linjenät till Stena RoRo, där hon nu går på en extern charter.

RoRo-fartygen *Hatche* och *Qezban* har kontrakterats från Turkiet. *Hatche* levererades enligt plan i januari 2020 och opererar nu på linjen Europoort–Killingholme. *Qezban* kommer att sättas i trafik på samma linje under mars 2020.

Följderna av Covid-19 utbrottet påverkar Stena AB koncernen. Stena har vidtagit åtgärder för att skydda de anställdas hälsa och säkerhet samtidigt som man fokuserar på att minimera de negativa effekterna på koncernens affärer. Den finansiella påverkan är relaterad till den allmänna situationen och beslut av olika lokala myndigheter, vilket leder till minskad efterfrågan på Stenas tjänster och produkter.

Covid-19 utbrottet påverkar Stenas affärsområden på olika sätt och kommer leda till en negativ finansiell påverkan på koncernen, med början från mitten av mars. Givet den osäkra situationen är det inte i nuläget möjligt att uppskatta hela den potentiella påverkan för Stena AB koncernen.

Under mars 2020 stängdes linjen mellan Oslo–Fredrikshamn permanent och trafiken på linjen mellan Trelleborg–Sassnitz ställdes in tillsvidare.

Under april 2020 har Stena AB erhållit en garantiram om SEK 8 miljarder från Exportkreditnämnden (EKN) och därefter uppnått en principöverenskommelse med ett bankkonsortium avseende en icke säkerställd kreditfacilitet uppgående till SEK 10,7 miljarder. Slutligt låneavtal beräknas undertecknas i maj 2020.

System för intern kontroll och riskhantering

Denna beskrivning av Stenas AB koncernens interna kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen.

Styrelsen ansvarar för bolagets interna kontroll, vars övergripande syfte är att skydda bolagets tillgångar och därigenom ägnas investering.

Stena arbetar utifrån COSO:s ramverk med den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. COSO:s ramverk, som är utgivet av "Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission", utgörs av fem olika delområden: kontrollmiljö, riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt uppföljning. Implementeringen av COSO-ramverket gjordes under 2007 då Stena AB koncernen för första gången rapporterade i enlighet med den amerikanska lagstiftningen "Sarbanes-Oxley Act 404". I och med återbetalning av våra amerikanska obligationslån den 5 mars 2013 avregistrerades Stena AB koncernen från SEC och behöver därmed inte längre rapportera i enlighet med "Sarbanes-Oxley Act 404". Stena har dock valt att bibehålla COSO som ramverk att utgå ifrån för arbetet med den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen.

Kontrollmiljö

Kontrollmiljön är basen för den interna kontrollen eftersom den innefattar den kultur som styrelse och ledning kommunicerar och arbetar efter. Kontrollmiljön utgörs främst av integritet, etiska värderingar, kompetens, ledningsfilosofi, organisationsstruktur, ansvar och befogenheter, policies och riktlinjer samt rutiner.

Särskilt viktigt är att styrande dokument såsom interna policies och riktlinjer finns inom väsentliga områden och att dessa ger en god vägledning till medarbetarna. Exempel på viktiga styrdokument inom Stena är bland annat "Code of Conduct", "Code of Governance", "Power Reserved List", "Principer, trossatser och grundvärden för Stena AB", "Finance Policy" och "Financial Manual" som definierar redovisnings- och rapporteringsregler. Dessa styrande dokument kommuniceras via fastställda informations- och kommunikationsvägar och har därmed gjorts tillgängliga och kända för berörd personal.

Styrelsen har ett revisionsutskott som har som huvudsaklig uppgift att säkerställa att fastlagda principer för den finansiella rapporteringen och interna kontrollen efterlevs samt att ändamålsenliga relationer med bolagets revisorer upprätthålls.

Riskbedömning

Stena arbetar löpande med riskbedömning där riskerna för fel inom den finansiella rapporteringen ses över. Riskbedömningen syftar till att identifiera och utvärdera de mest väsentliga riskerna som påverkar den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen i koncernens bolag och processer.

Den övergripande riskbedömningen uppdateras för att upprätthålla en samlad bild över de största riskerna. För att

begränsa riskerna finns det ändamålsenliga policies och riktlinjer samt processer och kontrollaktiviteter inom verksamheten. Riskbedömningen uppdateras årligen under ledning av koncernstab "Corporate Governance" och resultatet rapporteras till revisionsutskottet.

Kontrollaktiviteter

De identifierade väsentligaste riskerna avseende den finansiella rapporteringen hanteras genom olika kontrollaktiviteter. Det finns ett antal kontrollaktiviteter inbyggda i varje process för att säkerställa att verksamheten drivs effektivt och att den finansiella rapporteringen ger en rättvisande bild.

Kontrollaktiviteterna, vilka syftar till att förebygga, upptäcka och rätta till eventuella felaktigheter består bland annat av attester, kontoavstämningar samt analys av finansiell data.

Under året görs också löpande IT-revisioner för att säkerställa validiteten i Stenas IT-system avseende den finansiella rapporteringen.

Information och kommunikation

Policies och riktlinjer är särskilt viktiga för en korrekt redovisning och rapportering och definierar även de kontrollaktiviteter som ska utföras. Stenas policies och riktlinjer avseende den finansiella rapporteringen uppdateras löpande och finns tillgängliga för alla berörda medarbetare på Stenas intranät. Information och kommunikation avseende den finansiella rapporteringen sker även genom utbildning. Koncerninterna seminarier och konferenser hålls med regelbundenhet där fokus på kvalitetssäkring avseende finansiell rapportering och styrmodeller utgör viktiga teman.

Uppföljning

Styrelsen och revisionsutskottet utvärderar kontinuerligt den information som bolagsledningen lämnar bland annat avseende den interna kontrollen.

Revisionsutskottets arbete med att följa upp effektiviteten i bolagsledningens arbete avseende den interna kontrollen är av särskild betydelse för styrelsen. Arbetet innefattar bland annat att säkerställa att åtgärder vidtas rörande de brister och förslag till åtgärder som framkommit vid den interna och externa revisionen. Arbetet med den interna kontrollen medför att medvetenheten kring vikten av god intern kontroll i koncernen höjs ytterligare och att kontinuerliga förbättringar sker.

medvetenheten kring vikten av god intern kontroll i koncernen höjs ytterligare och att kontinuerliga förbättringar sker.

Internrevision

Stena AB koncernens stabsfunktion "Corporate Governance" fungerar som koncernens internrevision och rapporterar till revisionsutskottet och koncernens vVD. Funktionen arbetar med att proaktivt utveckla och förbättra den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen, samt även granska att den interna kontrollen fungerar på ett tillfredsställande sätt. "Corporate Governance" planerar sitt arbete i samråd med revisionsutskottet och rapporterar löpande resultatet av sin granskning till utskottet. Kommunikation sker även kontinuerligt med Stenas externa revisorer i frågor som rör intern kontroll.

Aktieinnehavare

Alla emitterade och utestående röstberättigade aktier i Stena AB ägdes enligt följande den 31 december 2019:

Namn på aktieinnehavare	Antal aktier	Ägande i %
Dan Sten Olsson	25 500	51,0
Stefan Sten Olsson	12 250	24,5
Madeleine Olsson Eriksson	6 250	12,5
Gustav Eriksson	3 000	6,0
Marie Eriksson	3 000	6,0

Innehavarna ovan har ensam rösträtt för sina respektive aktier. Dan Sten Olsson, Madeleine Olsson Eriksson och Stefan Sten Olsson är syskon. Gustav Eriksson och Marie Eriksson är son respektive dotter till Madeleine Olsson Eriksson.

Dan Sten Olsson är den enda ledande befattningshavaren i Stena AB som äger röstberättigade aktier i Stena AB. Samtliga aktier i Stena AB har samma rösträtt.

Framtida utveckling

Följderna av Covid-19 utbrottet påverkar Stena AB koncernen. Givet den osäkra situationen är det inte i nuläget möjligt att uppskatta hela den potentiella påverkan för Stena AB koncernen.

Ledningen utvärderar löpande situationen och har infört kostnadsbesparingar och olika åtgärder för att minska effekterna av svikande efterfrågan på produkter och tjänster inom koncernen. Ledningen har i nuläget inga betydande tvivel angående koncernens fortsatta drift, utan verksamheten totalt för koncernen förväntas under det kommande året fortsätta

med samma inriktning och i ungefär samma omfattning som under 2019.

Forskning och utveckling

Bolaget bedriver utveckling av fartygskonstruktioner inom Stena Teknik. Dessutom lämnas bidrag till högskolor samt till Sten A Olssons Stiftelse för Forskning och Kultur, vars syfte bland annat är att främja vetenskaplig forskning och utveckling.

Miljö

Koncernen driver ett stort antal miljörelaterade projekt med målsättningen att minska Stenas miljöpåverkan. Eftersom sjöfart utgör en stor del av Stenas verksamhet är en av våra stora utmaningar att ta fram effektivare fartyg. Den viktigaste åtgärden för Stenas shippingverksamheter är att minska energiförbrukningen i förhållande till det arbete som utförs. Miljötänkandet, som både handlar om omtanke om hyresgästerna och att värna om jordens resurser, är också mycket viktigt för Stena Fastigheter. Arbete med att minska energiförbrukningen fortskrider och mål har satts för varje fastighet.

Den hamnverksamhet som Stena Line Scandinavia AB bedriver har, genom införandet av miljöbalken, blivit provningspliktig för tillstånd. Det som regleras i tillståndet är framförallt buller.

Hållbarhetsrapport

Bolagets hållbarhetsarbete beskrivs i årsrapporten för Stena AB koncernen som lämnas av Stena AB, organisationsnummer 556001-0802, med säte i Göteborg. I enlighet med ÅRL 6 kap 11§ har Stena AB valt att upprätta hållbarhetsrapporten som en från årsredovisningen avskild rapport. Hållbarhetsrapportens omfattning framgår på sidan 58 i årsrapporten.

Finansiella risker

För finansiella risker se not 1 Redovisningsprinciper och not 31 Finansiella riskfaktorer och finansiell riskhantering.

Medarbetare

För 2019 uppgick genomsnittligt antal anställda till 11 800 (11 400) personer. En avgörande faktor för att förverkliga Stena AB koncernens vision är våra medarbetare samt deras kunskap, engagemang och kompetens.

Den framtida utvecklingen är beroende av att bolaget bibehåller sin position som en attraktiv arbetsgivare. För att stödja

detta strävar Stena efter ett arbetsklimat där energi, passion och respekt för individen är ledstjärnor. På regelbunden basis genomförs en koncernövergripande attitydundersökning och enligt denna undersökning är antalet nöjda medarbetare fortsatt högt. Varje anställd ska ha ett utvecklingssamtal varje år. För mer information om medarbetare, se not 33.

Intäkter och resultat

Koncernens intäkter för 2019 uppgick till MSEK 37 142 (34 730), inklusive resultat av fartygsförsäljningar om MSEK 171 (369), fastighetsförsäljningar om MSEK 328 (1 259) och verksamhetsförsäljningar om MSEK 0 (215). Resultatet före skatt uppgick under året till MSEK 240 (105) och årets resultat till MSEK 13 (68).

Finansiering och likviditet

Per den 31 december 2019 uppgick likvida medel och kortfristiga placeringar till MSEK 6 297 (2 786), varav MSEK 5 548 (2 085) var disponibla. Tillsammans med långfristiga placeringar och tillgängliga kreditfaciliteter fanns per den 31 december 2019 en total betalningsberedskap om SEK 13,8 miljarder (16,6).

Av kreditfaciliteten på MUSD 725 var MUSD 579 (87) utnyttjat per den 31 december 2019, varav MUSD 3 (3) var utställda garantier. Låneamorteringar gjordes under året med totalt MSEK 5 220 (6 960).

Koncernens balansomslutning uppgick per den 31 december 2019 till MSEK 129 777 jämfört med MSEK 118 049 per den 31 december 2018. Investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar uppgick under året till MSEK 4 550 (7 839). Koncernens skuldsättningsgrad, definierad som netto räntebärande skulder i relation till netto räntebärande skulder, eget kapital och uppskjutna skatteskulder, var 44% (47%) per den 31 december 2019.

Enligt upprättad koncernbalansräkning per den 31 december 2019 uppgick balanserade vinstmedel till MSEK 43 403, varav MSEK 24 utgjorde årets resultat.

I februari 2019 återbetalades vår Eurobond uppgående till MEUR 102 vid förfall.

Under första kvartalet 2019 återbetalades MUSD 105 avseende Stena Forth Junior/Mezzanine tranch, vilken hade ett ursprungligt förfall under 2021.

Stena AB och dess dotterbolag kan från tid till annan återköpa eller på annat sätt handla i sina egna skuldinstrument på den öppna marknaden. Dessutom diskuterar Stena AB och dess dotterbolag med investerare och långgivare strategiska

alternativ och överväganden med avseende på vår egna skuld-kapitalstruktur.

Moderbolaget

Moderbolagets omsättning uppgick till MSEK 163 (138) och resultatet före skatt till MSEK 1 032 (468), varav aktieutdelningar från dotterbolag uppgick till MSEK 1 125 (518).

Vinstdisposition

Stena AB:s styrelse föreslår att MSEK 0 (90) lämnas som utdelning till aktieägarna, varefter resterande vinstmedel om MSEK 19 329 överförs i ny räkning.

För koncernens och moderbolagets resultat, likviditet och finansiella ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar samt kassaflödesanalyser med respektive tillhörande bokslutskommentarer.

KONCERNENS RESULTATRÄKNING

MSEK	Not	1 januari–31 december	
		2019	2018
Nettoomsättning			
Färjelinjer		14 286	13 849
Offshore Drilling		2 440	1 244
Shipping		8 728	6 401
Fastigheter		2 706	2 738
Nya Affärer		7 255	7 044
Övrigt		4	30
Total omsättning		35 419	31 306
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	4	499	1 843
Totala övriga intäkter		499	1 843
Värdeförändring förvaltningsfastigheter	12	1 224	1 581
Totala intäkter	3	37 142	34 730
Direkta rörelsekostnader			
Färjelinjer		–9 482	–9 613
Offshore Drilling		–1 755	–1 375
Shipping		–6 489	–5 037
Fastigheter		–806	–893
Nya Affärer		–5 369	–5 310
Övrigt		354	–35
Totala direkta rörelsekostnader		–23 547	–22 263
Bruttoresultat		13 595	12 467
Försäljningskostnader		–1 506	–1 251
Administrationskostnader	5	–3 062	–2 778
Resultat från andelar i operativa intresseföretag	6	–119	–105
Av- och nedskrivningar	3, 9, 10, 11, 24	–7 177	–6 101
Rörelseresultat	3	1 731	2 232
Resultat från andelar i strategiska intresseföretag	6	86	–22
Erhållna utdelningar		85	147
Resultat från värdepapper		1 013	–132
Ränteintäkter		439	326
Räntekostnader		–2 946	–2 147
Valutavinst/förlust		56	23
Övriga finansiella intäkter och kostnader		–224	–322
Finansnetto	7	–1 491	–2 127
Resultat före skatt		240	105
Skatter	8	–227	–37
Årets resultat		13	68
Årets resultat hänförligt till:			
Moderbolagets aktieägare		24	69
Innehav utan bestämmande inflytande		–11	–1
Årets resultat		13	68

RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT

MSEK	Not	1 januari–31 december	
		2019	2018
Årets resultat		13	68
Övrigt totalresultat	19		
<i>Poster som senare kan komma att omklassificeras till periodens resultat:</i>			
Årets förändring verkligtvärdereserv, netto efter skatt		40	–124
Årets förändring i såringsreserv, netto efter skatt		–255	–58
Andel av intresseföretags övriga totalresultat		39	–2
Årets förändring i valutaomräkningsreserv		1 200	1 147
<i>Poster som ej kommer att omklassificeras till periodens resultat:</i>			
Årets förändring verkligtvärdereserv, netto efter skatt		108	79
Omräkning av avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		90	–556
Årets förändring i omvärderingsreserv		154	38
Andel av intresseföretags övriga totalresultat		–20	–10
Övrigt totalresultat		1 356	513
Summa totalresultat		1 369	581
Summa totalresultat hänförligt till:			
Moderbolagets aktieägare		1 382	580
Innehav utan bestämmande inflytande		–13	1
Summa totalresultat, netto efter skatt		1 369	581

KONCERNENS BALANSRÄKNING

MSEK	Not	31 december	
		2019	2018
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	9		
Goodwill		2 753	2 300
Varumärken		733	710
Linjerättigheter		558	566
Övriga immateriella anläggningstillgångar		795	645
Totala immateriella anläggningstillgångar		4 839	4 221
Materiella anläggningstillgångar			
Fartyg	10	39 919	39 656
Pågående projekt	10	3 103	2 068
Inventarier	10	3 090	3 241
Byggnader och mark	10	2 129	1 196
Hamnar	11	4 188	3 724
Totala materiella anläggningstillgångar		52 429	49 885
Förvaltningsfastigheter	12	38 684	35 398
Finansiella anläggningstillgångar			
Placeringar redovisade enligt kapitalandelsmetoden	6	3 979	2 937
Övriga långfristiga värdepapper	13	3 903	5 691
Överskott i fonderade pensionsplaner	21	1 039	517
Övriga långfristiga tillgångar	14, 20	5 473	8 473
Totala finansiella anläggningstillgångar		14 394	17 618
Totala anläggningstillgångar		110 346	107 122
Omsättningstillgångar			
Varulager	15	1 169	989
Kundfordringar	16	3 178	2 750
Övriga fordringar	16	6 337	2 322
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	16	2 450	2 080
Kortfristiga placeringar	17	2 931	903
Likvida medel	18	3 366	1 883
Totala omsättningstillgångar		19 431	10 927
Summa tillgångar	3	129 777	118 049

MSEK	Not	31 december	
		2019	2018
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Aktiekapital		5	5
Reserver	19	4 483	3 352
Balanserat resultat		43 379	43 173
Årets resultat		24	69
Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare		47 891	46 599
Innehav utan bestämmande inflytande		159	127
Totalt eget kapital		48 050	46 726
Långfristiga skulder			
Uppskjutna skatteskulder	20	5 120	4 813
Pensioner och liknande förpliktelser	21	752	647
Övriga avsättningar		25	422
Skulder till kreditinstitut	22	40 162	35 895
Obligationslån	23	8 212	9 794
Balanserade leasingåtaganden	24	9 214	4 273
Övriga långfristiga skulder	25	2 718	2 030
Totala långfristiga skulder		66 203	57 874
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	22	1 911	2 019
Obligationslån	23	2 100	1 036
Balanserade leasingåtaganden	24	1 601	481
Leverantörsskulder		2 158	1 988
Skatteskulder		63	75
Övriga skulder		2 634	2 977
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	26	5 057	4 873
Totala kortfristiga skulder		15 524	13 449
Summa eget kapital och skulder		129 777	118 049

KONCERNENS EGET KAPITAL

SAMMANSTÄLLNING ÖVER FÖRÄNDRINGAR

MSEK	Hänförligt till moderbolagets aktieägare					Totalt eget kapital
	Aktiekapital	Reserver ¹⁾	Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat	Summa	Innehav utan bestämmande inflytande	
Ingående eget kapital 1 januari 2018	5	2 411	43 652	46 069	126	46 195
Årets förändring verkligtvärdereserv		-124	79	-45		-45
Årets förändring säkringsreserv		-58		-58		-58
Årets förändring omvärderingsreserv		-23	61	38		38
Årets förändring omräkningsreserv		1 145		1 145	2	1 147
Årets förändring i intresseföretag			-12	-12		-12
Omräkning av avsättningar för pensioner			-556	-556		-556
Övrigt totalresultat		940	-429	511	2	513
Årets resultat			69	69	-1	68
Summa totalresultat		940	-360	580	1	581
Utdelning			-50	-50		-50
Utgående eget kapital 31 december 2018	5	3 352	43 242	46 599	127	46 726
Ingående eget kapital 1 januari 2019	5	3 352	43 242	46 599	127	46 726
Årets förändring verkligtvärdereserv		94	54	148		148
Årets förändring säkringsreserv		-255		-255		-255
Årets förändring omvärderingsreserv		90	64	154		154
Årets förändring omräkningsreserv		1 202		1 202	-2	1 200
Årets förändring i intresseföretag			19	19		19
Omräkning av avsättningar för pensioner			90	90		90
Övrigt totalresultat		1 131	227	1 358	-2	1 356
Årets resultat			24	24	-11	13
Summa totalresultat		1 131	251	1 382	-13	1 369
Utdelning			-90	-90		-90
Förvärv av innehav utan bestämmande inflytande					45	45
Utgående eget kapital 31 december 2019	5	4 483	43 403	47 891	159	48 050

1) Se även not 19

KONCERNENS KASSAFLÖDESANALYS

Kassaflödesanalys

MSEK	Not	1 januari–31 december	2019	2018
Kassaflöde från den löpande verksamheten				
Årets resultat			13	68
Justeringar som förklarar skillnaderna mellan årets resultat och kassaflöde från den löpande verksamheten:				
Av- och nedskrivningar	3		7 177	6 101
Värdeförändring förvaltningsfastigheter			-1 224	-1 581
Resultat från andelar i strategiska intresseföretag			-86	22
Resultat av försäljning, anläggningstillgångar	4		-499	-1 843
Resultat av försäljning, aktier			-1 013	132
Valutakursdifferenser, orealiserade			-548	-620
Uppskjutna skatter			26	-314
Övriga ej likvidpåverkande poster			-324	327
Pensioner			-257	-426
Utdelning från operationella intresseföretag och joint ventures			27	74
Förvärv och avyttringar av operationella intresseföretag och joint ventures			-147	-72
Förändring av kortfristiga placeringar			1 046	111
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital			4 191	1 979
Förändring i rörelsekapital				
Kundfordringar och övriga fordringar			-171	63
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			-9	-120
Varulager			165	-26
Leverantörsskulder			-22	74
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			3	-191
Skatteskulder			10	306
Övriga kortfristiga skulder			-107	-165
Kassaflöde från den löpande verksamheten	30		4 060	1 920
Investeringsverksamheten				
Investeringar i immateriella tillgångar			-284	-256
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	4		687	8 116
Investeringar i materiella anläggningstillgångar			-5 318	-7 571
Investeringar genom förvärv av bolag, efter avdrag för förvärvade likvida medel			-293	
Försäljning av verksamheter, efter avdrag för likvida medel i sålda bolag	29			1 145
Utdelning från strategiska intresseföretag			35	50
Förvärv och avyttringar i strategiska intresseföretag			-759	-749
Försäljning av aktier och andelar samt långfristiga placeringar			3 037	4 071
Investering i aktier och andelar samt långfristiga placeringar			-2 658	-3 344
Ökning av övriga långfristiga tillgångar	30		-310	-271
Minskning av övriga långfristiga tillgångar	30		37	76
Övriga investeringar			-168	
Kassaflöde från investeringsverksamheten			-5 994	1 267
Finansieringsverksamheten				
Upptagande av kort- och långfristiga lån			1 238	1 775
Amortering av kort- och långfristiga lån			-5 220	-6 960
Förändring av checkräkningar och liknande krediter			5 807	-2 906
Nya leaseskulder			3 413	4 936
Amortering av leaseskulder			-1 676	-209
Förändring av spärrmedel			-11	-54
Utdelningar			-90	-50
Övriga finansieringar	30		-84	-145
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	30		3 377	-3 613
Omräkningsdifferens på likvida medel			40	61
Förändring av likvida medel			1 483	-365
Likvida medel vid årets början	18		1 883	2 248
Likvida medel vid årets slut	18		3 366	1 883

NOTER

Belopp i miljoner kronor (MSEK) om ej annat anges. Siffrorna inom parentes avser motsvarande värden föregående år.

NOT 1. REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Grunden för upprättande av redovisningen

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) som blivit antagna av EU. Dessutom har RFR 1, kompletterande regler för koncerner tillämpats, utgivna av Rådet för finansiell rapportering.

I enlighet med IAS 1 tillämpar Stena AB koncernens bolag enhetliga redovisningsprinciper, oavsett lokal lagstiftning. Nedanstående principer har genomgående tillämpats för de år som årsredovisningen omfattar.

IAS 33, Resultat per aktie, tillämpas ej eftersom Stena AB inte är ett noterat bolag.

Moderbolagets redovisning är upprättad enligt samma redovisningsprinciper som för koncernen med undantag för vad som beskrivs i avsnittet "Moderbolagets redovisningsprinciper".

Årsredovisningen och koncernredovisningen godkänns för utfärdande av styrelsen den 28 april 2020. Balansräkningarna och resultaträkningarna kommer att framläggas till årsstämman för fastställande den 8 maj 2020.

I samband med upprättandet av denna finansiella rapport har företagsledningen gjort uppskattningar och antaganden vilka påverkar det redovisade värdet av tillgångar och skulder, eventalförpliktelser vid bokslutstidpunkten samt redovisade intäkter och kostnader. Det verkliga utfallet i framtiden avseende vissa transaktioner kan avvika från det uppskattade utfallet då denna finansiella rapport upprättades. Avvikelse av detta slag kommer att påverka utfallet i finansiella rapporter för kommande redovisningsperioder. De områden som innefattar en hög grad av bedömning, som är komplexa eller sådana områden där antaganden och uppskattningar är av väsentlig betydelse för koncernredovisningen, anges i not 2.

Tillgångar och skulder är redovisade till historiska anskaffningsvärden, förutom förvaltningsfastigheter som värderas till verkligt värde, hamnar som värderas enligt omvärderingsmetoden och vissa finansiella instrument.

Nya eller ändrade redovisningsstandarder 2019

Leasing

IFRS 16 ersätter IAS 17 Leasingavtal och tillhörande tolkningar. IFRS 16 Leasingavtal utgör en omfattande förändring vad gäller redovisning av leasingavtal. Standarden bidrar med en övergripande modell för identifiering av leasingavtal samt hur de ska hanteras i redovisning och rapportering. Stena AB koncernen tillämpar sedan 1 januari 2019 IFRS 16.

Tillämpningen av IFRS 16 påverkar främst leasetagarens redovisning av de leasingavtal som i enlighet med IAS 17 klassificerades och redovisades som så kallade operationella leasingavtal. I enlighet med IFRS 16 ska en majoritet av dessa leasingavtal redovisas i balansräkningen. En leasegivares redovisning är däremot väsentligen oförändrad i enlighet med IFRS 16.

Bostadsrättsföreningar

Från och med 1 januari 2019 tillämpas en ny redovisningsprincip för bostadsutveckling genom bostadsrätter. Den nya principen innebär att bostadsrättsföreningarna konsolideras i koncernredovisningen och att intäkter och resultat från genomförda projekt redovisas vid den tidpunkt den enskilda bostadsrättsköparen tillträder bostaden och kontrollen övergår till köparen. Det vill säga att resultatet redovisas vid en tidpunkt.

Förändringen har inte inneburit någon väsentlig påverkan på koncernens ställning och resultat i tidigare redovisade perioder varför någon omräkning ej har gjorts av jämförelsetalen.

Referensräntor

Med anledning av den pågående reformen av referensräntor publicerade IASB den 26 september 2019 ett tillägg till reglerna om säkringsredovisning i IFRS 9 och IAS 39 samt upplysningskrav i IFRS 7. Syftet med tillägget är att mildra de redovisningsmässiga effekterna av den osäkerhet som uppstår innan bytet av referensräntor. Tillägget är godkänt av EU och gäller från och med 1 januari 2020 och förtida tillämpning är tillåten. I ett senare steg kommer IASB att överväga om ytterligare lättnader är nödvändiga i samband med bytet av referensräntor. Stena AB koncernen har valt att förtidstillämpa detta tillägg i bokslutet för 2019 års räkenskaper.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar moderbolaget Stena AB (publ) och samtliga företag, i vilka moderbolaget direkt eller indirekt har mer än 50% av röstetalet eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande.

Vad avser bolag som tillkommit eller avyttrats under året gäller följande:

- Bolag som förvärvats under året har inkluderats från och med att bestämmande inflytande erhållits.
- Bolag som avyttrats under året ingår fram till dess att Stenas bestämmande inflytande upphört.

Koncernens konsoliderade finansiella rapporter inkluderar de finansiella rapporter för moderbolaget och dess direkt eller indirekt ägda dotterbolag efter:

- eliminering av koncerninterna transaktioner och
- avskrivning av förvärvade övervärden.

Eget kapital i koncernen omfattar eget kapital i moderbolaget och den del av eget kapital i dotterföretagen som tillkommit efter förvärv.

Transaktioner med innehavare utan bestämmande inflytande redovisas i eget kapital som en ägartransaktion så länge som bestämmande inflytande föreligger. Innehav utan bestämmande inflytandes andel av årets resultat specificeras efter årets resultat i resultaträkningen.

Rörelseförvärv och goodwill

Koncernredovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden. Metoden innebär att de tillgångar och skulder samt eventalförpliktelser, som förvärvande bolag äger vid förvärvstillfället, värderas för att fastställa deras koncernmässiga anskaffningsvärde. Värdering av förvärvat mark, byggnader och utrustning görs antingen av extern part eller internt baserat på tillgänglig information på marknaden. Redovisningen av finansiella tillgångar och skulder, liksom varulager, baseras på tillgänglig marknadsinformation. Verkligt värde för väsentliga immateriella anläggningstillgångar tas fram antingen med hjälp av oberoende värderingsexpert eller internt genom att allmänt accepterade värderingsmetoder används, vilka vanligtvis baseras på framtida kassaflöden.

Förvärv av förvaltningsfastigheter och fartyg i bolag med endast övriga materiella tillgångar redovisas som ett tillgångsförvärv.

Om förvärvskostnaden överstiger marknadsvärdet på identifierade tillgångar, skulder och eventalförpliktelser redovisas skillnaden som goodwill. Om verkligt värde på de förvärvade nettotillgångarna överstiger förvärvskostnaden ska förvärvaren på nytt identifiera och värdera de förvärvade tillgångarna. Eventuellt kvarstående överskott vid en omvärdering ska omedelbart resultatföras.

Då förvärfsanalysen har granskats och godkänts av ledningen, allokeras goodwill till kassagenererande enheter och en nedskrivningsprövning görs minst en gång per år från det att allokeringen är slutförd. Vid stegvisa förvärv fastställs goodwillen den dag då bestämmande inflytande uppkommer. Tidigare innehav värderas till verkligt värde och värdeförändringen redovisas i årets resultat. Avskrivningar görs inte på goodwill.

Transaktionskostnader, med undantag från transaktionskostnader som är hänförliga till eget kapital eller skuldinstrument, rapporteras som kostnad i resultaträkningen. Villkorlig köpeskilling rapporteras enligt verkligt värde vid förvärvstillfället. Om den villkorliga köpeskillingen är klassificerad som eget kapital instrument, sker ingen omvärdering. För andra villkorliga köpeskillingar, omvärderas dessa varje kvartal och skillnaden rapporteras i resultaträkningen.

Andelar i intresseföretag, joint venture och övriga samarbetsarrangemang

Intresseföretag är de företag, i vilka koncernen har ett betydande men inte bestämmande inflytande, vilket i regel gäller för aktieinnehav som omfattar mellan 20% och upp till högst 50% av röstetalet eller på annat sätt ger ett betydande inflytande.

Samarbetsarrangemang är de företag för vilka koncernen genom samarbetsavtal med en eller flera parter har ett gemensamt bestämmande inflytande med externa parter (arrangemangets relevanta aktiviteter). Innehav i ett samarbetsarrangemang klassificeras antingen som en gemensam verksamhet eller ett joint venture beroende på de kontraktuella rättigheter och skyldigheter varje investerare har. Stena

har bedömt sina samarbetsarrangemang och fastställt att merparten är joint ventures. En gemensam verksamhet har identifierats men bedöms ej vara av väsentlig karaktär.

Innehav i intresseföretag och joint ventures redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Metoden innebär att investeringen initialt redovisas till sitt anskaffningsvärde. Det redovisade värdet ökas eller minskas därefter för att spegla ägarföretagets andel av intresseföretagets/joint venturebolagens vinster eller förluster efter förvärvet. I koncernens balansräkning redovisas andelarna som "Placeringar redovisade enligt kapitalandelsmetoden". I koncernens resultaträkning delas intresseföretag upp på strategiska innehav och övriga innehav där strategiska innehav redovisas som "Resultat från andelar i intresseföretag" inom finansnettot och övriga innehav tillsammans med joint venture redovisas inom respektive affärsområde inom rörelseresultatet. Mottagna utdelningar avräknas mot bokfört värde av respektive andelar. Stena AB koncernen bedömer vid varje rapportperiods slut om det finns objektiva bevis för att nedskrivningsbehov föreligger för investeringarna. Om så är fallet beräknar koncernen nedskrivningsbeloppet som skillnaden mellan intresseföretagets återvinningsvärde och det redovisade värdet och redovisar beloppet i "Resultat från andelar i intresseföretag" eller i rörelseresultatet beroende på om innehavet är klassificerat som strategiskt eller övriga innehav.

Avseende innehav i gemensam verksamhet redovisas tillgångar, skulder, intäkter och kostnader som rör dess innehav i verksamheten i enlighet med de redovisningsprinciper som är tillämpliga för dessa specifika tillgångar, skulder, intäkter och kostnader.

Omräkning av utlandsverksamheter

Moderbolagets funktionella valuta, tillika rapporteringsvaluta, samt Stena AB koncernens rapporteringsvaluta är svenska kronor. Alla utländska dotterbolag rapporterar i sin funktionella valuta, vilken är den valuta som används i företagets primära ekonomiska omgivning. Vid konsolidering har alla balansposter omräknats till svenska kronor med balansdagens kurser. Resultatposter har omräknats med genomsnittskurser.

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta är omräknade till valutakursen för den funktionella valutan på transaktionsdagen. Den funktionella valutan är den valuta för det primära ekonomiska område där bolaget genererar och använder kontanter. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta är omräknad till funktionell valuta enligt balansdagens kurs. Valutakursdifferenser som uppstår rapporteras i resultaträkningen. Icke monetära tillgångar och skulder, vilka är rapporterade till anskaffningsvärde, är omvärderade till transaktionsdatum. Icke monetära tillgångar och skulder som är rapporterade till verkligt värde är omvärderade till den funktionella valutan vid omvärderingstidpunkten.

FORTS. NOT 1

Segmentsrapportering

Rörelseresultatet rapporteras på ett sätt som överensstämmer med den interna rapporteringen som lämnas till den högste verkställande beslutsfattaren. Den högste verkställande beslutsfattaren är den funktion som ansvarar för tilldelning av resurser och bedömning av rörelsesegmentens resultat. I koncernen har denna funktion identifierats som Stena AB:s styrelse, som fattar strategiska beslut.

Stena AB koncernens segment, dess affärsområden, följer den interna styrningen och rapporteringen. Denna ligger till grund för identifiering av huvudsakliga risker, och den varierande avkastning som finns i verksamheten, och baseras på de olika affärsmodellerna för koncernens slutkunder. Segmenten ansvarar för rörelseresultat, EBITDA (rörelseresultat före avskrivningar och resultat från investeringar i operationella intresseföretag) och de tillgångar som används i deras verksamheter medan finansnetto, skatter och eget kapital inte rapporteras per segment. Rörelseresultat och tillgångar för segmenten konsolideras enligt samma principer som för koncernen totalt.

Försäljning mellan segment sker på marknadsmässiga villkor. Stena AB koncernens affärsområden och därmed segment är:

- Färjelinjer
- Offshore Drilling
- Shipping
- Fastigheter
- Nya Affärer

Intäktsredovisning

IFRS 15 bygger på principen att en verksamhet ska redovisa en intäkt när kontrollen över levererade varor eller utförda tjänster överförs till kunden. Kontrakt med osäker verkställbarhet bör inte redovisas som intäkt.

Det är sällan besvärligt att identifiera kontrakt med koncernens kunder. Detta innebär att processen att redovisa intäkter inleds genom att prestationsåtaganden i olika kontrakt identifieras (en identifiering av vad som utlovats i form av varor och tjänster). Denna process har ett nära samband med den affärsmodell som tillämpas inom respektive rörelsesegment. I allmänna termer är därför de olika affärsmodellerna viktiga för att identifiera prestationsåtagandena, även om enskilda kontrakt kan avvika från det allmänna innehållet i respektive affärsmodell.

De fastställda prestationsåtagandena i kundkontrakten inom Stena AB koncernen har indelats i kategorier utgående från koncernens intäktsflöden. En klart dominerande del av koncernens kundkontrakt gäller ett enda prestationsåtagande. Åtskilliga av koncernbolagen agerar uthyrare, och principerna för att redovisa hyresintäkter beskrivs nedan. Stena AB koncernen har valt att låta hyresintäkter ingå i redovisningen av rörelsesegmentet i årsredovisningen, eftersom hyresintäkter och samhörande försäljning av tjänster har ett nära samband.

Koncernens rörelsesegment, utom Offshore Drilling, svarar för försäljning av såväl varor som tjänster. Intäkter från levererade varor redovisas antingen vid en viss tidpunkt eller över tid. De olika intäktsflödena kategoriserats ur olika perspektiv.

För försäljning av varor redovisas intäkten när kontrollen överförs till kunden, vilket sker när varan faktiskt levereras. Koncernbolagen säljer konsumentvaror och mer avancerade byggprodukter, och i det senare fallet redovisas intäkten över tid, eftersom kontrollen överförs efterhand i enlighet med det undertecknade byggkontraktet. Försäljning av en fastighet redovisas som intäkt när kontrollen över fastigheten överförs till kunden.

Varje kundkontrakt medför krav på redovisning av kontraktstillgångar och kontraktsskulder. Stena AB koncernen använder uttryck som upplupna intäkter och pågående arbeten, eller i vissa fall övriga fordringar, för att fånga innebörden av uttrycket kontraktstillgång. Motsvarande gäller för förutbetalda intäkter och förskottbetalningar, för att fånga innebörden av uttrycket kontraktsskulder. Förändringar i värdet av dessa tillgångar och skulder redovisas och beskrivs i not 16 och 26. Den viktigaste kontraktstillgång som koncernen redovisar är upplupna intäkter. Detta föreligger för kundkontrakt där intäkten redovisas över tid, om verkställandet fördelas över en längre tidsperiod. Detta gäller byggkontrakt som verkställs av Envac och vissa projekt som verkställs av Ballingslöv (som en del av Nya Affärer). De viktigaste kontraktsskulderna redovisas av Färjelinjer och omfattar mottagna förskott för resor samt kundlojalitetsprogram. Koncernens intäktsflöden framgår av not 3.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas i balansräkningen när det på basis av tillgänglig information är sannolikt att den framtida nyttan som är förknippad med innehavet tillfaller Stena AB koncernen och att anskaffningsvärdet på tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Hamnar redovisas enligt omvärderingsmetoden. Det omvärderade beloppet utgörs av hamnarnas verkliga värde vid omvärderingstidpunkten efter avdrag för efterföljande ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Om en hamns redovisade värde ökar till följd av en omvärdering, redovisas ökningen i övrigt totalresultat och ackumuleras i eget kapital som omräkningsreserv. Om en hamns redovisade belopp minskar som följd av en omvärdering redovisas minskningen i resultatet.

Fartyg, inventarier och rörelsefastigheter redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Kostnader för reparation och underhåll för materiella anläggningstillgångar belastar årets resultat.

Dockningskostnader för fartyg aktiveras och skrivs av över tiden två till fem år.

För fartyg använder företaget fartygsvärderingar utförda av fristående mäklare för bedömning om nedskrivningsbehov föreligger. Vid indikation om att netto bokfört värde för en tillgång överstiger dess återvinningsvärde används diskonterade kassaflödesberäkningar baserade på beräknade kapitalkostnader och beräknad framtida avkastning. Som minsta kassagenererande enhet definieras de tillgångar som har ett direkt ekonomiskt samband, till exempel en

fartygslinje eller enskilt fartyg. Om ett nedskrivningsbehov föreligger på balansdagen, beräknas återvinningsvärdet och nedskrivning sker till detta värde. En nedskrivning återförs om det skett en förändring av beräkningarna som användes för att bestämma återvinningsvärdet.

Pågående projekt inkluderar förskott samt direkta och indirekta projektkostnader inklusive finansiella kostnader, vilka aktiveras baserat på verklig upplåningskostnad.

Rörelsefastigheter delas upp i byggnader och mark och avser fastigheter som används i den egna verksamheten.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av linjärt enligt plan. Tillgångarnas restvärde och nyttjandeperiod prövas varje balansdag och justeras vid behov. Inga avskrivningar görs på mark.

Restvärdet på materiella anläggningstillgångar har bedömts till noll. Alla tillgångar är fördelade på komponenter.

Avskrivning sker från den tidpunkt anläggningarna kan tas i drift och över uppskattad nyttjandeperiod enligt följande:

Fartyg

Oljeborrigar	20 år
Oljeborrigsfartyg	20 år
Tankfartyg	20 år
RoRo-fartyg	20 år
RoPax-fartyg	20 år
Superferries	20 år
LNG-fartyg	20 år
HSS-färjor och andra höghastighetsfartyg	10–20 år

Övriga anläggningstillgångar

Byggnader	50 år
Hamnanläggningar	20–50 år
Inventarier	3–10 år

Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter, det vill säga fastigheter som innehas i syfte att generera hyresintäkter eller värdestegring eller en kombination av dessa, värderas löpande enligt verkligt värde modellen (bedömt marknadsvärde). Verkligt värde baseras på bedömda marknadsvärden på balansdagen, vilket innebär det värde till vilket en fastighet skulle kunna överlåtas mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs.

Förändringar av verkligt värde redovisas i resultaträkningen med påverkan på värdeförändringar fastigheter.

I begreppet förvaltningsfastigheter, som huvudsakligen omfattar bostads- och kontorsfastigheter, ingår byggnader och mark, markanläggningar samt byggnads- och markinventarier.

Fastighetsförsäljningar och fastighetsköp redovisas i samband med att kontrollen övergår till köparen, vilket normalt sker på tillträdesdagen såvida detta inte strider mot villkoren i försäljningskontraktet.

Vinst eller förlust som uppstår vid avyttring eller utrangering av förvaltningsfastigheter utgörs av skillnaden mellan försäljningspris och den senaste upprättade värderingen (redovisat värde baserat på senaste upprättade omvärderingen till verkligt värde). Resultat vid avyttring eller utrangering redovisas i resultaträkningen under övriga rörelseintäkter som nettoresultat vid försäljning av anläggningstillgångar.

I det fall Stena nyttjar en del av en fastighet för egen administration, utgör fastigheten en förvaltningsfastighet endast om en obetydlig del nyttjas för administrativa ändamål. I annat fall klassificeras fastigheten som rörelsefastighet och redovisas i enlighet med IAS 16 "Materiella anläggningstillgångar".

Tillkommande utgifter läggs till det redovisade värdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget tillgodo och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Andra utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer. Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift läggs till det redovisade värdet är om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall ny komponent tillkommit läggs utgiften till det redovisade värdet.

Vid värdering av förvaltningsfastigheterna till verkligt värde (bedömt marknadsvärde) används en intern värderingsmodell som kvalitetssäkrats genom, dels avstämningar av förutsättningarna med externa fastighetsvärderare, dels via externt utförda värderingar. Den interna värderingen bygger på en avkastningsvärdering, vilket innebär att varje enskild fastighets nettohyresintäkt divideras med avkastningskravet för den aktuella fastigheten. I driftsnett har antaganden gjorts avseende hyresintäktsnett, samt vakanser. Antagandena har baserats på marknadsantaganden om dessa kassaflöden. Historiska utfall, budget samt normaliserade kostnader har varit en del av dessa antaganden. Olika avkastningskrav har använts för olika marknader och typer av fastigheter.

Immateriella anläggningstillgångar

Goodwill

Goodwill utgörs av det belopp varmed anskaffningsvärdet överstiger det verkliga värdet på koncernens andel av det förvärvade dotterföretagets identifierbara nettotillgångar vid förvärvstillfället. Goodwill redovisas som immateriell tillgång till sitt anskaffningsvärde justerat för ackumulerade nedskrivningar.

Goodwill testas minst årligen för att identifiera eventuellt nedskrivningsbehov. Nedskrivningar av goodwill återförs inte. Vinst eller förlust vid avyttring av en enhet inkluderar kvarvarande redovisat värde på den goodwill som avser den avyttrade enheten.

Goodwill fördelas på kassagenererande enheter vid prövning av eventuellt nedskrivningsbehov. Fördelningen görs på de kassagenererande enheter fastställda i enlighet med koncernens rörelsesegment, som förväntas bli gynnade av det rörelseförvärv där goodwillposten uppstod.

FORTS. NOT 1

Varumärken

Varumärken bedöms ha obestämbar nyttjandeperiod och redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Varumärken testas minst årligen för att identifiera eventuellt nedskrivningsbehov.

IT-investeringar

Förvärvade programvaror aktiveras och skrivs linjärt av över nyttjandeperioden som bedöms uppgå till mellan tre och fem år. Nyttjandeperioden omprövas årligen.

Distributionsavtal

Distributionsavtal redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Avskrivning sker linjärt under den bedömda nyttjandeperioden på 5 år. Nyttjandeperioden omprövas årligen.

Linjerättigheter

Linjerättigheter redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Linjerättigheter skrivs av linjärt över bedömd nyttjandeperiod vilken uppgår till 20 år. Nyttjandeperioden omprövas årligen.

Nedskrivning av icke-finansiella tillgångar

Tillgångar som har en obestämbar nyttjandeperiod, goodwill och varumärken, skrivs inte av utan prövas minst årligen avseende eventuellt nedskrivningsbehov. Tillgångar som skrivs av bedöms med avseende på värdenedgång närhelst händelser eller förändringar i förhållande indikerar att det redovisade värdet inte är återvinningsbart. En nedskrivning görs med det belopp varmed tillgångens redovisade värde överstiger dess återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högre av tillgångens verkliga värde minus försäljningskostnader och dess nyttjandevärde.

Vid bedömning av nedskrivningsbehov grupperas tillgångar på de lägsta nivåer där det finns separata identifierbara kassaflöden (kassagenererande enheter).

För andra icke-finansiella tillgångar än goodwill och varumärken, som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning om återföring bör ske.

Låneutgifter

Låneutgifter som är hänförliga till uppförandet av så kallade kvalificerade tillgångar aktiveras som en del av den kvalificerade tillgångens anskaffningsvärde. En kvalificerad tillgång är en tillgång som med nödvändighet tar en betydande tid i anspråk att färdigställa. Låneutgifter aktiveras som uppkommit på lån som är specifika för den kvalificerade tillgången.

Redovisning av statliga stöd

Eventuella statliga stöd i samband med nyanskaffning av fartyg, fastigheter eller hamnanläggningar redovisas som minskning av anskaffningskostnaden medan stöd relaterade till den löpande verksamheten reducerar motsvarande kostnader. Redovisning sker när stödet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. För svenskregistrerade fartyg som huvudsakligen används i utrikestrafik har koncernen erhållit sjöfartsstöd, uppgående till alla arbetsgivaravgifter och mot löner gjorda skatteavdrag för de anställda som arbetar ombord på ett sådant fartyg. Summan som har erhållits har reducerat personalkostnaderna.

Anläggningstillgångar som innehas till försäljning

Anläggningstillgångar klassificeras som tillgångar som innehas för försäljning när deras redovisade värde huvudsakligen kommer att återvinnas genom en försäljningstransaktion och en försäljning anses mycket sannolik. Dessa redovisas till det lägsta av redovisat värde och verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader, om deras redovisade värde huvudsakligen ska återvinnas genom en försäljningstransaktion och inte genom stadigvarande bruk.

Finansiella tillgångar och skulder

Allmänt

Ett finansiellt instrument är ett kontrakt som ger upphov till en finansiell tillgång i ett företag och samtidigt ger upphov till en finansiell skuld eller ett eget kapital instrument i ett annat företag. Samtliga finansiella tillgångar värderas initialt till sina respektive verkliga värden plus transaktionskostnader förutom vad avser de tillgångar som löpande värderas till sina verkliga värden över resultaträkningen, vad avser dessa tillgångar kostnadsförs transaktionsutgifter löpande i resultaträkningen.

Finansiella skulder redovisas initialt till sina respektive verkliga värden reducerat med transaktionsutgifter förutom vad gäller de skulder som redovisas till sina verkliga värden över resultaträkningen. Vad avser dessa finansiella skulder kostnadsförs transaktionsutgifter löpande i resultaträkningen.

Finansiella instrument som kommer att regleras inom tolv månader klassificeras normalt sett som omsättningstillgång eller kortfristig skuld och de som kommer att regleras efter mer än tolv månader efter bokslutstillfället som anläggningstillgång och långfristig skuld.

Bortbokning från balansräkningen

I den mån som Stena AB koncernen förblir part i enlighet med de kontraktuella förhållandena vad avser finansiella tillgångar som har sålts, det vill säga att de finansiella riskerna och förmånerna inte har överförts i sin helhet, redovisas tillgången i balansräkningen i enlighet med Stenas involvering.

En finansiell skuld eller del av en skuld bokas bort när åtagandet har uppfyllts eller reglerats alternativt att kontraktet har löpt ut eller sagts upp.

Kvittning av finansiella instrument

Finansiella tillgångar och skulder redovisas brutto i balansräkningen. När det finns en legal rätt att kvitta redovisade belopp och det föreligger en avsikt att reglera tillgångar och skulder med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången eller reglera skulden så redovisas ett nettobelopp i balansräkningen. Upplysningar om finansiella instrument där kvittningsrätt förekommer presenteras i Not 32.

Derivat och säkringsåtgärder

Stena AB koncernen utsätts genom sin verksamhet för olika typer av finansiella risker. Koncernen arbetar löpande med att minimera potentiella ogynnsamma effekter på koncernens finansiella resultat. Hanteringen av finansiella risker inkluderar i flera fall hantering av olika former av finansiella derivatinstrument.

Koncernen säkrar oljeprisrisk, ränterisk och valutarisk (både transaktionsrisk och translationsrisk). Koncernen använder huvudsakligen swappar och optioner för att säkra oljeprisrisk, ränteswappar för att säkra ränterisk samt valutaterminer för att säkra valutarisk.

Derivat redovisas till det värde som gäller när kontraktet ingicks och värderas som huvudregel löpande till verkligt värde över resultaträkningen om inte instrumenten utgör en del av ett säkringssamband och då säkringsredovisning tillämpas. Det finns olika former av säkringar som ger upphov till olika former av säkringsredovisning. Dessa är:

- Verkligt värdesäkring (tillämpas)
- Kassaflödessäkring (tillämpas)
- Säkring av en nettoinvestering i en utlandsverksamhet (tillämpas)

För att tillämpa säkringsredovisning behöver ett antal kriterier vara uppfyllda. Då en säkringstransaktion ingås, dokumenterar koncernen förhållandet mellan säkringsinstrumentet och den säkrade posten baserat på koncernens mål för riskhantering och riskhanteringsstrategi. Koncernen dokumenterar också sin bedömning, både när säkringen ingås och fortlöpande, av huruvida säkringssambandet är effektivt, det vill säga vad gäller att motverka förändringar i värdet i det framtida kassaflödet som är hänförliga till de säkrade posterna. Vinst eller förlust hänförlig till den ineffektiva delen av en säkring redovisas direkt i resultaträkningen som en finansiell post.

Derivat värderas till sina respektive verkliga värden som kortfristiga fordringar och kortfristiga skulder beroende på om derivatet har positivt eller negativt värde.

Det verkliga värdet på ett derivat som utgör säkringsinstrument klassificeras som anläggningstillgång eller långfristig skuld när den säkrade postens återstående löptid överstiger 12 månader. Upplysningar om verkligt värde för olika derivatinstrument som används i säkrings syften presenteras i not 32. Förändringar i säkringsreserven i övrigt totalresultat framgår av förändringar i eget kapital samt rapport över övrigt totalresultat.

Kassaflödessäkring

Den säkrade posten utgörs i detta fall av en högst sannolik prognostiserad transaktion, det kan till exempel röra sig om inköp av bunkerolja eller den rörliga ränta som betalas för tagna lån. Koncernen är exponerad mot prisförändringar avseende bunkerolja som används för fartygsdrift. Stena använder terminer och optioner för att säkra sin oljeprisrisk och ränteswappar för att säkra ränterisk. För koncernens säkringar av oljeprisrisker och ränterisk tillämpas säkringsredovisning. Verkligt värde avseende säkringsinstrumenten redovisas i övrigt totalresultat och specificeras i säkringsreserven i eget kapital, tills dess att den säkrade posten påverkar resultaträkningen, till exempel när inköpet av bunkerolja äger rum eller när räntebetalningar görs.

De ackumulerade förändringarna i verkligt värde överförs till resultaträkningen via övrigt totalresultat i samma period som den säkrade posten realiserar (det vill säga ger upphov till en vinst eller förlust) och det återförda beloppet redovisas på samma rad som den säkrade posten. I samband med att inköpet av bunkerolja har ägt rum bokas det ackumulerade verkliga värdet avseende säkringsinstrumentet om från säkringsreserven till resultaträkningen i posten direkta rörelsekostnader som en justering av värdet avseende bunkerolja (som initialt redovisas i lager) eller som en del av räntekostnaden för aktuell period. Resultat från alla typer av finansiella derivatkontrakt, med undantag för de kontrakt som avser finansiell trading, redovisas antingen som en justering av värdet av den underliggande tillgången eller skulden eller som en justering av den intäkt eller kostnad i den period då de transaktioner kontraktet är avsedda att säkra äger rum.

Redovisning av kassaflödessäkringar avseende valutakursrisk i framtida prognostiserade transaktioner samt bindande åtaganden följer samma principer som ovan beskrivna policy för bunkerhedgegar.

Om den underliggande tillgången eller skulden (säkrade posten) säljs eller löses in redovisas det finansiella derivatets verkliga värde som en justering av försäljnings- eller inlösenvärdet av den underliggande tillgången eller skulden.

Det är koncernens policy att löptider och förfallodagar för de finansiella instrument som innehas och som klassificeras som hedgekontrakt för ränte- och valutaexponering i möjligaste mån ska överensstämma med den underliggande exponeringens förfalloprofil.

Säkring av nettoinvesteringar

Säkring av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter redovisas på samma sätt som kassaflödessäkringar. Den vinst eller förlust som är hänförlig till den effektiva delen av säkringen, redovisas genom övrigt totalresultat i eget kapital (omräkningsreserven). Vinst eller förlust hänförlig till den ineffektiva delen av säkringen redovisas direkt i resultaträkningen som en finansiell post. Ackumulerad vinst eller förlust omvärderas genom övrigt totalresultat och rapporteras i resultaträkningen när utlandsverksamheten, eller del av verksamheten, avyttras.

FORTS. NOT 1

Bestämning av verkligt värde när finansiella instrument värderas till verkligt värde i balansräkningen

(i) Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad (nivå 1)

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader (till exempel courtage) vid anskaffningstillfället. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. För finansiella skulder bestäms verkligt värde utifrån noterad säljkurs.

(ii) Värderingstekniker genom att använda observerbara marknadsdata (nivå 2)

Om marknaden för ett finansiellt instrument inte är aktiv, så tar koncernen fram det verkliga värdet genom att använda en värderingsteknik. De använda värderingsteknikerna bygger i så hög utsträckning som möjligt på marknadsuppgifter och företagsspecifika uppgifter används i så låg grad som möjligt. Koncernen går med regelbundna intervall igenom värderingstekniken och prövar dess giltighet genom att jämföra utfallen från värderingstekniken med priser från observerbara aktuella marknadstransaktioner i samma instrument. De tillämpade värderingsmodellerna stäms av så att verkligt värde vid första redovisningen uppgår till transaktionspriset och förändring i verkligt värde redovisas sedan löpande utifrån de förändringar som inträffat i de underliggande marknadsriskparametrarna.

(iii) Värderingstekniker genom att använda väsentliga ej observerbara data (nivå 3)

Om det inte finns några liknande finansiella instrument på en noterad marknad och det inte finns någon observerbar prisinformation från marknaden, baseras värderingen på ett beräknat diskonterat kassaflöde. Verkligt värde bestäms genom att anta vad marknadspriset skulle vara om det fanns en marknad det vill säga det beräknade marknadsvärdet är en prognos snarare än en observation.

Finansiella tillgångar och skulder

Klassificering av finansiella instrument

Klassificering och värdering görs baserat på den affärsmodell som tillämpas vad avser hantering och förvaltning av respektive finansiell tillgång och skuld. Affärsmodellen kan vara olika beroende på vad syftet med innehavet är. Stena AB koncernen, bland annat genom AB Stena Finans, innehar och förvaltar en betydande portfölj av finansiella instrument innehållande bland annat:

- Finansiella derivatinstrument
- Eget kapitalinstrument (aktier och andelar), onoterade och noterade
- Räntebärande tillgångar, korta och långa
- Räntebärande skulder, korta och långa

Finansiella derivatinstrument

Innehav av finansiella derivatinstrument värderas till verkligt värde, och som huvudregel redovisas dessa värdeförändringar i resultaträkningen. Ett finansiellt derivat har antingen ett negativt värde eller ett positivt värde beroende av utvecklingen av det underliggande finansiella instrumentet.

Stena AB koncernen innehar finansiella derivatinstrument vilka i huvudsak används för att hantera olika finansiella risker som verksamheten är utsatt för, exempelvis valutakursrisk, ränterisk och råvaruprisrisk (för utförligare beskrivning av vilka finansiella risker det rör sig om, se avsnittet finansiella risker, not 31). Om säkringsredovisning tillämpas så bokas värdeförändringen beroende på vilken typ av säkringsredovisning som tillämpas, se avsnittet Säkringsredovisning.

Eget Kapitalinstrument

Samtliga eget kapitalinstrument värderas till sina respektive verkliga värden. Värdeförändringar av innehaven kan antingen redovisas direkt i resultaträkningen eller så redovisas de i övrigt totalresultat. Om den senare metoden tillämpas kommer den ackumulerade värdeförändringen inte att återföras resultaträkningen vid försäljningstillfället utan vinsten eller förlusten kommer att redovisas som en del av övrigt totalresultat. Utdelningar hänförliga till instrumenten redovisas under alla omständigheter i resultaträkningens finansnetto.

Stena AB koncernen innehar eget kapitalinstrument som klassificeras enligt nedan:

• Noterade eget kapitalinstrument	Verkligt värde i resultaträkningen
• Noterade eget kapitalinstrument	Verkligt värde i övrigt totalresultat
• Onoterade eget kapitalinstrument	Verkligt värde i resultaträkningen alternativt i övrigt totalresultat beroende på syftet med instrumentet

Räntebärande finansiella instrument tillgångar

Stena AB koncernen innehar räntebärande tillgångar i form av finansiella placeringar (bland annat obligationer), räntebärande tillgångar av operativ karaktär i form av redovisade kundfordringar. Räntebärande tillgångar klassificeras och värderas beroende på vilken typ av affärsmodell som används vad gäller hur de finansiella tillgångarna hanteras och förvaltas. En affärsmodell handlar, vad avser räntebärande tillgångar, ytterst om hur tillgångens värde återvinns/avkastas i verksamheten, något som inverkar på hur tillgångarna ska eller kan värderas. Räntebärande finansiella tillgångar värderas antingen till:

- Upplupet anskaffningsvärde
- Verkligt värde över övrigt totalresultat
- Verkligt värde över resultaträkningen

I de fall som räntebärande tillgångar innehas för att erhålla löpande betalningar i form av amorteringar och ränta klassificeras och värderas de till sina upplupna anskaffningsvärden. Ränteintäkter redovisas i resultaträkningens finansnetto. Realisationsvinster och förluster som uppstår när tillgångar bokas bort/avyttras redovisas som övriga finan-

siella intäkter och kostnader. En redovisning till upplupet anskaffningsvärde och en affärsmodell som supporterar en sådan redovisning innebär emellertid inte att dessa tillgångar aldrig kan säljas. Det handlar emellertid att syftet är att inneha tillgången under dess löptid för att erhålla betalningarna som är kopplade till instrumentet snarare än att återvinna den genom en försäljning. Om tillgångens värde återvinns genom antingen försäljning och eller värdeökningar så ska tillgången värderas till sitt verkliga värde över övrigt totalresultat och räntetäkter ska redovisas i resultaträkningen. Om räntebärande finansiella tillgångar utgör en del av en affärsmodell som baseras på att det handlas med dem ska redovisas till sina respektive verkliga värden över resultaträkningen. Oavsett ovanstående kan samtliga räntebärande tillgångar värderas till sina respektive verkliga värden över resultaträkningen, ett alternativ som Stena AB koncernen i vissa fall tillämpar för särskilda placeringar.

För att en finansiell tillgång skall kunna redovisas antingen till upplupet anskaffningsvärde eller till sitt verkliga värde över övrigt totalresultat så måste instrumentet vidare uppfylla ett antal kriterier vad avser instrumentets kassaflöde. Om dessa krav inte är uppfyllda värderas instrumentet till verkligt värde över resultaträkningen.

Stena AB koncernen redovisar följande tillgångar i balansräkningen tillhörande denna kategori:

- Kund- och leasingfordringar Upplupna anskaffningsvärden
 - Långfristiga fordringar Upplupna anskaffningsvärden
 - Finansiella placeringar Upplupna anskaffningsvärden
- Verkligt värde över övrigt totalresultat
Verkligt värde över resultaträkningen

Räntebärande tillgångar som värderas till verkligt värde inkluderar tillgångar som inte uppfyller de kriterier för att kunna värderas på annat sätt. Kategorin innehåller också finansiella tillgångar som Stena AB koncernen har valt att värdera till verkligt värde över resultaträkningen.

Nedskrivning av finansiella tillgångar

För samtliga räntebärande finansiella instrument värderade till sina upplupna anskaffningsvärden eller till verkliga värden över övrigt totalresultat bokas en kreditriskreserv upp motsvarande den förväntade kreditförlusten på dessa instrument. Stena AB koncernen innehar olika finansiella tillgångar där det är relevant att boka en kreditriskreserv, exempelvis kund- och leasingfordringar och räntebärande tillgångar som värderas till sina verkliga värden över övrigt totalresultat.

För kundfordringar tillämpas en förenklad metod för redovisning av kreditriskreserven baserat på tillgångens förväntade förlust under tillgångens totala livslängd.

Finansiella skulder

Finansiella skulder i koncernen indelas i följande kategorier:

- Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen, innehav för handelsändamål
- Övriga finansiella skulder

Syftet med förvärvet av det finansiella instrumentet ligger till grund för klassificeringen. Klassificeringen görs av företagsledningen vid första redovisningstillfället.

Övriga finansiella skulder

Övriga finansiella skulder i balansräkningen består av obligationslån, övriga långfristiga räntebärande skulder, övriga långfristiga skulder, kortfristiga räntebärande skulder, leverantörsskulder och övriga skulder. Upplåning redovisas inledningsvis till verkligt värde, netto efter transaktionskostnader.

Upplåning redovisas därefter till upplupet anskaffningsvärde och eventuell skillnad mellan erhållet belopp (netto efter transaktionskostnader) och återbetalningsbeloppet redovisas i resultaträkningen fördelat över låneperioden, med tillämpning av effektivräntemetoden.

Skulderna i balansräkningen, lång- och kortfristiga och obligationslån, rapporteras initialt till verkligt värde, och därefter till upplupet anskaffningsvärde. Transaktionskostnader minskar initialt skulden och periodiseras därefter i enlighet med effektivräntemetoden.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omvärderas enligt gällande valutakurser per transaktionsdag.

Fordringar och skulder, såväl i de enskilda koncernföretagen som i koncernens bokslut, i utländsk valuta omräknas till balansdagens kurs. Relaterade kursdifferenser på löpande betalningar ingår i rörelseresultatet, medan differenser på finansiella fordringar och skulder redovisas bland finansiella poster. Samtliga kursdifferenser påverkar årets resultat.

Undantag är den del som utgör en effektiv säkring av nettoinvesteringar, där redovisning sker direkt mot övrigt totalresultat.

Omräkningsdifferenser för icke monetära finansiella tillgångar och skulder, såväl som aktier som värderas till verkligt värde via resultaträkningen, redovisas i resultaträkningen som en del av verkligt värdevinster/-förluster.

Följande valutakurser har använts i koncernbokslutet:

	Genomsnittskurs		Förändring i %
	2019	2018	
USD	9,4604	8,6921	6
GBP	12,0658	11,5928	4
EUR	10,5892	10,2567	3

	Balansdagens kurs		Förändring i %
	2019	2018	
USD	9,3650	8,8533	6
GBP	12,4152	11,2915	10
EUR	10,5010	10,1521	3

FORTS. NOT 1

Inkomstskatter*Allmänt*

Aktuell skatt samt förändring av uppskjuten skatt redovisas i resultaträkningen förutom de uppskjutna skatter som redovisas mot övrigt totalsultat. Uppskjuten skatt inkluderar utnyttjade underskott vid taxeringen omräknade till gällande skattesats samt andra temporära skillnader mellan bokförda och skattemässiga restvärden. Skattevärdet av utnyttjade underskottsavdrag aktiveras i den mån det är sannolikt att dessa kommer att medföra lägre skatteutbetalningar i en nära framtid.

Väsentliga bedömningar av ledningen krävs vid beräkning av skattekulder och skattefordringar och för uppskjuten skatt för avsättningar och fordringar. Processen innebär bedömning av koncernens skatteexponering av aktuell skatt och att fastställa temporära skillnader som skapas av olika skatte- och redovisningsregler. Ledningen bedömer särskilt sannolikheten att uppskjutna skattefordringar kan avräknas mot överskott vid en framtida beskattning. Se även not 2.

Aktuell skatt

Alla företag inom Stena AB koncernen beräknar inkomstskatter i enlighet med de skatteregler och förordningar som gäller i de länder där vinsten beskattas.

Uppskjutna skatter

Stena AB koncernen använder balansräkningsmetoden för att beräkna uppskjutna skatter. Balansräkningsmetoden innebär att uppskjutna skattefordringar och skulder ska värderas efter de på balansdagen beslutade eller aviserade skattesatser som förväntas gälla för den period då tillgången realiseras eller skulden regleras. Skattesatserna appliceras på de existerande skillnaderna mellan en tillgångs eller en skulds redovisningsmässiga respektive skattemässiga värde, samt på underskottsavdrag. Dessa underskottsavdrag kan utnyttjas för att minska framtida beskattningsbara inkomster. Uppskjutna skattefordringar är redovisade i den mån det är sannolikt att tillräckliga skattepliktiga överskott kommer att finnas som medger redovisning av sådana fordringar.

Leasing i enlighet med IAS 17, till och med 31 december 2018

Ett leasingavtal där de ekonomiska riskerna och förmånerna som är förknippade med ägandet i allt väsentligt är överförda till leasetagaren definieras som en finansiell lease.

Tillgångar som hyrs enligt finansiella leasingavtal redovisas som anläggningstillgång i koncernens balansräkning. Förpliktelsen att betala framtida leasingavgifter redovisas som lång- och kortfristiga skulder. Tillgångarna skrivs av enligt plan medan leasingbetalningarna redovisas som ränta och amortering av skulderna.

Övriga leasingavtal redovisas som operationella leasingavtal, vilket innebär att leasingavgiften kostnadsförs över löptiden med utgångspunkt från nyttjandet.

Leasing i enlighet med IFRS 16, från och med 1 januari 2019

Stena AB koncernen tillämpar sedan 1 januari 2019 IFRS 16, vilket innebär att majoriteten av leasingavtal tas upp i balansräkningen, vid inledningsdatumet, som en nyttjanderättstillgång och en leasingsskuld. Ett avtal är eller innehåller ett leasingavtal om avtalet överlåter rätten att koncernen under en viss period får bestämma över användningen av en identifierad tillgång i utbyte mot ersättning.

Stena AB koncernen är leasetagare av ett stort antal tillgångar såsom fartyg, byggnader och mark. I vissa fall inkluderar tecknade inköpskontrakt med hamnoperatörer leasekomponenter av olika slag. Vid tillämpning av IFRS 16 ökar det totala värdet av redovisade tillgångar och skulder till följd av att nyttjanderätter och leasingsskulder redovisas i balansräkningen. Leasingavgifter, som under föregående år i sin helhet har redovisats som rörelsekostnad, har ersatts av en avskrivning av nyttjanderätten och en räntekostnad på leasingsskulden.

Stena har valt att tillämpa de frivilliga undantag som tillåter att kortfristiga avtal och avtal avseende lågt värde undantas från redovisningen i balansräkningen.

Stena tillämpar den förenklade övergångsmetoden per 1 januari 2019. I enlighet med standarden har jämförelsetalen inte räknats om. Val av metod innebär att värdet av tillgångarna kommer att motsvara de respektive redovisade skulderna för samma kontrakt. Den marginala låneräntan per övergångsdagen används för värdering av såväl nyttjanderätterna som leasingsskulderna.

Se not 24 för ytterligare information om effekten på Stena AB koncernens finansiella rapporter.

Varulager

Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärde enligt den så kallade FIFO-principen, först in, först ut-metoden, respektive nettoförsäljningsvärde, med avdrag för eventuell inkurans. Anskaffningsvärdet för färdiga varor, varor under tillverkning och pågående arbeten består av råmaterial, direkt lön, andra direkta kostnader och hänförliga indirekta tillverkningskostnader (baserade på normal tillverkningskapacitet). Lånekostnader ingår inte. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, med avdrag för tillämpliga rörliga försäljningskostnader. Varulagret består huvudsakligen av bunkerolja, reservdelar, varor som säljs ombord och produkter till barer och restauranger ombord på fartygen samt färdigvarulager, varor under tillverkning samt bostadsrätter. I kostnader för varulager ingår överföringar från totalt övrigt resultat av eventuella vinster/förluster från kassaflödessäkringar som uppfyller villkoren för säkringsredovisning, hänförliga till inköp av råmaterial.

Likvida medel

I likvida medel ingår kassa, banktillgodohavanden och övriga kortfristiga placeringar med en ursprunglig löptid av upp till tre månader.

Ersättning till anställda

Ersättningar efter avslutad anställning, såsom pensioner och andra ersättningar, erläggs till övervägande delen genom fortlöpande betalningar till fristående myndigheter eller organ som därmed övertar förpliktelserna mot de anställda, det vill säga genom så kallade avgiftsbestämda planer. Härvid betalar företaget fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och har ingen förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Stena AB koncernens resultat belastas, som administrationskostnader, för kostnader i takt med att förmånerna intjänas. Resterande del fullgörs genom så kallade förmånsbestämda planer där förpliktelserna kvarstår för bolaget. Ersättningar till anställda och före detta anställda utgår baserat på lön vid pensioneringen och antalet tjänsteår. Företaget bär risken för att de utfästa ersättningarna utbetalas. För förmånsbestämda planer beräknas företagets kostnader samt värdet av utestående förpliktelser per balansdagen med hjälp av aktuariella beräkningar vilka syftar till att fastställa nuvärdet av utfärdade förpliktelser.

I balansräkningen redovisas nettot av beräknat nuvärde av förpliktelserna och verkligt värde på förvaltningstillgångarna som antingen en avsättning eller en långfristig finansiell fordran. I de fall då ett överskott i en plan inte helt går att utnyttja redovisas endast den del av överskottet som företaget kan återvinna genom minskade framtida avgifter eller återbetalningar. Kvittning av ett överskott i en plan mot ett underskott i en annan plan sker endast om företaget har en rätt att använda ett överskott i en plan för att reglera ett underskott i en annan plan, eller om förpliktelserna avses att regleras på nettobasis.

Pensionskostnaden och pensionsförpliktelserna för förmånsbestämda pensionsplaner beräknas årligen av oberoende aktuarier. Åtagandet utgörs av nuvärdet av de förväntade framtida utbetalningarna. De viktigaste aktuariella antagandena anges i not 21. Vid fastställandet av förpliktelsernas nuvärde och verkligt värde på förvaltningstillgångarna kan det uppstå aktuariella vinster och förluster genom att det verkliga utfallet avviker från det tidigare gjorda antagandet, eller att antaganden ändras. Förändringar i nuvärdet av skulden på grund av ändrade aktuariella antaganden samt ändrat utfall redovisas i övrigt totalresultat som omräkning. Den verkliga avkastningen minus beräknad ränteintäkt på förvaltningstillgångar redovisas även den i övrigt totalresultat som omräkning. Kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder redovisas direkt i resultaträkningen. Den beskrivna redovisningsprincipen ovan tillämpas bara för koncernredovisningen. Moderbolaget och dotterföretagen redovisar förmånsbestämda pensionsplaner enligt lokala regler och föreskrifter i respektive land.

Avsättningar

Generellt redovisas en avsättning då det finns ett åtagande som följd av en inträffad händelse, där det är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera åtagandet samt då en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Avsättning görs med det belopp som är den bästa uppskattningen av det som krävs för att reglera den befintliga förpliktelserna på balansdagen. Då det finns en osäkerhet i uppskattningarna avseende kommande händelser utanför koncernens kontroll, kan det verkliga utfallet avvika väsentligt.

Då en förpliktelse inte möter kriterierna för att redovisas i balansräkningen, kan den betraktas som en eventalförpliktelse. Dessa förpliktelser härrör från inträffade händelser och deras förekomst kommer att bekräftas endast av att en eller flera osäkra framtida händelser, som inte helt ligger inom koncernens kontroll inträffar eller uteblir. Eventualförpliktelser inkluderar även befintliga förpliktelser där ett utflöde av resurser inte är troligt eller en tillräckligt tillförlitlig uppskattning av beloppet inte kan göras.

Nya eller ändrade redovisningsstandards som tillämpas efter 2019

IASB har utfärdat flera ändrade redovisningsstandards, vilka har godkänts av EU och trädde i kraft 1 januari 2020. Inga av dessa förväntas ha någon materiell effekt på Stena AB koncernens finansiella rapporter.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolaget tillämpar Årsredovisningslagen och Rådet för finansiell rapportering RFR 2, Redovisning för juridiska personer.

Moderbolaget tillämpar i huvudsak de principer som beskrivs avseende koncernredovisningen ovan. De avvikelser som förekommer mellan moderbolagets och koncernens principer föranleds av begränsningar i möjligheterna att tillämpa IFRS i moderbolaget till följd av Årsredovisningslagen samt i vissa fall av skattelagstiftning. De mest väsentliga avvikelserna mellan koncernen och moderbolagets redovisningsprinciper framgår nedan.

Enligt RFR 2 behöver inte de bestämmelser i IAS 19 som gäller förmånsbestämda pensionsplaner tillämpas i juridisk person.

Aktier i dotterbolag redovisas till anskaffningskostnad, reducerat för eventuell nedskrivning.

Koncernbidrag redovisas i resultaträkningen efter finansnetto.

I moderbolaget rubriceras eget kapital i enlighet med Årsredovisningslagens regler med uppdelning av bundet och fritt eget kapital.

Moderbolaget tillämpar IFRS 9 gällande reglerna för förlustriskreservering, vad avser koncerninterna fordringar. Baserat på fordrans storlek, sannolikheten för att motparten betalningsmässigt fallerar samt den förväntade förlustgraden beräknas en förlustriskreserv. Förlustrisken speglar fordringarnas förväntade framtida kreditförluster. Per den 31 december 2019 uppgick de långfristiga fordringarna på koncernföretag till MSEK 5 619 och de kortfristiga fordringarna på koncernföretag till MSEK 1 229.

NOT 2. UPPSKATTNINGAR I BOKSLUTET

Styrelsen och företagsledningen gör uppskattningar och antaganden om framtiden vid upprättande av årsredovisningen. De uppskattningar för redovisningsändamål som blir följden av dessa kan, definitionsmässigt, komma att avvika från det verkliga resultatet. De uppskattningar och antaganden som innebär en betydande risk för väsentliga justeringar i redovisade värden för tillgångar och skulder under nästkommande räkenskapsperiod diskuteras nedan.

a) Prövning av nedskrivningsbehov för immateriella anläggningstillgångar

Enligt IFRS har immateriella anläggningstillgångar antingen definierats med bestämbar eller obestämbar nyttjandeperiod. Immateriella anläggningstillgångar med obestämbar nyttjandeperiod skrivs inte av utan eventuellt nedskrivningsbehov testas minst årligen. Goodwill har per definition, en obestämbar nyttjandeperiod och skrivs därmed inte av.

Tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod

Koncernen undersöker årligen om något nedskrivningsbehov föreligger för goodwill och varumärken, i enlighet med den koncernredovisningsprincip som beskrivs i not 1. Återvinningsvärden för kassagenererande enheter har fastställts genom beräkning av nyttjandevärden. Prövningen kräver en uppskattning av parametrar som påverkar det framtida kassaflödet samt fastställande av en diskonteringsränta, se vidare beskrivning i not 9.

Tillgångar med bestämbar nyttjandeperiod

Immateriella anläggningstillgångar som skrivs av testas för eventuellt nedskrivningsbehov när omständigheterna indikerar att värdet på den immateriella anläggningstillgången bör skrivas ner. Faktorer som anses vara av betydelse är:

- Väsentligt försämrad ekonomisk utveckling i omvärlden.
- Försämrat rörelseresultat jämfört med historiska och budgeterade rörelseresultat.

Se vidare beskrivning i not 9.

b) Prövning av nedskrivningsbehov av fartyg

Koncernen gör minst två gånger om året en bedömning om det föreligger nedskrivningsbehov av fartygens värden, se vidare beskrivning under not 1, rubriken "Nedskrivning av icke-finansiella tillgångar". Givet den negativa utvecklingen inom drilling- och tankmarknaden genomförs kontinuerligt noggranna nedskrivningsprövningar avseende de bokförda värdena på koncernens fartyg och borrar. Återvinningsbart belopp har fastställts baserat på beräkningar av det högsta av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärde där indikationer om nedskrivningsbehov finns. I flertalet fall har nyttjandevärdet använts för bedömning av återvinningsbart belopp, vilket baserats på beräkningar som utgår från uppskattade framtida kassaflöden med väsentliga antaganden såsom diskonteringsränta, inflation, dagsrater och förväntade volymer. Ledningen bevakar kontinuerligt förändringar i ekonomiska förhållanden som kan påverka väsentliga

antaganden som använts för att diskontera framtida kassaflöden.

Per den 31 december 2019 befanns återvinningsvärdena inte i något fall understiga redovisade värden, varför någon nedskrivning ej bedömdes vara nödvändig.

Koncernens antaganden vad gäller oljemarknaden baseras på en bedömning om återhämtning på medellång sikt. Skulle denna återhämtning inte ske, eller skulle några andra makroekonomiska faktorer så som utbud och efterfrågan av fartyg på marknaden eller inflationsnivån väsentligen förändras, kan framtida nedskrivning av koncernens fartyg eller borrar bli aktuell. Information om bokfört värde på fartyg samt väsentliga antaganden presenteras i not 10.

c) Pensionsförmåner

Koncernen har förmånsbestämda pensionsplaner, främst i Storbritannien och i Sverige. Beräkningen av pensionskostnaden och pensionskulden grundas på antaganden om diskonteringsränta, dödlighet, inflation och framtida pensions- och löneökningar. Ändrade antaganden har direkt inverkan på nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen och pensionsrelaterade kostnader och intäkter. En känslighetsanalys för de mest väsentliga antagandena presenteras i not 21.

d) Uppskjutna skatter

Vid upprättande av de finansiella rapporterna gör koncernen en beräkning av inkomstskatten för varje skatteområde där koncernen är verksam, liksom av uppskjutna skatter hänförliga till temporära skillnader. Uppskjutna skattefordringar som huvudsakligen är hänförliga till förlustavdrag och temporära skillnader redovisas om skattefordringarna kan förväntas återvinnas genom framtida beskattningsbara intäkter. Förändringar i antagandena om prognostiserade framtida beskattningsbara intäkter liksom förändringar av skattesatser, kan resultera i betydande skillnader i värderingen av uppskjutna skatter.

e) Avsättningar

Generellt sett redovisas en avsättning då det finns ett åtagande som följd av en inträffad händelse, där det är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera åtagandet samt då en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Avsättning görs med det belopp som är den bästa uppskattningen av det som krävs för att reglera den befintliga förpliktelsen på balansdagen. Då det finns en osäkerhet i uppskattningarna avseende kommande händelser utanför koncernens kontroll kan det verkliga utfallet avvika väsentligt. Då en förpliktelse inte möter kriterierna för att redovisas i balansräkningen kan den betraktas som en eventalförpliktelse och upplysas om.

Dessa förpliktelser härrör från inträffade händelser och deras förekomst kommer att bekräftas endast av att en eller flera osäkra framtida händelser, som inte helt ligger inom koncernens kontroll, inträffar eller uteblir. Eventalförpliktelserna inkluderar även befintliga förpliktelser där ett utflöde av resurser inte är troligt eller en tillräckligt tillförlitlig uppskattning av beloppet inte kan göras.

f) Verkligt värde på finansiella instrument

Koncernen beräknar diskonterade kassaflöden för olika finansiella tillgångar som inte handlas med på en aktiv marknad.

g) Förvaltningsfastigheter

En fastighets marknadsvärde kan endast med säkerhet fastställas då den säljs. Fastighetsvärderingar är beräkningar gjorda enligt vedertagna principer utifrån vissa antaganden, därför är marknadsvärdet inte ett exakt värde utan en uppskattning.

h) Intäkter*Identifiering av prestationsåtaganden*

Detta berör främst verksamhet som bedrivs av de koncernbolag som verkställer byggkontrakt, alltså Stena Fastigheter och Envac. Den avgörande frågan är huruvida kundkontrakten omfattar fler än ett prestationsåtagande. Om vissa delar av kontraktet är åtskilda från andra delar av kontraktet bör de avskiljas och redovisas separat. Detta kan vara aktuellt när Stena Fastigheter säljer tomtmark och byggnader i samma transaktion. Enligt vår bedömning erbjuder både Stena Fastigheter (utom vid försäljning av tomtmark) och Envac ett enda prestationsåtagande om det inte finns några andra åtskilda delar som kan separeras från helheten. Inom Färjelinjer föreligger flera prestationsåtaganden vid försäljning över tid, inklusive kundlojalitetsprogram.

Över tid eller vid viss tidpunkt

En generell regel är att intäkter från försäljning av konsumentvaror redovisas när kontrollen överförs till kunden, vilket normalt sker när försäljningen genomförs (över disk), medan tjänster av alla slag redovisas över tid, alltså när kunden utnyttjar tjänsten.

Produktion och försäljning av fastigheter redovisas när kontrollen överförs, och vår bedömning är att detta sker när den nyckelfärdiga fastigheten är färdigställd och överlåtten, alltså när bostadsrättsföreningen upplöses. Under produktionsfasen ingår produktionsenheten i koncernredovisningen, och en kontraktstillgång redovisas som varulager. Kontrollen överförs inte till någon förrän produktionen är slutförd. Om Stena Fastigheter istället bygger åt någon extern part redovisas intäkt över tid efterhand som kontrollen överförs enligt kontraktet.

Samband mellan IFRS 15 och IFRS 16

Flera av koncernbolagen agerar leasegivare, och i hyreskontrakten ingår prestationsåtaganden såsom dessa definieras i IFRS 15. Det handlar om utförandet av tjänster i samband med uthyrning av en offshoreplattform, ett fartyg eller liknande. Den del av dessa kontrakt som avser tjänster redovisas som utförande av tjänster, åtskilt från hyresintäkten. För att kunna redovisa på detta sätt tillämpas en allokeringsnyckel, som differentierar mellan intäkt från hyror och intäkt från tjänster.

Variabel ersättning – typer och innehåll

Färjelinjer och Blomsterlandet bedriver program för kundlojalitet, som innebär att kunder tilldelas enheter för varje inköp, och dessa enheter kan användas vid en senare tidpunkt. Dessa program innebär att en kontraktsskuld redovisas, som uppgår till marknadsvärdet av de tilldelade enheterna. Kunderna kan använda de tilldelade enheterna under en ettårsperiod, vilket gör att kontraktsskulden redovisas som intäkt under denna tidsperiod.

NOT 3. REDOVISNING PER RÖRELSESEGMENT OCH GEOGRAFISKT OMRÅDE

Stena är en internationell koncern verksam inom främst Färjeliner, Offshore Drilling, Shipping, Fastigheter och Nya Affärer. Det finns inga materiella transaktioner mellan dessa operativa segment.

Färjeliner bedrivs av Stena Line i Skandinavien, Storbritannien, Frankrike, Tyskland, Lettland, Polen, Nederländerna samt Irland. Stena Line är en av världens ledande färjeoperatörer. Verksamheten består per 31 december 2019 av 20 strategiskt belägna färjelinjer, 38 fartyg och fem ägda hamnar i Skandinavien, Storbritannien och Nederländerna.

Intäkterna genereras främst från (i) frakt, främst bestående av intäkter från gods- och långtradartrafik; (ii) biljettförsäljning, bestående av intäkter från biljetter för privatpersoner och privata bilar, paket/charterresor samt hotellövernattningar; (iii) ombordförsäljning, restauranger, barer, spel samt på linjen Norge–Danmark, tax-free försäljning. De direkta rörelsekostnaderna består i huvudsak av personalkostnader, kostnader för inköp av varor som säljs ombord, bränslekostnader, fartygscharterkostnader, kommissioner, paketresekostnader och andra därtill relaterade kostnader.

Drillingverksamhet bedrivs via Stena Drilling, med huvudkontor i Aberdeen, Skottland. Stena Drilling är ett av världens ledande företag inom utveckling, byggnation och drift av oljeborrningsriggar och oljeborrningsfartyg. Flottan består av en tredje generationens och en femte generationens halvt nedsänkbara oljeborrningsriggar samt fyra sjätte generationens oljeborrningsfartyg för ultradjupt vatten, varav en är isklassad. Intäkterna består av intäkter från charterkontrakt för riggar och fartyg. De direkta rörelsekostnaderna är främst personalkostnader, bränslekostnader samt kostnader för försäkringar, underhåll och catering.

Shippingverksamhet omfattar ägande och uthyrning av tank- och RoRo-fartyg. För att stödja verksamheten är företaget även engagerat i management och bemanning, såväl som design, inköp, försäljning och ombyggnader av sådana fartyg.

Stena Bulk är ett av världens ledande tankrederier. Stena Bulk utvecklar banbrytande tankfartyg som uppfyller kunders krav på säkra transporter och innovativ logistik. Stena Bulk kontrollerar en flotta av 87 tankfartyg och har verksamhet i alla segment av tankmarknaden.

Stena RoRo tillhandahåller fartyg, innovativa lösningar och projektledning. Företagets kunder är operatörer och rederier runt om i världen.

Northern Marine Group (NMG) är Stenas internationella företag inom ship management med en global kundbas och med huvudkontor i Glasgow, Skottland. Med en omfattande kundportfölj och ett stort antal fartyg under management är företaget en marknadsledare inom kvalificerad ship management. Företaget driver en högteknologisk flotta av runt 100 fartyg från sitt världsomspännande nätverk av kontor i bland annat Aberdeen, Glasgow, Göteborg, Houston, Mumbai, Manila, Singapore, Shanghai, St Petersburg och Rotterdam.

Stena Teknik är en gemensam resurs för all maritim verksamhet inom Stena. Verksamheten består av nybyggnads- och ombyggnadsprojekt, marinteknisk rådgivning samt upphandling, såväl som forskning och utveckling.

Intäkter från shippingverksamheten består främst av charterintäkter för ägda eller inchartrade fartyg samt ship managementintäkter för fartyg under Stenas management. Direkta rörelsekostnader består

främst av kostnader för fartygscharter, bränsle, personal, försäkring och andra driftsrelaterade fartygskostnader.

Fastighetsverksamhet omfattar investeringar i bostadsfastigheter och kommersiella fastigheter främst i Sverige och Nederländerna. Totalt äger och förvaltar, på uppdrag av närstående företag, Stena 2,5 miljoner m², främst i Sverige. Innehavet består av runt 29 100 bostäder och kommersiella fastigheter. Av detta bestånd äger koncernen 1,7 miljoner m² och 24 010 bostäder och kommersiella fastigheter. Stena Fastigheter är ett av Sveriges största privatägda fastighetsbolag. Intäkterna består av hyror från hyresgäster i egna fastigheter samt förvaltningsintäkter från förvaldade fastigheter. Kostnaderna avser främst underhåll, värme och personal.

Nya Affärer omfattar finansiella engagemang och investeringar i verksamheter utanför Stenas traditionella verksamhetsområden under enheten Stena Adactum. Stena Adactum är koncernens investmentbolag som investerar långsiktigt i noterade och onoterade företag. Målet är att bygga starka och lönsamma företag som kan utgöra plattformar för nya affärsområden inom Stena Sfären. Stena Adactum består av fyra helägda dotterföretag samt fyra intresseföretag, varav tre är noterade.

Dotterföretagen bedriver verksamhet i fyra olika verksamhetsgrenar:

- Ballingslöv är en internationell koncern inom kök, badrum och förvaring, med ambitionen att bli en av de ledande aktörerna på den europeiska marknaden för dessa produkter. Företaget har tillverkningsenheter i Sverige, Storbritannien och Danmark.
- S-Invest är en detaljhandelskedja med ett av Sveriges största sortiment av inom- och utomhusplanter.
- Envac tillhandahåller automatiserade avfallshanteringssystem för hushåll och städer och har kontor i ett 20-tal länder.
- Captum bildades 2016 och dess huvudsakliga verksamhet är att erbjuda betalningslösningar till bolagen inom Stena Sfären.
- Stena Renewable, där 65% såldes i september 2018, var koncernens vindkraftsföretag som framgångsrikt har byggt upp och äger några av Sveriges största landbaserade vindkraftsparker. Parkerna består idag av totalt 115 vindkraftverk i drift.

Övrigt omfattar ej fördelade, centrala administrationskostnader.

Det främsta måttet för lönsamhet för dessa segment är "rörelse-resultat" och "EBITDA". Dessa mått är också de som rapporterats till bolagets högsta verkställande beslutsfattare. I Stena AB koncernen har bolagets styrelse, som tar alla strategiska beslut, denna funktion.

Uppdelning av intäkter

Stena AB koncernen bedriver bred verksamhet med flera olika intäktsflöden, och det är därför svårt att ge information på ett generellt sätt i relation till innehållet i affärsmodellen. Intäktsflödena för koncernen kan beskrivas på olika sätt.

Den viktigaste uppdelningsgrunden för intäktsflöden är koncernens rörelsesegment. Varje rörelsesegment eller affärsenhet tillämpar sin specifika affärsmodell, inklusive leverans av varor eller tjänster; en tredje dimension är huruvida intäkter redovisas vid en viss tidpunkt eller över tid. På nästa sida ges en förenklad beskrivning av intäktsflödena för koncernbolagen:

Koncernens intäktsflöden

		Intäktsflöde	Intäktsredovisning	Prestationsåtagande
Färjelinjer		Försäljning av varor	Vid viss tidpunkt	Leverans av konsumentvaror (försäljning ombord)
		Försäljning av tjänster	Över tid	Persontransporter
		Försäljning av tjänster	Över tid	Fraktverksamhet
Offshore Drilling		Försäljning av tjänster	Över tid	Drift
Shipping	RoRo	Försäljning av tjänster	Över tid	Transporttjänster/logistik
	Bulk	Försäljning av tjänster	Över tid	Transporttjänster/logistik
	Övrigt	Försäljning av tjänster	Över tid	Tekniskt driftstöd och personalledning
		Försäljning av tjänster	Över tid	Restaurangtjänster
		Försäljning av varor	Vid viss tidpunkt	Marin försäljning
		Försäljning av tjänster	Över tid	Fraktverksamhet
Fastigheter		Försäljning av tjänster	Över tid	Fastighetsförvaltning
Nya affärer	Envac	Byggkontrakt	Över tid	Verkställande av byggkontrakt (automatisk avfallshantering)
	S-Invest	Försäljning av varor	Vid viss tidpunkt	Försäljning av blommor
	Ballingslöv	Försäljning av varor	Vid viss tidpunkt	Försäljning av kök
		Byggkontrakt	Över tid	Verkställande av byggkontrakt (kök)
	Captum	Försäljning av tjänster	Vid viss tidpunkt	Tillhandahållande av betaltjänster

Omsättning 2019

MSEK		Leasing intäkter	Produkter	Service	Entreprenad- avtal	Övrigt	Totalt	Vid en tidpunkt	Över tid	Totalt
Färjelinjer			1 011	13 269		6	14 286	1 011	13 275	14 286
Offshore Drilling		1 416		996		28	2 440	5	2 435	2 440
Shipping	RoRo	343		88		2	433		433	433
	Bulk	3 826		2 506		50	6 382	25	6 357	6 382
	Övrigt		271	1 640		3	1 913	271	1 642	1 913
	Totalt	4 169	271	4 234		55	8 728	296	8 432	8 728
Fastigheter		2 620		86			2 706		2 706	2 706
Nya Affärer			5 638	12	1 589	16	7 255	5 638	1 617	7 255
Övrigt		1		3			4		4	4
Totalt		8 206	6 920	18 600	1 589	104	35 419	6 950	28 469	35 419

Omsättning 2018

MSEK		Leasing intäkter	Produkter	Service	Entreprenad- avtal	Övrigt	Totalt	Vid en tidpunkt	Över tid	Totalt
Färjelinjer		17	947	12 879		6	13 849	947	12 902	13 849
Offshore Drilling		766		475		3	1 244		1 244	1 244
Shipping	RoRo	308		208		2	518		518	518
	Bulk	3 062		1 972		8	5 042		5 042	5 042
	Övrigt		266	575			841	266	575	841
	Totalt	3 370	266	2 755		10	6 401	266	6 135	6 401
Fastigheter		2 646		92			2 738		2 738	2 738
Nya Affärer			5 459	7	1 561	17	7 044	5 466	1 578	7 044
Övrigt		6		24			30		30	30
Totalt		6 805	6 672	16 232	1 561	36	31 306	6 679	24 627	31 306

Det sammanlagda beloppet av det transaktionspris för byggkontrakt som är uppfyllda eller delvis uppfyllda uppgår per 31 december 2019 till MSEK 3 069 (2 909). Av detta förväntas 39% redovisas som intäkt under nästa räkenskapsår. Återstående 61% kommer att redovisas under 2021 och framåt. Byggkontrakt innehas av Ballingslöv och Envac som ingår under affärsområdet Nya Affärer.

FORTS. NOT 3

Avstämning mellan EBITDA och rörelseresultat per rörelsesegment

MSEK		1 januari–31 december	
		2019	2018
Färjelinjer	EBITDA	3 482	3 007
	Av- och nedskrivningar	-2 163	-1 616
	Resultat från andelar i operationella intresseföretag	1	
	Rörelseresultat	1 320	1 391
Offshore Drilling	EBITDA	-17	-572
	Av- och nedskrivningar	-3 264	-3 320
	Resultat av fartygsförsäljningar		39
	Resultat från andelar i operationella intresseföretag		-1
	Rörelseresultat	-3 281	-3 854
Shipping			
– RoRo	EBITDA	291	321
	Av- och nedskrivningar	-146	-212
	Resultat av fartygsförsäljningar	171	330
	Rörelseresultat	316	439
– Bulk	EBITDA	1 159	461
	Av- och nedskrivningar	-1 245	-664
	Resultat från andelar i operationella intresseföretag	-125	-119
	Rörelseresultat	-211	-322
– Övrigt	EBITDA	69	-13
	Av- och nedskrivningar	-58	-35
	Resultat från andelar i operationella intresseföretag	-4	3
	Rörelseresultat	7	-45
Totalt Shipping	Rörelseresultat	112	72
Fastigheter	EBITDA	1 639	1 573
	Värdeförändring förvaltningsfastigheter	1 224	1 509
	Av- och nedskrivningar	-11	-4
	Resultat av fastighetsförsäljningar	328	1 259
	Resultat från andelar i operationella intresseföretag	9	12
	Rörelseresultat	3 189	4 349
Nya Affärer	EBITDA	721	600
	Av- och nedskrivningar	-244	-208
	Resultat av verksamhetsförsäljningar		215
	Rörelseresultat	477	607
Övrigt	EBITDA	-39	-364
	Värdeförändring förvaltningsfastigheter		72
	Av- och nedskrivningar	-46	-42
	Rörelseresultat	-85	-334
Totalt	EBITDA	7 304	5 013
	Värdeförändring förvaltningsfastigheter	1 224	1 581
	Av- och nedskrivningar	-7 177	-6 101
	Resultat av fartygsförsäljningar	171	369
	Resultat av verksamhetsförsäljningar		215
	Resultat av fastighetsförsäljningar	328	1 259
	Resultat från andelar i operationella intresseföretag	-119	-105
	Rörelseresultat	1 731	2 232

Av- och nedskrivningar per rörelsessegment

		1 januari–31 december	
MSEK		2019	2018
Färjelinjer		2 163	1 616
Offshore Drilling		3 264	3 320
Shipping	RoRo	146	212
	Bulk	1 245	664
	Övrigt	58	35
Totalt		1 449	911
Fastigheter		11	4
Nya Affärer		244	208
Övrigt		46	42
Totalt		7 177	6 101

Av- och nedskrivningar per tillgångsslag

		1 januari–31 december	
MSEK		2019	2018
Fartyg		5 893	5 133
Vindkraftverk			63
Inventarier		592	482
Byggnader, mark		232	59
Hamnanläggningar		201	175
Totala materiella tillgångar		6 918	5 912
Immateriella tillgångar		259	189
Totala avskrivningar		7 177	6 101

Investeringar i materiella anläggningstillgångar per rörelsessegment

		1 januari–31 december	
MSEK		2019	2018
Färjelinjer		1 601	1 914
Offshore Drilling		895	1 836
Shipping	RoRo	606	374
	Bulk	129	320
	Övrigt	14	17
Totalt		749	711
Fastigheter		1 645	2 898
Nya Affärer		150	205
Övrigt		56	14
Totalt		5 096	7 578

FORTS. NOT 3

Tillgångar per rörelsesegment

		31 december	
MSEK		2019	2018
Färjelinjer		21 047	18 359
Offshore Drilling		29 982	29 933
Shipping	RoRo	1 932	1 632
	Bulk	10 932	10 017
	Övrigt	2 624	1 329
Totalt		15 488	12 978
Fastigheter		41 947	37 738
Nya Affärer		9 543	8 168
Övrigt		11 770	10 873
Totalt		129 777	118 049

Geografisk information

Koncernens shippingverksamhet inom Stena RoRo, Stena Bulk och Övrigt bedrivs till största delen mellan hamnar världen runt under längre eller kortare kontrakt. Dessa verksamheter fördelas ej per geografiskt område.

Affärsområdena Färjelinjer och Fastigheter bedriver verksamhet främst i Skandinavien och övriga Europa. Offshore Drilling har verksamhet över hela världen.

Totala intäkter per geografiskt område

		1 januari–31 december	
MSEK		2019	2018
Skandinavien		14 941	16 756
Övriga Europa		11 366	10 093
Övriga marknader		2 690	1 785
Ej fördelat		8 145	6 096
Totalt		37 142	34 730

Tillgångar per geografiskt område

		31 december	
MSEK		2019	2018
Skandinavien		50 330	45 483
Övriga Europa		34 096	37 290
Övriga marknader		31 303	23 488
Ej fördelat		14 048	11 788
Totalt		129 777	118 049

NOT 4. FÖRSÄLJNING AV ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

MSEK		1 januari–31 december	
		2019	2018
Fartyg	Försäljningspris	203	622
	Redovisat värde	–32	–253
	Resultat från försäljning av fartyg	171	369
Fastigheter	Försäljningspris	1 010	7 335
	Redovisat värde	–682	–6 076
	Resultat från försäljning av fastigheter	328	1 259
Verksamheter	Försäljningspris		1 261
	Redovisat värde		–1 046
	Resultat från försäljning av verksamheter	0	215
Totalt	Försäljningspris	1 213	9 218
	Redovisat värde	–714	–7 375
Totalt resultat från försäljning av anläggningstillgångar		499	1 843

Resultat från försäljning av byggnader och inventarier redovisas i nettoresultatet.

I totala försäljningspriset ingår betalda försäljningsomkostnader med MSEK 6 (48). Vid jämförelse med kassaflödesanalysen, för ovan-

stående tillgångsslag, finns skillnader. Främst till följd av att kassaflöde från sålda exploateringsfastigheter, byggnader och inventarier ingår i kassaflödet och att i kassaflödet gjorts avdrag för likvida medel i sålda bolag.

NOT 5. ADMINISTRATIONSKOSTNADER

I administrationskostnader inkluderas kostnader för forskning och utveckling med MSEK 38 (45). Ersättning till revisorer avseende revisionsuppdrag samt övriga uppdrag framgår av tabell nedan:

Ersättning till revisorer

MSEK		1 januari–31 december	
		2019	2018
Revisionsuppdraget		27	26
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget		1	1
Skatterådgivning		5	5
Övriga tjänster		7	4
Summa		40	36
Revisionsarvode till övriga revisionsfirmor		2	1
Koncernen totalt		42	37

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsen och verkställande direktörens förvaltning samt övriga arbetsuppgifter som ankommer på bolagets revisor att utföra. Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget innebär andra kvalitets-

säkringstjänster som ska utövas enligt författning, bolagsordning, stadgar eller avtal. Skatterådgivning innehåller både rådgivning och granskning av efterlevnad inom skatteområdet. Övriga tjänster är andra uppdrag.

NOT 6. INVESTERINGAR REDOVISADE ENLIGT KAPITALANDELSMETODEN OCH ÖVRIGA SAMARBETSARRANGEMANG

Under denna rubrik redovisas samtliga intresseföretag, joint ventures och övriga samarbetsarrangemang. Som övriga samarbetsarrangemang har en gemensam verksamhet identifierats men bedöms ej vara av väsentlig karaktär. Intresseföretag och joint ventures rapporteras enligt kapitalandelsmetoden medan gemensamma verksamheter redovisas som parternas andel av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Se även not 1 under rubriken "Andelar i intresseföretag, joint ventures och övriga samarbetsarrangemang".

Intresseföretag delas upp i strategiska innehav och övriga innehav. Resultat från övriga innehav, mer direkt hänförliga till rörelsen, redovisas i rörelseresultatet medan strategiska innehav redovisas i finansnettot under rubriken "Resultat från andelar i strategiska intresseföretag".

Samtliga joint ventures är hänförliga till rörelsen och redovisas i rörelseresultatet.

I koncernen finns fem innehav som ses som strategiska; Midsona AB (publ), Gunnebo AB (publ), Svedbergs i Dalstorp AB (publ), Beijer Electronics Group AB (publ) och Stena Renewable AB.

Per den 31 december 2019 innehas 23% av kapitalet och 28% av rösterna i Midsona AB (publ) (organisationsnummer 556241-5322, säte i Malmö), vilket är i linje med föregående år. Stenas värde av Midsona AB:s börsvärde uppgick till MSEK 752 (669). Resultatandelen uppgick till MSEK 25 (7).

Per 31 december 2019 innehas 26% av kapitalet och 26% av rösterna i Gunnebo AB (publ) (organisationsnummer 556438-2629, säte i

Göteborg), vilket är oförändrat mot föregående år. Värdet av Stenas innehav av Gunnebo AB:s börsvärde uppgick till MSEK 660 (444). Resultatandelen uppgick till MSEK 20 (109).

Andelarna i Midsona och Gunnebo har ställts som säkerhet för skulder till kreditinstitut.

Per den 31 december 2019 innehas 26% av kapitalet och 26% av rösterna i Svedbergs i Dalstorp AB (publ) (organisationsnummer 556052-4984, säte i Tranemo), vilket är oförändrat mot föregående år. Stenas värde av Svedbergs i Dalstorp AB:s börsvärde uppgick till MSEK 125 (120). Resultatandelen uppgick till MSEK 10 (12).

Per den 31 december 2019 innehas 29% av kapitalet och 29% av rösterna i Beijer Electronics Group AB (publ) (organisationsnummer 556025-1851, säte i Malmö), vilket är förvärvat under året. Stenas värde av Beijer Electronics Group AB:s börsvärde uppgick till MSEK 584. Resultatandelen uppgick till MSEK 13.

Per den 31 december 2019 innehas 35% av kapitalet och 35% av rösterna i Stena Renewable AB (organisationsnummer 556711-9549, säte i Göteborg), vilket är oförändrat mot föregående år. Stena Renewable är inte ett noterat bolag. Resultatandel uppgick till MSEK 18 (-1).

Per den 31 december 2019 innehas 25% av kapitalet och 25% av rösterna i NTEX AB (organisationsnummer 556648-7285, säte i Göteborg). NTEX är inte ett noterat bolag och redovisas från och med 2019 under kategorin "Övriga intresseföretag".

De belopp som redovisas i balansräkningen består av följande:

MSEK	31 december	
	2019	2018
Strategiska intresseföretag	2 849	2 124
Övriga intresseföretag och övriga innehav	301	92
Joint ventures	829	721
Totalt	3 979	2 937

De belopp som redovisas i totalresultatet består av följande:

MSEK	1 januari–31 december	
	2019	2018
Strategiska intresseföretag	105	-34
Övriga intresseföretag och övriga innehav	-3	-11
Joint ventures	-117	-94
Totalt	-15	-139

MSEK	Strategiska innehav		Övriga intresseföretag och övriga innehav		Joint Venture		Totalt	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Ingående anskaffningsvärde	2 124	1 459	92	16	721	708	2 937	2 183
Investering	759	753	100	72	143		1 002	825
Avyttringar		-4						-4
Resultat från intresseföretag/ joint venture:								
– Resultatandel	86	127	-3	-11	-117	-94	-34	22
– Nedskrivning		-149						-149
Övrigt totalresultat	19	-12					19	-12
Utdelning	-35	-50			-27	-74	-62	-124
Omklassificering	-104		100				-4	
Omräkningsdifferenser			5		32	43	37	43
Övriga förändringar			7	15	77	138	84	153
Bokfört värde vid årets utgång	2 849	2 124	301	92	829	721	3 979	2 937

I posten andelar i intresseföretag avseende de strategiska innehaven ingår per 31 december 2019 goodwill med MSEK 848 (718).

Sammanfattande information om koncernens andel av resultat och totalresultat

Nedan visas finansiell information i sammandrag om koncernens intresseföretag och joint ventures, vilka redovisas med kapitalandelsmetoden. Informationen avser Stena AB koncernens andel av de

belopp som redovisas i bolagens bokslut justerade för skillnader i redovisningsprinciper mellan koncernen och bolagen.

MSEK	Strategiska intresseföretag		Övriga intresseföretag och övriga innehav		Joint Venture		Totalt	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Resultat	86	-22	-3	-11	-117	-94	-34	-127
Övrigt totalresultat	19	-12					19	-12
Totalt	105	-34	-3	-11	-117	-94	-15	-139

FORTS. NOT 6

Nedan visas bolagens tillgångar (inklusive goodwill), skulder, eget kapital, intäkter och resultat för koncernens väsentliga intresseföretag och joint ventures. Dessutom visas bolagens påverkan på Stena AB koncernens resultat och dess bokförda värde i koncernen.

Strategiska innehav

MSEK	Registrerings-land	Tillgångar	Skulder	Eget kapital	Intäkter	Årets resultat	Ägarandel	Koncernresultat total	Bokfört värde
2019									
Midsona AB (publ)	Sverige	4 780	2 458	2 322	3 081	97	23%	25	603
Gunnebo AB (publ)	Sverige	5 514	4 050	1 464	5 459	45	26%	20	748
Svedbergs i Dalstorp AB (publ)	Sverige	541	362	179	609	42	26%	10	195
Beijer Electronics Group AB (publ)	Sverige	2 042	1 354	689	1 559	65	29%	13	460
Stena Renewable AB	Sverige	3 560	1 323	2 238	300	66	35%	18	843
Totalt								86	2 849

MSEK	Registrerings-land	Tillgångar	Skulder	Eget kapital	Intäkter	Årets resultat	Ägarandel	Koncernresultat total	Bokfört värde
2018									
Midsona AB (publ)	Sverige	3 699	2 069	1 630	2 852	129	24%	134	441
Gunnebo AB (publ)	Sverige	4 856	3 769	1 087	5 128	-683	26%	-167	629
Svedbergs i Dalstorp AB (publ)	Sverige	504	342	163	622	41	26%	12	202
NTEX AB	Sverige	306	240	66	1 336	7	25%		100
Stena Renewable AB	Sverige	2 918	925	1 993	190	-34	35%	-1	752
Totalt								-22	2 124

Övriga intresseföretag och övriga innehav

MSEK	Registrerings-land	Tillgångar	Skulder	Eget kapital	Intäkter	Årets resultat	Ägarandel	Koncernresultat total	Bokfört värde
2019									
Örgryte Bostad AB & Co KB	Sverige	217	359	-141	49	16	20%	1	8
Collectius AG	Schweiz	550	333	217	228	25	28%		116
SIA Baltreiss	Lettland	39	29	10	169	5	25%	1	12
NMT Oceania PTY Ltd	Australien	25	19	7	182	2	30%	1	2
NMT Logistics SAS	Frankrike	10	11		8		40%		1
NMT Oceania NZ Ltd	Nya Zeeland	5	4	1	43		30%		1
NMT Dubai International LCC	Förenade Arabemiraten	16	14	2	6	1	49%		1
A1 Customs Clearance Ltd	Storbritannien	4	2	2	10	1	36%		1
Orbit Inc.	USA	55	8	47		-13	54%		51
NTEX AB	Sverige	423	334	89	1 610	23	25%	8	108
Golden Avenue (GSW) PTE Ltd ¹⁾	Singapore	68	141	-74	46	-28	30%	-8	
Golden Adventure (GSW) PTE Ltd ¹⁾	Singapore	72	114	-42	45	-20	30%	-6	
Totalt								-3	301

MSEK	Registrerings-land	Tillgångar	Skulder	Eget kapital	Intäkter	Årets resultat	Ägarandel	Koncernresultat total	Bokfört värde
2018									
Örgryte Bostad AB & Co KB	Sverige	116	274	-158	48	-5	20%	4	7
Collectius AG	Schweiz	317	181	136	103	12	28%		85
Golden Avenue (GSW) PTE Ltd ¹⁾	Singapore	52	96	-44	30	-14	30%	-13	
Golden Adventure (GSW) PTE Ltd ¹⁾	Singapore	55	76	-21	46	-6	30%	-6	
Totalt								-15	92

1) Intresseföretag där negativa andelar har minskat övriga fordringar mot dessa intresseföretag.

Under 2019 har samtliga förluster i intresseföretag resultatförts och negativa andelar har minskat övriga fordringar mot intresseföretag med totalt MSEK 14 (19).

Joint venture

MSEK	Registrerings-land	Tillgångar	Skulder	Eget kapital	Intäkter	Årets resultat	Ägarandel	Koncernresultat total	Bokfört värde
2019									
Nordic Rio LLC	Marshallöarna	342	264	78	59	-15	50%	-10	18
Navigation Gothenburg LLC	Marshallöarna	629	208	421	117	58	50%	24	145
Glacia Limited	Bermuda	499	17	482	60	-8	50%	-4	241
Northern Marine Australia Ltd	Australien						50%		
Blå Tomten KB	Sverige	423	377	47	51	16	50%	7	171
Golden-Agri Sten Pte	Singapore	129	67	62	639	7	50%		34
GSW F Class Pte Ltd ¹⁾	Singapore	356	529	-173	168	-3	50%	-43	
Stenwec 1 P/S	Danmark	326	191	135	55	5	50%	-1	62
Golden Stena Bulk IMOIIIMAX I	Cypern	299	302	-3	51	-9	50%	-5	1
Golden Stena Bulk IMOIIIMAX III ¹⁾	Cypern	295	294	1	54	-7	50%	-3	
Golden Stena Bulk IMOIIIMAX VII ¹⁾	Cypern	315	285	30	49	-18	50%	-9	
Golden Stena Bulk IMOIIIMAX VIII ¹⁾	Cypern	320	291	29	49	-16	50%	-8	
Partrederiet SUST I DA	Norge	2	1	2		-2	50%	-1	1
Partrederiet SUST II DA	Norge	256	20	236	66	-19	50%	-33	39
Partrederiet SUST III DA	Norge	277	10	267	87	9	50%	-1	73
Asahi Stena Tankers Pte Ltd ¹⁾	Singapore	446	598	-152	73	-44	50%	-17	
Stena Glovis	Tyskland	52	12	40	14	-25	50%	-13	42
NMT Jordan Co Ltd	Jordanien	4	2	3	26		50%		1
NMT Global Logistics	Norge						50%		
Totalt								-117	829

MSEK	Registrerings-land	Tillgångar	Skulder	Eget kapital	Intäkter	Årets resultat	Ägarandel	Koncernresultat total	Bokfört värde
2018									
Nordic Rio LLC	Marshallöarna	326	265	61	49	-30	50%	-17	14
Navigation Gothenburg LLC	Marshallöarna	599	256	343	109	51	50%	20	115
Glacia Limited	Bermuda	465	2	463	86	25	50%	12	231
Northern Marine Australia Ltd	Australien	15	5	11	69	5	50%	3	7
Blå Tomten KB	Sverige	406	376	30	54	15	50%	7	163
Golden-Agri Sten Pte	Singapore	121	57	64	1 646	38	50%	18	32
GSW F Class Pte Ltd ¹⁾	Singapore	466	624	-158	196	-70	50%	-76	
Stenwec 1 P/S	Danmark	301	186	115	46	2	50%	-1	58
Golden Stena Bulk IMOIIIMAX I	Cypern	273	261	11	48	-7	50%	-4	6
Golden Stena Bulk IMOIIIMAX III	Cypern	293	287	6	48	-7	50%	-4	3
Golden Stena Bulk IMOIIIMAX VII ¹⁾	Cypern	295	307	-12	48	-8	50%	-4	
Golden Stena Bulk IMOIIIMAX VIII ¹⁾	Cypern	303	315	-12	48	-8	50%	-3	
Partrederiet SUST I DA	Norge	6	3	3	52	-137	50%	12	2
Partrederiet SUST III DA	Norge	289	8	281	73	-4	50%	-7	90
Asahi Stena Tankers Pte Ltd ¹⁾	Singapore	66	168	-102	55	-43	50%	-50	
Totalt								-94	721

1) Joint venture där negativa andelar har minskat övriga fordringar mot dessa joint ventures.

Under 2019 har samtliga förluster i joint ventures resultatförförts och negativa andelar har minskat övriga fordringar mot joint ventures med totalt MSEK 76 (138).

NOT 7. FINANSNETTO

MSEK	1 januari–31 december	
	2019	2018
Resultat från andelar i strategiska intresseföretag (se not 6)	86	-22
Erhållna utdelningar från aktieinnehav	42	57
Erhållna utdelningar från finansiella tillgångar	43	90
Erhållna utdelningar	85	147
Realiserat resultat från avyttringar av kortfristiga placeringar	32	13
Realiserat resultat från avyttringar av aktier värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	10	6
Realiserat resultat från finansiella instrument värderade till verkligt värde via resultaträkningen	407	78
Orealiserat resultat från kortfristiga placeringar	141	13
Orealiserat resultat från finansiella instrument värderade till verkligt värde via resultaträkningen	423	-242
Resultat från värdepapper	1 013	-132
Ränteintäkter	439	326
Ränteintäkter	439	326
Räntekostnader	-2 946	-2 147
Räntekostnader	-2 946	-2 147
Valutaeffekter hänförliga till tradingverksamhet	36	41
Valutaomräkningseffekter	20	-18
Valutavinst/förlust	56	23
Upplösning av kapitaliserade finansieringskostnader	-79	-163
Löftesprovision	-33	-41
Bankavgifter	-11	-21
Övriga finansiella kostnader	-101	-96
Övriga finansiella intäkter och kostnader	-224	-322
Finansnetto	-1 491	-2 127

Det har inte varit någon materiell ineffektivitet i våra kassaflödessäkringar.

Upplösning av kapitaliserade finansieringskostnader avser periodisering av kostnader för vissa långfristiga lån och leasingförpliktelser över löptid för sådana lån. Se not 31.

NOT 8. SKATTER

Resultat före skatt fördelas geografiskt enligt följande:

MSEK	1 januari–31 december	
	2019	2018
Sverige	2 332	4 312
Utanför Sverige	–2 093	–4 207
Totalt resultat före skatt	239	105

Aktuell och uppskjuten skatt fördelas enligt följande:

Aktuell skatt

Periodens skattekostnad, Sverige	–12	–20
Periodens skattekostnad, utanför Sverige	–188	–217
Justering av skatt hänförlig till tidigare år, utanför Sverige	–1	–114
Total aktuell skatt	–201	–351

Uppskjuten skatt

Periodens skattekostnad, Sverige	–455	–222
Justering av skatt hänförlig till tidigare år, Sverige	38	–3
Periodens skatteintäkt, utanför Sverige	306	430
Justering av skatt hänförlig till tidigare år, utanför Sverige	85	109
Total uppskjuten skatt	–26	314
Total redovisad skatt	–227	–37

Under 2019 uppgick betald skatt till MSEK 158 (151) och återbetald skatt till MSEK 18 (34), vilket ger ett netto av MSEK 140 (117).

Skillnad mellan inkomstskattesats i Sverige och effektiv skattesats, %

Procent	1 januari–31 december	
	2019	2018
Svensk inkomstskattesats	21	22
Effekt av andra skattesatser i utländska dotterföretag	80	–59
Skatt hänförlig till tidigare år	–26	61
Ökning av underskottsavdrag utan motsvarande aktivering av uppskjuten skatt	66	831
Ej avdragsgilla kostnader	112	86
Ej skattepliktiga intäkter	–52	–536
Utnyttjade underskottsavdrag, tidigare ej aktiverade	–86	–256
Effekt av förändrad skattesats	7	–238
Övrigt	–27	124
Effektiv skattesats	95	35

De främsta faktorerna som påverkar den effektiva skattesatsen är möjligheten att värdera och/eller utnyttja underskottsavdrag, tonnagebeskattad rederiverksamhet samt försäljning av näringsbetingade andelar.

NOT 9. IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

MSEK	Goodwill	Varumärken	Linje- rättigheter	Distribu- tionsavtal	IT- investeringar	Övriga immatr. tillg.	Totalt
Anskaffningsvärden							
Ingående balans, 1 januari 2018	2 312	836	862	313	1 119	196	5 638
Förvärvade och avyttrade verksamheter (not 29)	-1					3	2
Investeringar					118	135	253
Försäljningar/utrangeringar					-12		-12
Överföringar				-21	125	-94	10
Kursdifferenser	41	3	23	4	5	9	85
Utgående balans, 31 december 2018	2 352	839	885	296	1 355	249	5 976
Förvärvade och avyttrade verksamheter (not 29)	370	43			2	72	487
Investeringar	2				108	175	285
Försäljningar/utrangeringar					-118		-118
Överföringar	23	-23			76	-51	25
Kursdifferenser	72	3	59	3	11	12	160
Utgående balans, 31 december 2019	2 819	862	944	299	1 434	457	6 815
Ackumulerade av- och nedskrivningar							
Ingående balans, 1 januari 2018	-54	-129	-269	-311	-800	-22	-1 585
Förvärvade och avyttrade verksamheter (not 29)	2						2
Kursdifferenser			-6	-3	-3		-12
Försäljningar/utrangeringar	1				10		11
Överföringar				18			18
Årets av- och nedskrivningar	-1		-44		-135	-9	-189
Utgående balans, 31 december 2018	-52	-129	-319	-296	-928	-31	-1 755
Förvärvade och avyttrade verksamheter (not 29)	-14				-1		-15
Kursdifferenser			-22	-3	-7	-1	-33
Försäljningar/utrangeringar					85		85
Överföringar							
Årets av- och nedskrivningar			-45		-174	-39	-258
Utgående balans, 31 december 2019	-66	-129	-386	-299	-1 025	-71	-1 976
Bokfört värde, 31 december 2018	2 300	710	566	0	427	218	4 221
Bokfört värde, 31 december 2019	2 753	733	558	0	409	386	4 839

Goodwill

Goodwill fördelas på Stena AB koncernens kassagenererande enheter (KGE) identifierade per rörelsesegment. En sammanfattning av fördelningen av goodwill på rörelsesegmentsnivå återfinns nedan.

MSEK	31 december	
	2019	2018
Nya Affärer	1 661	1 592
Shipping	632	259
Färjelinjer	366	360
Övrigt	94	89
Totalt	2 753	2 300

Prövning av nedskrivningsbehov för goodwill sker årligen samt då indikationer på att nedskrivningsbehov föreligger. Återvinningsvärden för en kassagenererande enhet fastställs baserat på beräkningar av nyttjandevärde. De mest väsentliga antagandena för att fastställa nyttjandevärdet är diskonteringsränta och tillväxttakt, utöver förväntningar om verksamhetens framtida utveckling. Diskonteringsräntan före skatt var för Nya Affärer 6–7%. Tillväxttakten för intäkter har inom Nya Affärer bedömts individuellt per bolag fram till år 2024. Under denna period varierar tillväxttakten för intäkter normalt mellan 2–6% per år och har uppskattats till 2–3% per år mellan 2025–2028. För perioden därefter har tillväxttakten för intäkter antagits till 1,5% per år vilket är baserat på ett försiktigt antagande. En förlängd prognosperiod kan styrkas då samtliga bolag har varit verksamma under en längre tid och har en väl beprövad affärsmodell. Nya Affärer har ett långsiktigt ägarperspektiv och arbetar med att vidareutveckla sina bolagsinnehav genom ett aktivt ägande och finansiell styrka utan någon planerad bolagsavyttring. Samma principer användes inom rörelsesegmentet Nya Affärer föregående år.

Vid prövning av nedskrivningsbehov för goodwill inom Färjelinjer användes en diskonteringsränta på 7% före skatt. Tillväxttakten för intäkter har bedömts individuellt per bolag eller linje och uppgår i genomsnitt till mellan 0 och 21% till och med år 2021 och därefter mellan 0–9%. Per den 31 december 2019 befanns återvinningsvärdena baserade på nyttjandevärde för de kassagenererade enheterna att inte i något fall understiga redovisade värden, varför nedskrivning av tillhörande goodwill ej var nödvändig. Ett antal känslighetsanalyser har även upprättats för att undersöka eventuella nedskrivningsbehov. Vid dessa analyser beräknades värdet med användande av 2 procentenheter högre diskonteringsränta än ovan nämnda diskonteringsränta och dels med ett antagande om nolltillväxt. Dessa känslighetsanalyser visade inget nedskrivningsbehov för väsentliga kassagenererande enheter.

Varumärken

Varumärken är i allt väsentligt hänförligt till rörelsesegmentet Nya Affärer. Under 2019 har samtliga varumärken inom Nya Affärer testats för eventuellt nedskrivningsbehov. Testerna har utförts enligt samma tillvägagångssätt som för fastställande av nyttjandevärdet för goodwill, se närmare beskrivning ovan. Använd diskonteringsränta före skatt var för de enskilda varumärkena 6–7% samt tillväxttakten för intäkter antas fram till år 2024 vara i snitt 2–6% per år. För perioden därefter har tillväxttakten för intäkter antagits till 1,5–3% per år. Inget av de utförda testerna påvisade något nedskrivningsbehov. Från och med 2014 görs ingen avskrivning på varumärken då de bedöms ha obestämbar nyttjandeperiod.

NOT 10. MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

MSEK	Fartyg	Pågående projekt	Vindkraft- verk	Inventarier	Byggnader och mark	Totalt
Anskaffningsvärden						
Ingående balans, 1 januari 2018	78 245	2 059	2 877	5 651	1 907	90 739
Förvärvade och avyttrade verksamheter (not 29)		-1		-35		-36
Investeringar	2 703	1 826		140	19	4 688
Försäljningar/utrangeringar	-4 052	-184	-2 877	-137	-56	-7 306
Överföringar	-34	-1 736		1 101	39	-630
Kursdifferenser	4 995	105		304	58	5 462
Utgående balans, 31 december 2018	81 857	2 069	0	7 024	1 967	92 917
Förvärvade och avyttrade verksamheter (not 29)		11		33		44
Investeringar	907	1 748		200	23	2 878
Försäljningar/utrangeringar	-420	-2		-73	-1	-496
Överföringar	-679	-806		69	6	-1 410
Överföring till nyttjanderättstillgång	-8 664					-8 664
Kursdifferenser	3 806	83		318	79	4 286
Utgående balans, 31 december 2019	76 807	3 103	0	7 571	2 074	89 555
Ackumulerade av- och nedskrivningar						
Ingående balans, 1 januari 2018	-39 142	-39	-583	-3 282	-699	-43 745
Förvärvade och avyttrade verksamheter (not 29)				15		15
Försäljningar/utrangeringar	3 811	42	642	126	6	4 627
Kursdifferenser	-2 365			-142	-23	-2 530
Överföringar	628			-18	4	614
Årets av- och nedskrivningar	-5 133	-4	-59	-482	-59	-5 737
Utgående balans, 31 december 2018	-42 201	-1	0	-3 783	-771	-46 756
Förvärvade och avyttrade verksamheter (not 29)				-26		-26
Försäljningar/utrangeringar	308	1		43	1	353
Kursdifferenser	-1 901			-137	-26	-2 064
Överföringar	1 080			14		1 094
Överföring till nyttjanderättstillgång	3 632					3 632
Årets av- och nedskrivningar	-4 565			-592	-63	-5 220
Utgående balans, 31 december 2019	-43 647	0	0	-4 481	-859	-48 987
Utgående balans, 31 december 2018	39 656	2 068	0	3 241	1 196	46 161
Utgående balans, 31 december 2019	33 160	3 103	0	3 090	1 215	40 568
Nyttjanderättstillgångar, 31 december 2019 (not 24)	6 759				914	7 673
Bokfört värde, 31 december 2018	39 656	2 068	0	3 241	1 196	46 161
Bokfört värde, 31 december 2019	39 919	3 103	0	3 090	2 129	48 241

Pågående projekt per balansdagen inkluderar nybeställningar av åtta RoPax-fartyg. Tre RoPax-fartyg beräknas vara färdigställda under 2020, två under 2021, två under 2022 samt den sista under 2023. Pågående projekt inkluderar även investeringar i offshore-utrustning samt investeringar i scrubbers på såväl IMOMAX- som på RoPax-fartyg i befintlig verksamhet.

Tillsammans uppgår fartygsbeställningarna gentemot varven per balansdagen till MSEK 7 359. I utgående redovisat värde för pågående projekt ingår förskott till varven med MSEK 1 746, offshore-utrustning med MSEK 430, kapitaliserad ränta med MSEK 189 och övriga kapitaliserade kostnader med MSEK 738.

Kapitalisering av ränta för fartygsprojekt uppgick för år 2019 till MSEK 81 och för år 2018 till MSEK 34.

Prövning för nedskrivningsbehov av fartyg sker årligen samt då indikationer på att nedskrivningsbehov föreligger. Återvinningsvärdet fastställs baserat på beräkning av nyttjandevärde. De mest väsentliga antagandena för att fastställa nyttjandevärdet är diskonteringsränta och tillväxttakt, utöver förväntningar om verksamhetens framtida utveckling. Vid beräkning av nyttjandevärdet har en diskonteringsränta på 7–8% före skatt använts. Tillväxttakten baseras på gällande

kontrakt där tillämpligt. Därutöver har tillväxttakten bedömts till mellan 0–3% för åren under fartygets nyttjandeperiod.

Per den 31 december 2019 befanns återvinningsvärdena baserade på nyttjandevärde inte i något fall understiga redovisade värden, varför någon nedskrivning ej bedömdes vara nödvändig innevarande år.

Värderingsintyg upprättade av oberoende värderingsinstitut per 31 december 2019 visar att fartygsflottans marknadsvärde överstiger det bokförda värdet med MSEK 4 630 (2 690).

NOT 11. HAMNAR

MSEK

Omvärderade anskaffningsvärden	
Ingående balans, 1 januari 2018	4 122
Investeringar	7
Överföringar	58
Kursdifferenser	89
Utgående balans, 31 december 2018	4 276
Investeringar	8
Överföringar	17
Kursdifferenser	330
Utgående balans, 31 december 2019	4 631
Akkumulerade avskrivningar	
Ingående balans, 1 januari 2018	-371
Kursdifferenser	-6
Årets avskrivningar	-175
Utgående balans, 31 december 2018	-552
Kursdifferenser	-33
Årets avskrivningar	-184
Utgående balans, 31 december 2019	-769
Utgående balans, 31 december 2018	3 724
Utgående balans, 31 december 2019	3 862
Nyttjanderättstillgångar, 31 december 2019 (not 24)	326
Bokfört värde, 31 december 2018	3 724
Bokfört värde, 31 december 2019	4 188

Stena AB koncernen äger hamnar i Sverige, Storbritannien och Nederländerna. Hamnar används i den egna verksamheten och inkluderar hamnanläggningar, terminaler med mera.

Stena AB koncernens redovisningsprincip avseende värdering av hamnar bygger på omvärderingsmetoden. För att säkerställa värderingen används oberoende värderingsmän för berörda hamnar vid res-

pektive värderingstillfälle. Ingen omvärdering har gjorts under 2018 eller 2019.

Det bokförda värdet per 31 december 2019 hade uppgått till MSEK 1 827 (1 772) om hamnar hade varit redovisade till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar.

NOT 12. FÖRVALTNINGSFASTIGHETER

MSEK	31 december	
	2019	2018
Verkligt värde vid årets ingång	34 325	30 413
Investeringar	1 200	1 964
Omklassificering	508	245
Försäljningar	-347	-56
Orealiserade värdeförändringar	1 224	1 581
Kursdifferenser	242	178
Verkligt värde vid årets utgång	37 152	34 325
Förvaltningsfastigheter – pågående projekt		
Verkligt värde vid årets ingång	1 073	1 126
Investeringar	439	927
Omklassificering slutförda projekt	-508	-263
Försäljningar	-75	-720
Kursdifferenser	5	3
Verkligt värde vid årets utgång	934	1 073
Totalt verkligt värde förvaltningsfastigheter vid årets utgång	38 086	35 398
Nyttjanderättstillgångar vid årets utgång (not 24)	598	
Totalt förvaltningsfastigheter vid årets utgång	38 684	35 398
Förvaltningsfastigheter – påverkan på periodens resultat		
MSEK	1 januari–31 december	
	2019	2018
Hysesintäkter	2 610	2 661
Direkta kostnader	-806	-893
Totalt	1 804	1 768

Förvaltningsfastigheter avser Stena AB koncernens kommersiella bestånd av bostads- och kontorsfastigheter.

Värdering av fastighetsbeståndet sker vid årsskiftet samt varje kvartal. Varje enskild fastighets verkliga värde bedöms genom att använda direktavkastningsmetoden. Driftsöverskottet baseras på marknads- mässiga hyresintäkter minskat med hyresvakanser på 0–1% för bostadsfastigheter och 0–15% för kommersiella fastigheter. Bedömning av avkastningskraven är baserad på information om marknadens förräntningskrav på köp och försäljningar av jämförbara fastigheter i liknande områden. I bedömningen har även hänsyn tagits till fastighetstyp, teknisk standard och byggnadskonstruktion. Vid värderingen den 31 december 2019 användes följande direktavkastningskrav.

Område	Direktavkastningskrav %	
	Bostäder	Kommersiellt
Sverige	1,75–5,00	4,00–8,50
Eurozon	n/a	3,25–8,00

Det uppskattade marknadsvärdet för förvaltningsfastigheter var MSEK 38 684 varav MSEK 32 872 är hänförligt till de svenska förvaltningsfastigheterna. Förra årets värde var MSEK 35 398 varav MSEK 30 054 var hänförligt till svenska fastigheter.

Vid värdering av övriga förvaltningsfastigheter till verkligt värde (bedömt marknadsvärde) används en intern värderingsmodell. Den interna värderingen bygger på en avkastningsvärdering, vilket innebär att varje enskild fastighets nettohyresintäkt divideras med avkastningskravet för den aktuella fastigheten. I driftsnettot har antaganden gjorts avseende hyresintäktsnettot, samt vakanser. Antagandena har baserats på marknadsantaganden om dessa kassaflöden. Historiska utfall, budget samt normaliserade kostnader har varit en del av dessa antaganden. Olika avkastningskrav har använts för olika marknader och typer av fastigheter.

För att säkerställa denna värdering har även en extern värdering utförts av Cushman & Wakefield för de svenska fastigheterna. Värderingen har gjorts på 20% av värdet på samtliga förvaltningsfastigheter, exklusive pågående projekt och nyförvärvade fastigheter. Dessa utvalda fastigheter representerar dock 80% av fastighetsvärdet vad avser fastighetstyp, teknisk standard och byggnadskonstruktion.

Externa värderingar har gjorts på 53% av de utländska förvaltningsfastigheterna.

Vid en jämförelse mellan de interna och externa värderingarna ligger de interna värderingarna inom ett normalt värdeintervall om +/- 10% jämfört de externa värderingarna.

NOT 13. ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA VÄRDEPAPPER

MSEK	31 december	
	2019	2018
Ingående bokfört värde	5 691	6 506
Tillkommit	2 658	3 344
Avgått	-2 619	-4 027
Omklassificering	-2 360	
Förändring av orealiserat resultat över resultaträkningen	150	-317
Förändring av orealiserat resultat via övrigt totalresultat	188	-105
Kursdifferenser	195	290
Utgående bokfört värde	3 903	5 691
MSEK	2019	2018
Övriga långfristiga värdepapper klassificeras som:		
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	2 501	3 886
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	1 402	1 805
Totalt	3 903	5 691

Övriga långfristiga värdepapper avser koncernens aktieinnehav, fonder och obligationer, vilka redovisas till verkligt värde. Aktier till ett värde av MSEK 890 (1 185) har ställts som säkerhet för skulder till kreditinstitut.

NOT 14. ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA TILLGÅNGAR

MSEK	Uppskjutna skatte- fordringar	Andra långfristiga fordringar	Andra långfristiga värdepapper	Aktiverade kostnader	Totalt
Ingående bokfört värde 1 januari 2018	853	4 570	1 165	336	6 925
Tillkommit	127	425	19	143	714
Avgått	-242	-267	-50	-133	-692
Omvärderingar resultaträkningen	170	-3	192		359
Omvärderingar övrigt totalresultat	176				176
Förvärvade och avyttrade bolag	12				12
Omklassificering	575	1		-1	575
Kursdifferenser	64	279	41	20	404
Utgående bokfört värde 31 december 2018	1 735	5 005	1 367	365	8 473
MSEK	Uppskjutna skatte- fordringar	Andra långfristiga fordringar	Andra långfristiga värdepapper	Aktiverade kostnader	Totalt
Tillkommit	3	546	42	100	691
Avgått	-6	-148	-24	-82	-260
Omvärderingar resultaträkningen	189	-2	344		531
Omvärderingar övrigt totalresultat	-96				-96
Förvärvade och avyttrade bolag	21				21
Omklassificering	65	-3 734	-540	-116	-4 325
Kursdifferenser	101	270	50	17	438
Utgående bokfört värde 31 december 2019	2 012	1 937	1 239	284	5 473

Uppskjutna skattefordringar avser outnyttjade förlustavdrag. Omklassificering inkluderar nettoresultat mot uppskjutna skatteskulder. Se not 8 och not 20. Andra långfristiga värdepapper avser innehav av ej noterade aktier och fonder. Dessa aktier redovisas som Obligatoriska och värderas via resultaträkningen. Andra långfristiga fordringar per 31 december 2018 inkluderar en långfristig fordran om

MSEK 3 420, som är relaterad till kravet på Samsung Heavy Industries Co Ltd (SHI) från uppsägningen av kontraktet för byggnationen av Stena Midmax, en semi-submersible borrhög. Denna fordran har omklassificerats till övrig kortfristig fordran under 2019. SHI har bestridit Stenas rätt att häva avtalet och parterna är fortfarande inbegripna i ett skiljedomsförfarande i London.

FORTS. NOT 14

Andra långfristiga värdepapper

MSEK

31 december 2019	Antal/Andel	Bokfört värde
<i>Dotterbolagens innehav</i>		
CBRE Dutch Office Fund	Nederländerna 5,8%	1 117
E- The Partners Fund	Schweiz 0,1%	19
Övriga		103
Totalt andra långfristiga värdepapper		1 239

NOT 15. VARULAGER

MSEK	31 december	
	2019	2018
Bunker- och smörjoljor	319	290
Försäljningsvarulager	300	271
Råvaror och förnödenheter	193	199
Varor under tillverkning	213	76
Färdiga varor	144	153
Totalt	1 169	989

NOT 16. KORTFRISTIGA FORDRINGAR

MSEK	31 december	
	2019	2018
Kundfordringar		
Kundfordringar har klassificerats utifrån förfallotidpunkt		
Ej förfallna	1 961	1 672
Förfallna upp till 30 dagar	753	737
Förfallna mer än 30 dagar	464	341
Totalt	3 178	2 750
Övriga fordringar		
Kortfristiga fordringar, närstående bolag	311	201
Skattefordran	85	120
Övriga kortfristiga fordringar	5 941	2 001
Totalt	6 337	2 322
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		
Förutbetalda kostnader	749	822
Upplupna intäkter – Avtalsstillgångar	500	635
Upplupna intäkter – Övriga	1 201	623
Totalt	2 450	2 080
Totalt kortfristiga fordringar	11 965	7 152

I övriga kortfristiga fordringar ingår omklassificerad fordran som är relaterad till kravet på Samsung Heavy Industries Co Ltd, se not 14. Avtalsstillgångar består främst av upparbetad tid för entreprenadavtal men även upplupna intäkter för service och produkter. Övriga upplupna intäkter består främst av upplupna ränteintäkter.

Det bokförda värdet av fordringarna är lika med det verkliga värdet. I kundfordringar ingår reservering för osäkra fordringar med MSEK –62 (–45). I försäljningskostnaderna ingår avsättning för kundförluster med MSEK –42 (12).

Följande tabell visar förändringen av avtalstillgångar under 2019.

MSEK	2019
Ingående balans	635
Avtalstillgångar vid ingången av perioden som reglerats under året	-351
Nya avtalstillgångar under året som finns kvar vid årets utgång	136
Övriga förändringar	75
Omräkningsdifferenser	5
Utgående balans	500

NOT 17. KORTFRISTIGA PLACERINGAR

MSEK	31 december	
	2019	2018
Kortfristiga placeringar, eget kapital- och skuldinstrument	2 181	202
Spärrade medel	750	701
Totalt	2 931	903

Det bokförda värdet av de kortfristiga placeringarna är lika med det verkliga värdet. Kortfristiga placeringarna ingår i kategorierna Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen och Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat, se not 32. På grund av omsättningshastigheten har ett antal finansiella tillgångar omklassificerats från Övriga långfristiga tillgångar till Kortfristiga placeringar.

Kortfristiga placeringar, eget kapital- och skuldinstrument, innehåller 2019 innehavet i Schiphol Airport Real Estate fund som omklassificerats från andra långfristiga värdepapper till kortfristiga placeringar, se vidare not 32.

Av det totala värdet har MSEK 55 (162) spärrats som säkerhet för vissa banklån, se not 28.

NOT 18. LIKVIDA MEDEL

MSEK	31 december	
	2019	2018
Kassa och bank	3 366	1 883
Totalt	3 366	1 883

NOT 19. EGET KAPITAL

Utdelning per aktie (SEK)

2018	1 000
2019	1 800

Specifikation av reserver

MSEK	Verkligtvärde- reserv	Säkrings- reserv	Omvärderings- reserv	Omräknings- reserv	Total
Ingående eget kapital 1 januari 2018	107	-1 603	1 553	2 354	2 411
Årets förändring verkligtvärdereserv, netto efter skatt	-124				-124
Årets förändring säkringsreserv, netto efter skatt					
– värdering av bunkersäkringar		-194			-194
– värdering av räntesäkringar		3			3
– värdering av valutasäkringar		76			76
– säkring av nettoinvestering i utländska dotterbolag		57			57
Årets förändring omvärderingsreserv, netto efter skatt			-23		-23
Årets omräkningsreserv, netto efter skatt				1 145	1 145
Utgående eget kapital 31 december 2018	-17	-1 660	1 530	3 499	3 352
Ingående eget kapital 1 januari 2019	-17	-1 660	1 530	3 499	3 352
Årets förändring verkligtvärdereserv, netto efter skatt	94				94
Årets förändring säkringsreserv, netto efter skatt					
– värdering av bunkersäkringar		169			169
– värdering av räntesäkringar		-557			-557
– värdering av valutasäkringar		71			71
– säkring av nettoinvestering i utländska dotterbolag		62			62
Årets förändring omvärderingsreserv, netto efter skatt			90		90
Årets omräkningsreserv, netto efter skatt				1 202	1 202
Utgående eget kapital 31 december 2019	77	-1 915	1 620	4 701	4 483

Verkligtvärdereserv

Reserven omfattar vinster och förluster som uppstår vid omvärdering av finansiella tillgångar som klassificeras som Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat (FVOCI). När en sådan tillgång säljs redovisas den ackumulerade vinsten eller förlusten som hänförs till omvärderingen av tillgången i resultaträkningen om det avser ett skuldinstrument. För ett eget kapital-instrument där klassificering över Övrigt totalresultat valts, omklassificeras den ackumulerade vinsten eller förlusten till Balanserade vinstmedel och omklassificeras inte till resultaträkningen.

Säkringsreserv

Säkringsredovisning tillämpas på inköp av bunker, räntekostnader, transaktioner i valuta annan än funktionell valuta samt investeringar i dotterbolag.

Reserven innehåller vinster och förluster som uppstått vid omvärdering av de säkringsinstrument som utgör effektiva säkringar. Den ackumulerade uppskjutna vinsten eller förlusten redovisas i resultatet i samma period eller i perioder som den säkrade transaktionen påverkar resultatet.

Omvärderingsreserv

Reserven omfattar omvärdering av tillgångsslaget hamnar. Det omvärderade beloppet utgörs av hamnarnas verkliga värde vid omvärderingstidpunkten. I takt med att avskrivningar görs på hamnar löses omvärderingsreserven upp med samma belopp som periodens avskrivning på övervärdet.

Om en hamns redovisade värde ökar till följd av en omvärdering redovisas ökningen i övrigt totalresultat.

Om en hamns redovisade värde minskar till följd av omvärderingen redovisas minskningen i resultaträkningen. Dock ska minskningen redovisas i övrigt totalresultat till den del det finns befintligt kreditsaldo i omvärderingsreserven vad gäller den tillgången.

Omräkningsreserv

Kursdifferenser som är hänförliga till omräkning av Stena AB koncernens utländska dotterbolags funktionella valutor till SEK ackumuleras i omräkningsreserven. Vid försäljning av en utländsk verksamhet redovisas den ackumulerade omräknade valutaeffekten som redovisats i reserven i resultaträkningen och inkluderas i vinsten eller förlusten vid försäljningen.

NOT 20. UPPSKJUTNA SKATTER

MSEK	31 december	
	2019	2018
Uppskjutna skatteskulder		
Immateriella anläggningstillgångar	315	272
Materiella anläggningstillgångar	6 213	5 976
Finansiella anläggningstillgångar	168	62
Avsättningar	62	25
Övrigt	224	115
Totala uppskjutna skatteskulder	6 982	6 450
Uppskjutna skattefordringar		
Immateriella anläggningstillgångar	8	6
Materiella anläggningstillgångar	1 235	1 008
Finansiella anläggningstillgångar	361	352
Avsättningar	18	68
Underskottsavdrag	5 119	4 143
Övrigt	207	96
Avgår ej beaktade uppskjutna skattefordringar avseende underskottsavdrag	-3 074	-2 301
Totala uppskjutna skattefordringar	3 874	3 372
Netto uppskjutna skatteskulder	3 108	3 078
varav redovisat som:		
Uppskjutna skattefordringar (not 14)	2 012	1 735
Uppskjutna skatteskulder	5 120	4 813

Uppskjutna skatter har beräknats totalt per land. Netto uppskjutna skattefordringar redovisas under övriga långfristiga tillgångar. Beräkning av uppskjutna skatter är baserat på den nominella skattesatsen i respektive land.

MSEK	2019			2018		
	Skatter via resultaträkningen	Skatter via övrigt totalresultat	Totala skatter	Skatter via resultaträkningen	Skatter via övrigt totalresultat	Totala skatter
Aktuell skatt	-201		-201	-351		-351
Uppskjutna skatter	-26	37	11	314	176	490
	-227	37	-190	-37	176	139

Bolagets underskottsavdrag brutto fördelas enligt följande:

MSEK	31 december	
	2019	2018
Sverige	1 461	2 640
Övriga världen	23 087	16 656
Totalt	24 548	19 296

Ungefär en tredjedel av underskottsavdragen saknar förfallodatum. Underskottsavdrag på MSEK 5 855 förfaller mellan år 2020 och år 2028 och MSEK 9 790 förfaller efter år 2028.

NOT 21. ERSÄTTNING TILL ANSTÄLLDA

Ersättningar efter avslutad anställning, såsom pensioner, hälsovård och andra ersättningar, erläggs till övervägande del genom fortlöpande betalningar till fristående myndigheter eller organ som därmed övertar förpliktelserna mot de anställda, det vill säga genom så kallade avgiftsbestämda planer. Resterande del fullgörs genom så kallade förmånsbestämda planer där förpliktelserna kvarstår inom Stena AB koncernen. För förmånsbestämda planer beräknas Stena AB koncernens kostnader samt värdet av utestående förpliktelser per balansdagen med hjälp av aktuariella beräkningar vilka syftar till att fastställa nuvärdet av utfärdade förpliktelser. De aktuariella antagandena avser diskonteringsränta, inflation, antaganden för dödlighet, löneökningar, förväntad avkastning på tillgångarna samt andra faktorer. Diskonteringsräntan är baserad på långfristiga företags- eller statsobligationer såväl som bostadsobligationer för planerna i Sverige. Tillgångarna består till största del av långfristiga företagsobligationer, statsobligationer samt aktier. Förmånsbestämda planer förekommer inom framförallt Stena AB koncernens dotterföretag i Storbritannien. Andra väsentliga förmånsbestämda planer omfattar tjänstemän i den svenska verksamheten (främst PRI-planen).

Kostnader redovisade i rörelseresultatet inkluderar kostnader för tjänstgöring under innevarande år, kostnader för tjänstgöring under tidigare år, nettoräntekostnader, administrationskostnader samt vinster och förluster vid regleringar. Kostnader redovisas som övrig rörelsekostnad eller administrationskostnad, beroende på de anställdas uppgifter. Effekter av omräkning redovisas i övrigt totalresultat.

En kortfattad beskrivning av de större pensionsplanerna följer nedan.

Storbritannien

Stena AB koncernen deltar i av dotterbolagen fonderade pensionsplaner (Company Schemes) samt har andelar i två industrifonder; Merchant Navy Ratings Pension Fund (MNRPF) och Merchant Navy Officers Pension Fund (MNOF). Koncernen uppskattar sin totala andel i MNRPF till 24% (24%) och i MNOF till 12% (12%), vilket baseras på uppgifter från pensionsplanernas administratörer. Av Stena AB koncernens totala pensionsåtaganden i Storbritannien svarar Stena Line Holding koncernen för cirka 69%. De två industrifonderna är båda stängda för intjänande av pension för aktiva medlemmar.

MNRPF antog en betalningsplan 2001 då Stena AB koncernens andel uppgick till cirka 32%, varvid hälften av planens inbetalningar gjordes av andra arbetsgivare som genomförde frivilliga betalningar. Avtalet med frivilliga inbetalningar upphörde dock 2006 och som ett resultat ökade koncernens andel av underskottet till cirka 60%. Koncernen initierade en rättsprocess mot MNRPF för att fastställa hur underskottet skall fördelas bland de olika arbetsgivarna. Den engelska Court of Appeal fastställde 2011 ett utslag från High Court, att underskottsbetalning till MNRPF kan krävas av alla företag som tidigare deltagit i fonden, inklusive företag som inte längre anställer några medlemmar.

High Court i London meddelade under 2015 att de godkänner pensionsstyrelsens förslag till ny betalningsplan i MNRPF. Detta innebar att Stena AB koncernens andel fastställdes till 20% samt att tidigare underskottsbetalningar från 2001 räknades av framtida underskott.

Vid treårsvärderingen i MNRPF per 31 mars 2014, bestämde pensionsstyrelsen att arbetsgivarna skulle betala 150% av sin underskottsandel för att säkerställa fonderingen i pensionsplanen. Den senaste värde-

ringen, 31 mars 2017 har det framkommit att det finns arbetsgivare som inte har betalningskapacitet, därför har resterande arbetsgivarandelen av fonden ökat, Stena AB koncernens andel har ökat från 20 till 24%. Pensionsstyrelsen har också bestämt att arbetsgivarna ska betala 149% av sin underskottsandel för att säkerställa fonderingen i pensionsplanen, denna ska jämföras med 150% som användes vid förra värderingen. Det utökade betalningskravet ska inte ses som en ökning av skuldandelen utan som en periodisering av totala inbetalningar till pensionsplanen.

Pensionsplanerna (Company Schemes) i Stena AB koncernens dotterbolag ger rätt till ersättningar som är kopplade till de enskilda medlemmarnas slutlön vid det tidigaste av det datum då de lämnar bolaget eller går i pension. Ersättningarna via de två industrifonderna är kopplade till de enskilda medlemmarnas genomsnittliga slutlön enligt ett karriärsindexerat system. Samtliga planer är stängda för nya medlemmar. Under 2017, stängdes även Northern Marine Management Limited Retirement & Death Benefits Scheme och Stena Drilling Limited Final Salary Scheme för intjänande av pension för aktiva medlemmar. Under 2019 stängdes även Stena Line (UK) Schemet för intjänande av pension för aktiva medlemmar.

I enlighet med fondernas senaste aktuariella värderingar betalar bolaget underskottsbetalningar till MNOF, MNRPF och till en sektion av dotterbolagens pensionsfonder, trots att ett överskott redovisas i bolagets finansiella rapporter. Pensionsplanernas värderingar skiljer sig dock i vissa avseende från bolagets aktuariella värderingar då de görs vart tredje år och baseras på andra antaganden vilka inte nödvändigtvis överensstämmer med IAS 19. Fondernas tillgångar, som inte ämnas att realiseras tills dess medlemmarna går i pension, kommer antagligen att förändras över tid.

Pensionsplanerna i England fusionerades den 1 april 2017, de olika pensionsplanerna är indelade i sektioner men har en gemensam pensionsstyrelse och ordförande.

Tillgångarna för de enskilda pensionsplanerna är separerade och sponsrade av samma bolag som innan sammanslagningen. Styrelsen består av representanter från samtliga pensionsplaner både valda från arbetsgivare och arbetstagare. En oberoende styrelseordförande leder arbetet i pensionsstyrelsen. Investeringarna i fonderna bestäms av investeringskommittén där bolaget har två egna representanter utan beslutsrätt. Under hösten 2017 utsåg den nya fonden gemensam administratör, aktuarie och investment konsult, från 2018 har den nya fusionerade fonden gemensamma rådgivare. Fonderingsnivån för respektive plan bedöms vart tredje år och därefter upprättas en inbetalningsplan i överenskommelse mellan arbetsgivare och förvaltare av pensionsfonden, vilken omfattar planmässiga betalningar tillsammans med underskottsbetalningar som krävs för att möta underskottet mellan tillgångar och skulder. Placeringsstrategin beslutas av pensionsplanens styrelse (trustees) i samråd med arbetsgivarnas representanter i investeringskommittén. Tillgångarna hanteras av pensionsplanernas förvaltare genom oberoende fondförvaltare, på uppdrag av pensionsplanernas styrelser. Respektive pensionsplan regleras av "Trust Deed and Rules" och planerna styrs av fristående pensionsbolag där styrelsen representeras av arbetsgivare och medlemmar.

Sverige

För tjänstemän i Sverige tryggas ITP2-planens förmånsbestämda pensionsåtaganden för ålders- och familjepension genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 10 Redovisning av pensionsplanen ITP2 som finansieras genom försäkring i Alecta, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsåret 2019 har Stena AB koncernen inte haft tillgång till information för att kunna redovisa sin proportionella andel av planens förpliktelser, förvaltningstillgångar och kostnader vilket medfört att planen inte varit möjlig att redovisa som en förmånsbestämd plan. Pensionsplanen ITP2 som tryggas genom en försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Premien för den förmånsbestämda ålders- och familjepensionen är individuellt beräknad och är bland annat beroende av lön, tidigare intjänad pension och förväntad återstående tjänstgöringstid.

Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska metoder och antaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19. Den kollektiva konsolideringsnivån ska normalt tillåtas variera mellan 125 och 175%. Om Alectas kollektiva konsolideringsnivå understiger 125% eller överstiger 175% ska åtgärder vidtas i syfte att skapa förutsättningar för att konsolideringsnivån återgår till normalintervallet. Vid låg konsolidering kan en åtgärd vara

att höja det avtalade priset för nyteckning och utökning av befintliga förmåner. Vid hög konsolidering kan en åtgärd vara att införa premie-reduktioner. Vid utgången av 2019 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 148% (142%).

Andra förmånsbestämda pensionsplaner i Sverige tryggas främst av pensionsstiftelse i egen regi. Det förekommer inget krav på en lägsta fonderingsnivå. Pensionsutbetalningar till pensionärer sker direkt från Stena AB koncernen och inte från stiftelsens pensionstillgångar.

Övriga länder

Efter en överenskommelse mellan den norska redarföreningen och facken, bestämdes att alla anställda i offshore-industrin ska ändra från förmånsbeställda pensionsplaner till avgiftsbestämda pensionsplaner med retroaktiv effekt från 1 augusti 2016. Ändringen trädde i kraft per den 1 januari 2017. För anställda i Stena Drilling A/S innebar detta att de erhöll en kompensation jämförbar med deras tidigare pensionsförmån. Storebrand Life Insurance garanterar tidigare pensionsförmån och löser därför Stena Drilling A/S från alla pensionsåtaganden.

En allmän förändring har även skett i det Holländska pensionssystemet där de flesta bolag har ersatt förmånsbestämda planer med avgiftsbestämda pensionsplaner. Den här förändringen implementerades i Stena Line Holland BV under 2017. Bolaget garanterar det totala upparbetade pensionsåtagandet.

Information per land 31 december 2018, MSEK	Sverige	Storbritannien	Övriga länder	Totalt
Redovisning i balansräkningen				
Nuvärde av fonderade och ofonderade förpliktelser	669	10 617	379	11 665
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	-228	-10 959	-344	-11 531
Totalt (överskott)/underskott	441	-342	35	134
Varav redovisade som:				
Överskott i fonderade pensionsplaner	61	456		517
Pensioner och liknande förpliktelser	498	114	35	647
Pensioner och liknande förpliktelser, kortfristig del	4			4
Total fonderingsnivå för samtliga planer, %	34%	103%	91%	99%
Redovisning i resultaträkningen				
Kostnad för tjänstgöring under innevarande år	10	1		11
Kostnad för tjänstgöring under tidigare år		51		51
Räntekostnad, netto	9	-17	1	-7
Administrationskostnader		47		47
Omvärdering (vinst)/förlust	101	506		607
Total kostnad (vinst) för förmånsbestämda planer	120	588	1	709
Huvudsakliga antaganden för värderingen av förpliktelsen				
Livslängd, år:				
Män – nuvarande ålder 65	21,7	21,2		
Kvinnor – nuvarande ålder 65	24,0	23,5		
Inflation, % ¹⁾	2,00	3,30		
Diskonteringsränta, %	2,50	2,80		

1) Angiven inflation för Storbritannien avser RPI. Använd CPI är 1,15 ägre än RPI.

Vägd genomsnittlig löptid för pensionsförpliktelsen uppgår till 15 år.

FORTS. NOT 21

Information per land 31 december 2019, MSEK	Sverige	Storbritannien	Övriga länder	Totalt
Redovisning i balansräkningen				
Nuvärde av fonderade och ofonderade förpliktelser	834	12 380	390	13 604
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	-246	-13 287	-353	-13 886
Totalt (överskott)/underskott	588	-907	37	-282
Varav redovisade som:				
Överskott i fonderade pensionsplaner	62	977		1 039
Pensioner och liknande förpliktelser	645	70	37	752
Pensioner och liknande förpliktelser, kortfristig del	5			5
Total fonderingsnivå för samtliga planer, %	29%	107%	91%	102%
Redovisning i resultaträkningen				
Kostnad för tjänstgöring under innevarande år	12	-2		10
Kostnad för tjänstgöring under tidigare år		-20		-20
Räntekostnad, netto	11	-18	1	-6
Administrationskostnader		53		53
Omvärdering (vinst)/förlust	136	-235		-99
Total kostnad (vinst) för förmånsbestämda planer	159	-222	1	-62
Huvudsakliga antaganden för värderingen av förpliktelsen				
Livslängd, år:				
Män – nuvarande ålder 65	21,7	21,3		
Kvinnor – nuvarande ålder 65	24,0	23,3		
Inflation, % ¹⁾	1,80	2,95		
Diskonteringsränta, %	1,60	1,95		

1) Angiven inflation för Storbritannien avser RPI. Använd CPI är 0,95 ägre än RPI.

Vägd genomsnittlig löptid för pensionsförpliktelsen uppgår till 15 år.

Avstämning av förändring i nuvärdet av förmånsbestämd förpliktelse avseende fonderade och ofonderade förpliktelser, MSEK	2019	2018
Ingående balans 1 januari	11 665	11 794
Kostnad för tjänstgöring under innevarande år	10	11
Kostnader avseende tjänstgöring under tidigare år	-20	51
Administrationskostnader	53	47
Räntekostnader	329	307
Omvärdering till följd av förändrade finansiella antaganden	1 083	14
Omvärdering till följd av förändrade demografiska antaganden	41	-163
Omvärdering till följd av erfarenhetsbaserade justeringar	12	134
Omvärdering till följd av ändrad andel i pensionsplan	11	-76
Inbetalningar av deltagare i pensionsplaner	1	2
Utbetalda förmåner	-678	-669
Uppgörelser		-36
Valutakursdifferenser	1 098	249
Utgående balans 31 december	13 605	11 665

Avstämning av förändring i verkligt värde av förvaltningstillgångar, MSEK	2019	2018
Ingående balans 1 januari	11 531	11 893
Ränteintäkter på förvaltningstillgångar	335	314
Omvärdering till följd av förändrade antaganden	1 238	-615
Omvärdering till följd av ändrad andel i pensionsplan	8	-83
Inbetalningar av deltagare i pensionsplaner	-1	-1
Inbetalningar av avgifter	310	496
Utbetalda förmåner	-662	-663
Uppgörelser	1	-45
Valutakursdifferenser	1 126	235
Utgående balans 31 december	13 886	11 531

Känslighetsanalysen nedan redogör för effekten på den förmånsbestämda pensionsskuldens storlek vid en förändring av aktuariella antaganden. Känslighetsanalysen är inte avsedd att uttrycka Stena AB kon-

cernens uppfattning om sannolikheten för en ändring. Den baseras på en förändring i ett antagande medan alla andra antaganden hålls konstanta.

Känslighetsanalys av förpliktelse, MSEK	Sverige	Storbritannien	Övriga länder	Totalt
Livslängd +1 år	45	442	15	502
Inflation +0,5%	98	654	23	775
Diskonteringsränta +0,5%	-35	-781	-29	-845
Diskonteringsränta -0,5%	72	822	34	928

Marknadsvärde av förvaltningstillgångar per kategori, MSEK	2019			2018		
	Marknadsnoterade	Ej marknadsnoterade	Totalt	Marknadsnoterade	Ej marknadsnoterade	Totalt
Egetkapitalinstrument	2 311	524	2 835	2 964	290	3 254
Räntebärande värdepapper	9 233		9 233	6 845		6 845
Fastigheter	391		391	426		426
Försäkringsbrev	546		546	586		586
Likvida medel och liknande	881		881	420		420
Totalt	13 362	524	13 886	11 241	290	11 531

Investeringsstrategi och riskhantering

Genom våra förmånsbestämda pensionsplaner är Stena AB koncernen exponerad mot ett antal risker.

Pensionsplanernas skulder är beräknade genom användning av ett antal antaganden, bland annat inflation, dödlighet och diskonteringsränta. Om förvaltningstillgångarna inte uppnår motsvarande avkastning kommer ett underskott att uppstå. Målsättningen för Stena AB koncernens placeringsstrategi är att över tid minska koncernens totala pensionskostnad och för att uppnå detta accepteras ett visst risktagande. Placeringarna är långsiktiga och fördelningen av tillgångsslag säkerställer att investeringsportföljerna är väl diversifierade. Koncern-

ledningen godkänner ramarna för Stena AB koncernens placeringsstrategi av pensionstillgångar. Det slutliga placeringsbeslutet fattas av de lokala pensionsfondernas och stiftelsernas styrelser som rådgör med Stena AB.

Ökad livslängd hos förmånstagare och ökad inflation är de primära riskerna som påverkar den framtida utbetalningens storlek och därmed skuldens omfattning. Koncernledningen bevakar kontinuerligt diskonteringsränta, inflation samt antagande om livslängd för att säkerställa att förvaltningstillgångarna matchas med pensionsförpliktelse.

NOT 22. SKULDER TILL KREDITINSTITUT

MSEK	2019			2018		
	Kortfristiga	Långfristiga	Totalt	Kortfristiga	Långfristiga	Totalt
Fastighetslån	140	15 552	15 692	34	15 226	15 261
Övriga banklån	1 771	17 111	18 882	1 985	18 452	20 437
Checkkrediter		7 499	7 499		2 217	2 217
Totalt	1 911	40 162	42 073	2 019	35 895	37 914

Avseende skuldernas förfallotid, se not 31.

Redovisade belopp, per valuta, för koncernens upplåning är följande:

MSEK	31 december	
	2019	2018
SEK	16 225	14 358
GBP	335	313
USD	22 108	18 991
EUR	3 399	3 885
Andra valutor	6	367
Totalt	42 073	37 914

Angående ställda säkerheter, se not 28.

NOT 23. OBLIGATIONSÅN

I februari 2019 har en Eurobond, upptagen 2007 uppgående till MEUR 102 till en ränta om 5,875%, återbetalats.

I mars 2010 upptogs en Eurobond uppgående till MEUR 200 till en ränta om 7,875% och med en löptid till och med 15 mars 2020.

I januari 2014 upptogs en tioårig obligation på MUSD 600 till en ränta om 7,000% och med en löptid till och med 1 februari 2024. Syftet med transaktionen var att förlänga amorteringsprofilen och amortera ner utestående belopp under existerande kreditfacilitet.

I februari 2014 upptogs ytterligare en tioårig obligation som uppgick till MUSD 350 till en ränta om 5,750%. Säkerheten för denna obligation består av enheterna *Stena DrillMAX* och *Stena Carron*. Syftet

med denna transaktion var att förlänga existerande amorteringsprofil och frigöra mer likviditet.

Stena AB koncernen har under 2016 återköpt obligationer till ett nominellt värde om MUSD 73 av seniora icke säkerställda obligationer på MUSD 600 som löper till 2024. Stena AB koncernen och dess närstående bolag får när som helst återköpa eller på annat sätt bedriva handel med sina egna obligationer på den öppna marknaden.

Verkligt värde för obligationslånen är per 31 december 2019 MSEK 10 423 (10 386).

Gällande finansiella och operativa kovenanter kopplade till obligationslånen, se not 31.

Emitterat – Förfall	Nominellt	Utestående	Ränta	Verkligt värde 31 december		Redovisat värde 31 december, MSEK	
				2019	2018	2019	2018
2007–2019	MEUR 102	MEUR 102	5,875%		MEUR 102		1 036
2010–2020	MEUR 200	MEUR 200	7,875%	MEUR 203	MEUR 210	2 100	2 030
2014–2024	MUSD 600	MUSD 527	7,000%	MUSD 543	MUSD 482	4 934	4 665
2014–2024	MUSD 350	MUSD 350	5,750%	MUSD 348	MUSD 332	3 278	3 099
Totalt						10 312	10 830
Varav							
Långfristig del av obligationslån						8 212	9 794
Kortfristig del av obligationslån						2 100	1 036

NOT 24. LEASING

Stena AB koncernen som leasetagare

Stena AB koncernen tillämpar från och med 2019 nya redovisningsstandarden IFRS 16. Nedan beskrivs effekterna på balansräkningen på grund av den nya standarden. Koncernens leasingavtal avser huvudsakligen charter av tankfartyg på timecharter, färjor på bareboatchar-

ter samt inhyrda hamnanläggningar. Dessutom hyrs lokaler och mark. Nyttjanderättstillgången skrivs av linjärt på leasingavtalets löptid, som varierar från ett år till kontrakt utan sluttid. Betalningar för korttids-leaseavtal kostnadsförs löpande i resultaträkningen.

Redovisade belopp i koncernens balansräkning:

MSEK	31 december 2019
Nyttjanderättstillgångar	
Fartyg	6 759
Byggnader och mark	914
Hamnar	326
Förvaltningsfastigheter	598
Totalt	8 597
Balanserade leasingåtaganden	
Långfristiga	9 214
Kortfristiga	1 601
Totalt	10 815

Nya nyttjanderättstillgångar under året uppgick till MSEK 1 297.

Redovisade belopp i koncernens resultaträkning:

MSEK	1 januari– 31 december 2019
Avskrivningar av nyttjanderättstillgångar	
Fartyg	–1 328
Byggnader och mark	–162
Hamnar	–15
Totalt	–1 505
Räntekostnader	–331
Kostnader för korttids-leaseavtal	–1 963

Det totala kassaflödet för leaseavtal under 2019 var MSEK –1 676.

MSEK	1 januari 2019
Övergångseffekt på balanserade leasingåtagande 1 januari 2019	
Åtaganden operationella leasingavtal 31 december 2018	6 865
Diskonterat värde	–2 926
Finansiella leasingavtal 31 december 2018	4 754
Avgår; korttids-leaseavtal	–257
Justeringar	–198
Totalt	8 238
Varav	
Långfristiga balanserade leasingåtagande	6 875
Kortfristiga balanserade leasingåtagande	1 363

FORTS. NOT 24

MSEK	1 januari 2019
Påverkan på anläggningstillgångar 1 januari 2019	
Fartyg	1 551
Byggnader och mark	1 130
Hamnar	336
Förvaltningsfastigheter	595
Totalt	3 612

Vid tillämpningen av IFRS 16 för första gången har koncernen använt följande praktiska antaganden:

- Den marginella låneräntan har använts som diskonteringsfaktor för leaseavtal. Diskonteringsräntan är individuell för de olika affärsområdena och varierar mellan 3,25%–4,25%
- Leaseavtal med kvarvarande leaseperiod kortare än 12 månader per 1 januari 2019 har klassificerats som korttidsavtal.

Stena AB koncernen som leasegivare

Stena AB koncernen hyr ut fartyg och fastigheter till externa parter under operationella leasingavtal. Bokförda värden för fartyg och fastigheter för extern uthyrning uppgick på balansdagen till:

MSEK	2019			2018		
	Anskaffningsvärde	Ackum. avskrivning	Netto bokfört värde	Anskaffningsvärde	Ackum. avskrivning	Netto bokfört värde
Fartyg	58 008	–32 261	25 747	55 944	–28 962	26 982
Förvaltningsfastigheter	38 684		38 684	35 398		35 398
Totalt	96 692	–32 261	64 431	91 342	–28 962	62 380

Framtida minimileaseintäkter uppgick per balansdagen till:

MSEK	2019		
	Fartyg	Förvaltningsfastigheter	Totalt
2020	2 161	951	3 112
2021	289	843	1 132
2022	175	668	843
2023		524	524
2024		454	454
2025 och därefter		3 107	3 107
Summa minimileaseintäkter	2 625	6 547	9 172

MSEK	2018		
	Fartyg	Förvaltningsfastigheter	Totalt
2019	1 653	884	2 537
2020	249	775	1 024
2021		647	647
2022		495	495
2023		402	402
2024 och därefter		2 715	2 715
Summa minimileaseintäkter	1 902	5 918	7 820

Uppgifterna för förvaltningsfastigheter avser kontorsfastigheter men exkluderar bostadsfastigheter, eftersom bostadskontrakt vanligen har en uppsägningstid på högst 3 månader.

NOT 25. ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA SKULDER

Förfallotid på balansdagen

MSEK	1–3 år	4–5 år	Mer än 5 år	Totalt
Förutbetalda intäkter, långfristiga	12	11	14	37
Övriga skulder	614	663	1 404	2 681
Totalt	626	674	1 418	2 718

NOT 26. UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

MSEK	31 december	
	2019	2018
Upplupna kostnader		
Charterhyror och driftskostnader fartyg	302	486
Räntekostnader	1 052	914
Personalkostnader	589	482
Övriga kostnader	1 885	1 795
Totalt	3 829	3 677
Förutbetalda intäkter – Avtalsskulder	834	770
Förutbetalda intäkter – Övrigt	394	425
Totalt upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	5 057	4 873

Avtalsskulder består främst av förutbetalda serviceintäkter. Övriga förutbetalda intäkter består främst av förutbetalda leasingintäkter både för uthyrning av lokal och uthyrning av fartyg.

Följande tabell visar förändringen av avtalsskulderna under 2019.

MSEK	2019
Ingående balans	770
Skulder som förelåg vid ingången av perioden som redovisats som intäkter under året	–449
Nya avtalsskulder som uppkommit under året och finns kvar vid årets utgång	518
Skulder relaterade till kundlojalitetsprogram realiserade under året	–28
Skulder för nya åtagande relaterade till kundlojalitetsprogram under året	28
Försäljning	–6
Omklassificeringar	–24
Övriga förändringar	1
Omräkningsdifferenser	24
Utgående balans	834

NOT 27. TILLGÅNGAR SOM INNEHAS FÖR FÖRSÄLJNING

Per den 31 december 2019 finns inga tillgångar som innehas för försäljning. Under 2017 beslutades att avyttra en del av fastighetsbeståndet. En försäljning som har ägt rum under 2018. Det avyttrade fastighetsbeståndet omfattade tillgångar på MSEK 5 898 minus skulder uppgående till MSEK 3 232.

NOT 28. STÄLLDA SÄKERHETER OCH EVENTUALFÖRPLIKTELSE

Pantsatta tillgångar

De pantsatta tillgångarna används som säkerheter för olika finansieringar. Panterna kan endast användas av långivarna mot vilka Stena AB

koncernen har misslyckats i att fullgöra sina åtaganden enligt avtal eller att avtalad tid för att åtgärda problemet har löpt ut.

Följande säkerheter har ställts för skulder till kreditinstitut

MSEK	Bokfört värde 31 december		Pantförskrivet värde 31 december	
	2019	2018	2019	2018
Aktier i dotter- och intresseföretag	2 203	1 859	1 128	437
Fartygs- och hamninteckningar	38 653	31 829	36 192	34 059
Fastighetsinteckningar	29 733	25 760	18 427	16 781
Andra långfristiga värdepapper	1 559	1 146	890	1 185
Övriga pantsatta tillgångar	636	207	636	207
Totala säkerheter för egna skulder till kreditinstitut	72 784	60 801	57 273	52 669
Skulder till kreditinstitut inklusive leasingåtagande	52 888	42 668		
Totala skulder till kreditinstitut	52 888	42 668		

Dessutom är vissa försäkringsavtal pantförskrivna. Inga säkerheter har ställts för andras skulder.

Åtaganden

Borgensförbindelser avser i huvudsak garantier för fastighetslån, fartygsprojekt i intresseföretag samt fullgörandegarantier knutna till vissa dotterbolags rörelseverksamhet.

Utöver vad som angetts i tabellen ovan har ett antal fartyg, hamnanläggningar med mera kontrakterats, för vilka avgifter skall erläggas

med MSEK 2 070 under 2020 och MSEK 1 623 från och med 2021 och MSEK 1 920 från och med 2022.

Per balansdagen hade kontrakt tecknats avseende nybeställningar av åtta RoPax-fartyg. Tillsammans uppgick beställningssumman gentemot varven till MSEK 7 359, varav förskott erlagts med MSEK 1 746.

Utöver ovanstående finns det skattetvister med skattemyndigheter.

Följande eventualförpliktelser har lämnats

MSEK	31 december	
	2019	2018
Borgensförbindelser	1 765	1 946
Övriga eventualförpliktelser	405	193
Totalt	2 170	2 139

NOT 29. FÖRVARV OCH AVYTTRINGAR AV VERKSAMHETER

Under 2019 har har fyra förvärv av verksamheter ägt rum och det största beskrivs nedan. Några avyttringar av verksamheter har ej skett.

Förvärv

NMT Holding BV

I maj 2019 slutfördes förvärvet av 67% av aktierna i NMT Holding BV. NMT är ett nederländskt företag som är specialiserat på globala transporter av bilar, lastbilar och annan rullande last. Koncernen har säte i Purmerend, Nederländerna och ca 200 anställda. Den kontanta köpeskillingen uppgick till MSEK 326 och skillnaden mellan köpeskillning och nettotillgångar hänför sig till goodwill, kundrelationer och varumärke.

I samband med förvärvet tecknades avtal om framtida förvärv av resterande 33% av aktierna i NMT Holding BV, vilket har beaktats i förvärvsanalysen och uppskattad framtida köpeskillning har nuvärdesberäknats och redovisas som långfristig skuld. NMT konsolideras i sin helhet i Stena AB koncernen från och med maj 2019.

Det sammanlagda värdet av de förvärvade tillgångarna och skulderna för samtliga förvärven under 2019 framgår av nedan tabell, vilken även visar den kassaflödesmässiga påverkan av förvärven. Samtliga förvärvade tillgångar och skulder rapporterades enligt IFRS, alternativt ingen skillnad mot IFRS, vid tiden för förvärvet.

MSEK	2019
Förvärvade tillgångar och skulder	
Immateriella anläggningstillgångar	1
Materiella anläggningstillgångar	7
Finansiella anläggningstillgångar	77
Kortfristiga fordringar	160
Likvida medel	169
Långfristiga skulder	-5
Kortfristiga skulder	-162
Förvärvade nettotillgångar	247
Goodwill	356
Kundrelationer	72
Varumärke	43
Pågående projekt	11
Uppskjuten skatt	-31
Innehav utan bestämmande inflytande	-45
Totalt	653
Köpeskillning	-653
Utestående köpeskillning	191
Likvida medel i de förvärvade verksamheterna	169
Påverkan på koncernens likvida medel	-293

Förvärvsrelaterade utgifter uppgår totalt till MSEK 12 och redovisas som direkta rörelsekostnader.

NOT 30. KASSAFLÖDESANALYS

Räntebetalningar

MSEK	31 december	
	2019	2018
Betalda räntor	2 592	2 187
Räntebetalningar	132	326

Betald skatt

Under 2019 uppgick betald skatt till MSEK 158 (151) och återbetald skatt till MSEK 18 (34), vilket ger ett netto av MSEK 140 (117).

Investeringsaktiviteter

Övriga långfristiga tillgångar 2019 består främst av lån till joint ventures och intresseföretag, i likhet med 2018.

Finansiella aktiviteter

Övriga finansiella aktiviteter består 2019 främst av finansieringskostnader, i likhet med 2018. Finansieringskostnaderna är aktiverade och skrivs av på lånets kontraktstid.

Avstämning av nettoskuld

Nedan analyseras nettoskulden och förändringar av nettoskulden för de presenterade perioderna.

MSEK	2017	Kassaflöde	Valutaeffekt	Överföringar	Nya leasar	Omvärdering	2018
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	2 508	-1 765	157	1 119			2 019
Långfristiga skulder till kreditinstitut	40 548	-6 325	1 617	55			35 895
Långfristiga obligationslån	10 143		653	-1 002			9 794
Kortfristiga obligationslån	0		34	1 002			1 036
Balanserade leasingåtagande	83	-209	-47	-15	4 942		4 754
Likvida medel	-2 248	426	-61				-1 883
Övriga långfristiga värdepapper	-6 506	727	-399			487	-5 691
Kortfristiga placeringar	-865	165	-158			-45	-903
Nettoskuld	43 663	-6 981	1 796	1 159	4 942	442	45 021

MSEK	2018	Kassaflöde	Valutaeffekt	Överföringar	Nya leasar	Omvärdering	2019
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	2 019	-1 262	107	1 047			1 911
Långfristiga skulder till kreditinstitut	35 895	4 149	1 171	-1 053			40 162
Långfristiga obligationslån	9 794		448	-2 030			8 212
Kortfristiga obligationslån	1 036	-1 058	92	2 030			2 100
Balanserade leasingåtagande	4 754	1 736	343	-7	3 990		10 816
Likvida medel	-1 883	-1 443	-40				-3 366
Övriga långfristiga värdepapper	-5 691	379	-276	2 367		-682	-3 903
Kortfristiga placeringar	-903	1 057	-17	-2 911		-157	-2 931
Nettoskuld	45 021	3 558	1 828	-557	3 990	-839	53 001

NOT 31. FINANSIELLA RISKFAKTORER OCH FINANSIELL RISKHANTERING

Den här noten beskriver den finansiella riskhanteringen i Stena AB koncernen. Redovisningsprinciper för finansiella instrument beskrivs i not 1 och den finansiella informationen för 2019 och 2018 beskrivs i not 32. Andra noter som inkluderar information som används i not 31 och 32 är not 13 Övriga långfristiga värdepapper, not 14 Övriga långfristiga tillgångar, not 17 Kortfristiga placeringar, not 22 Skulder till kreditinstitut och not 24 Leasing.

Finansiella instrument i Stena AB koncernen består av banklån, derivat, leasingkontrakt, leverantörsskulder, kundfordringar, obligationer, aktier och andelar samt kassa och korta investeringar.

Den primära risk som uppstår vid handel med finansiella instrument är marknadsrisk som inkluderar ränterisk, valutarisk, prisrisk, kreditrisk och likviditetsrisk. Alla dessa risker hanteras genom efterlevande av den upprättade Finanspolicy.

Finansiella riskfaktorer

Koncernen utsätts genom sin verksamhet för en mängd olika finansiella risker. Koncernens övergripande riskhanteringspolicy fokuserar på oförutsägbarheten på de finansiella marknaderna och eftersträvar att minimera potentiella ogynnsamma effekter på koncernens finansiella resultat.

Koncernen använder derivatinstrument för att säkra viss riskexponering.

Riskhanteringen sköts av en central finansavdelning, "Stena Finans", enligt policies som fastställts av styrelsen. Stena Finans identifierar, utvärderar och säkrar finansiella risker i nära samarbete med koncernens operativa enheter. Styrelsen upprättar skriftliga policies såväl för den övergripande riskhanteringen som för specifika områden, såsom valutarisk, ränterisk, kreditrisk, prisrisk, användning av derivata och icke-derivata finansiella instrument samt placering av överlikviditet.

Koncernen använder sig av finansiella instrument för att reducera risken för större resultatpåverkan från prisförändringar på valuta-, ränte- och oljemarknaderna.

Som grundprincip finansieras anläggningstillgångar med långfristig upplåning i form av obligationslån, banklån och leasing. Varje dotterbolags tillgångar finansieras i lokal valuta och i den mån tillgångar och skulder i respektive valuta inte kan matchas, justeras nettopositionen med hjälp av finansiella instrument.

För att uppnå en önskad valutamix och räntebindningsprofil används olika typer av ränteinstrument såsom swappar till fast ränta, swappar med kombinerad valuta- och räntebindning eller ränteooptioner som binder räntenivån inom vissa intervall.

Valutarisker uppstår dels vid omräkningen till svenska kronor av resultat och balansposter i utländsk valuta och dels vid omräkningen av kassaflöden i utländsk valuta. Dessa valutarisker reduceras genom säkring av valutakurser med terminskontrakt, lån i lokal valuta eller valutaoptionskontrakt.

Prisfluktuationer på bunkerolja, vilka har störst påverkan inom färjerörelsen, hanteras genom fastprisavtal för olika typer av bunkerolja eller genom säkring i finansiella instrument avseende priset på råolja. Som en del i tankverksamheten används i begränsad utsträckning också kontrakt avseende fraktrater så kallade forward freight agreements.

Ovannämnda finansiella risker hanteras huvudsakligen av finansavdelningen i Sverige i enlighet med de befogenhetsramar som anges i koncernens Finanspolicy.

Marknadsrisk – Ränteriskhantering

Koncernen har tillgångar i form av fartyg och fastigheter fördelat på valutorna USD, SEK, EUR och GBP. Skuldportföljen och tillhörande ränterisk fördelas därför mellan dessa valutor. I syfte att säkerställa önskvärda räntenivåer görs regelbundet en översyn och bedömning av koncernens räntebindningsprofil. Denna justeras med hjälp av ränteinstrument som i största möjliga utsträckning matchas mot förfalldagarna på underliggande lån.

Finansiella instrument för ränta såsom futures, swappar eller olika typer av ränteooptioner används för säkring av framtida räntebetalningar. Intäkts- eller kostnadsränta under dessa kontrakt periodiseras och redovisas som en justering av räntekostnaden på den underliggande skulden. Koncernen redovisar upplupna räntebelopp från motparter per bokslutsdagen beräknade i enlighet med villkoren i kontraktet. Generellt har underliggande skulder en längre löptid än de finansiella säkringskontrakten och periodisering av upplupna räntor görs så länge som säkringskontrakten anses utgöra en effektiv del i koncernens totala ränteriskhantering.

Effekter av säkringsredovisning gällande säkring av räntor:

Räntederivat	2019	2018
Marknadsvärde	-1 768	-1 071
Nominellt belopp ¹⁾	44 191	40 225
Förfallodag	2020–2036	2019–2036
Hedgesamband	1:1	1:1
Förändring av värde, utestående instrument sedan 1 januari	-580	30
Värdeförändring, säkrat objekt som används för att bestämma säkrings-effektivitet	580	-30

1) Som framgår av not 1 redovisnings- och värderingsprinciper publicerade IASB i september 2019 ett tillägg till reglerna om säkringsredovisning i IFRS 9 och IAS 39 samt upplysningskrav i IFRS 7. Stena AB koncernen har valt att förtidstillämpa detta tillägg i bokslutet för 2019 års räkenskaper. Av ovan totala nominella belopp avser MSEK 15 506 räntederivat som förfaller efter år 2021 med Libor som referensränta. Vi utvärderar löpande risken kring detta och bedömer att den i nuläget inte är av väsentlig betydelse.

FORTS. NOT 31

Marknadsrisk – Valutarisker

Koncernen är genom sin internationella verksamhet utsatt för olika typer av valutarisker. En betydande del av intäkterna och kostnaderna utgörs av USD men även GBP och EUR förekommer i stor utsträckning. Valutarisker uppstår vid:

- omräkning av utländska dotterbolags nettotillgångar i utländsk valuta (eget kapitalexponering)
- omräkning till balansdagens kurser av respektive koncernbolags finansiella balansposter i utländsk valuta (balansexponering)
- löpande omräkning av verksamhetens kassaflöden i utländsk valuta till respektive bolags funktionella valuta (transaktionsexponering)

Det är koncernens policy att valutasäkra balansexponering, vilken i huvudsak utgörs av upplåning i utländsk valuta (USD och EUR) i bolag med SEK som funktionell valuta. Koncernen säkrar även en stor del av transaktionsexponering i USD, GBP, EUR, CAD, PLN, AUD, NOK och DKK hänförliga till framtida kassaflöden huvudsakligen från Färjelinjer och Offshore Drilling. Försäljning i Färjelinjer avser i huvudsak GBP, EUR, PLN, NOK och DKK samt inköp i USD. Inköp i Offshore Drilling avser i huvudsak USD, GBP och AUD.

Omräkningsdifferenser från nettoinvesteringar

Omräkningsdifferenser från exponering av nettotillgångar i utländska dotterbolag förs direkt till koncernens egna kapital. Derivatinstrument hänförliga till säkring av dessa nettotillgångar, såsom valutaswappar, valutatermins- eller valutaoptionskontrakt värderas till verkligt värde. Resultatet av dessa säkringskontrakt redovisas direkt mot övrigt totalresultat om de anses vara effektiva. Om säkringen inte längre bedöms effektiv redovisas valutaeffekten i finansnettot.

Terminsavdrag eller -påslag från valutaswappar eller terminskontrakt redovisas som ränteintäkt eller räntekostnad i koncernens finansnetto.

Bokfört värde på nettotillgångarna i våra dotterbolag i utländsk valuta uppgick per 31 december 2019 till SEK 26,4 miljarder. Nettotillgångarna består främst av SEK, USD, EUR och GBP. En förändring med 1% av värdet i SEK mot de funktionella valutorna i våra dotterbolag skulle per 31 december 2019 påverka eget kapital med MSEK 219.

Omräkningsdifferenser från balansexponering

Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta som uppstår som en följd av bolagets verksamhet omvärderas till balansdagens kurs. Derivatinstrument avseende ekonomisk säkring av värdet på dessa balansposter, såsom valutaswappar, valutatermins- eller valutaoptionskontrakt, värderas till verkligt värde vilket inkluderar en omräkning till balansdagens kurs. Förändringen i verkligt värde bruttoredo visas som kursdifferenser i koncernens finansnetto där också omräkningen av de monetära tillgångarna och skulderna i utländsk valuta redovisas. Terminsavdrag eller påslag från valutaswappar eller terminskontrakt redovisas som ränteintäkt eller räntekostnad i koncernens finansnetto. Enligt koncernens Finanspolicy ska 100% av denna exponering säkras.

Omräkningsdifferenser från transaktionsexponering

Realiserade resultat från valutatermins- eller valutaoptionskontrakt, inklusive betalda eller erhållna premier från optionskontrakt, som avser att säkra förväntade eller kontrakterade framtida kassaflöden i utländsk valuta, periodiseras och redovisas som en justering av den underliggande transaktionen när den inträffar. Terminsavdrag eller påslag från dessa valutaswappar eller terminskontrakt redovisas i koncernens finansnetto om de inte redovisats som kassaflödessäkringar. Säkringskontrakten, som är en effektiv hedge, värderas och redovisas mot övrigt totalresultat. Enligt koncernens Finanspolicy ska 0–100% av denna exponering säkras.

Effekter av säkringsredovisning gällande säkring av valutarisker:

Valutasäkring	2019	2018
Verkligt värde	-58	-29
Nominellt värde	5 594	5 242
Förfallostruktur	jan 2020– jul 2021	jan 2019– jul 2021
Säkringsförhållande	1:1	1:1
Värdeförändring, utestående säkringsinstrument sedan 1 januari	-29	-53
Värdeförändring, säkrat objekt som används för att bestämma säkrings-effektivitet	29	53

Marknadsrisk – prisrisk*Oljepriserisker*

Koncernen har en exponering mot priset för bunkerolja för fartygsdriften och använder fastpriskontrakt och optioner för att säkra sin oljeprisrisk. Säkringskontrakt ingås regelbundet för att matcha den underliggande kostnaden för leverans av bunkerolja. Säkringskontrakten, som är en effektiv hedge, värderas och redovisas mot övrigt totalresultat. Resultat från dessa kontrakt periodiseras och matchas mot underliggande exponering. Kontrakten avräknas månatligen och redovisas som en justering av kostnaden för bunkerolja för aktuell period.

Färjelinjer har med nuvarande linjenät en årlig förbrukning av marin bunkerolja och dieselolja vilka tillsammans motsvarar en årsvolym av cirka 3,2 miljoner fat råolja. En del av detta säkras löpande. Kontrakten avräknas månatligen till en volym som svarar mot underliggande förbrukningsvolym.

Effekter av säkringsredovisning gällande säkring av bunker:

Säkring av bunker, swappar	2019	2018
Verkligt värde	281	-123
Nominellt belopp	4 067	4 273
Förfallostruktur	2020–2022	2019–2022
Säkringsförhållande	1:1	1:1
Värdeförändring, utestående säkringsinstrument sedan 1 januari	404	-142
Värdeförändring, säkrat objekt som används för att bestämma säkrings-effektivitet	-404	142
Säkring av bunker, optioner	2019	2018
Verkligt värde	-1	13
Nominellt belopp	1 749	2 381
Förfallostruktur	2020–2021	2019–2022
Säkringsförhållande	1:1	1:1
Värdeförändring, utestående säkringsinstrument sedan 1 januari	-1	13
Värdeförändring, säkrat objekt som används för att bestämma säkrings-effektivitet	1	-13

Aktiepriserisker

Majoriteten av alla aktieinvesteringar i kortfristiga placeringar och övriga långfristiga värdepapper handlas på en aktiv marknad. Därför har ingen likviditets-, motpartsrisk- eller andra osäkerhetsavdrag använts i värderingen. En total risklimit för investeringar och handel i aktier, aktieindex och obligationer har godkänts av styrelsen och utnyttjande av limiter övervakas dagligen. Riskmandaten allokeras per handlare/portfölj och reflekterar en 10% negativ prisförändring i marknaden. Som ett komplement till priskhanteringen följs även andra specifika risker, sektorsrisker och geografiska risker upp och rapporteras. En viss del av de totala investeringarna ska göras i likvida värdepapper. Finanspolicyn styr också vilka typer av finansiella instrument som är godkända att handla med. För att reducera kreditrisken vid investeringar i företagsobligationer, finns det vissa godkända gränser avseende kreditbedömningen av utställaren.

Portföljen av aktieinvesteringar är väldiversifierad både vad gäller marknader och branscher. Investeringarna görs inom ramen för vår Finanspolicy, både vad gäller risk- och förlustmandat. Per 31 december 2019, ger en förändring av +/- 10% i realiserat värde av alla aktieinvesteringar och obligationsinvesteringar i kortfristiga placeringar och övriga långfristiga värdepapper, en effekt före skatt om +/- MSEK 617 i resultaträkningen och +/- MSEK 325 i övrigt totalresultat.

Finansiell trading

Som en mindre del inom verksamhetsområdet Stena Finans handlas valuta- och ränteinstrument i tradingssyfte. All handel sker inom ramen för riktlinjerna i koncernens Finanspolicy. Alla tradingpositioner värderas till verkligt värde vid boksluten och värdeförändringen förs till periodens resultat.

Kreditrisker

I koncernens operativa verksamhet uppstår kreditrisker i form av kundfordringar. I färjeverksamheten kreditkontrolleras våra kunder löpande med hjälp av erkända kreditupplysningsföretag. Om kreditvärdigheten hos kunden inte är tillfredsställande i enlighet med vår kreditpolicy, krävs kontant betalning. Kunderna i vår drillingverksamhet har vanligen en god kreditvärdighet. I vår RoRo-verksamhet är fartygen vanligtvis uthyrda på långtidskontrakt. Charterhyran betalas i sådana fall i förskott och vi har kontraktuell rätt att återta fartyget och annullera charterkontraktet om kunden inte betalar inom skälig tid. Kundens kreditvärdighet provas innan ett charterkontrakt ingås med hjälp av erkända kreditupplysningsföretag. Om kreditvärdigheten inte är tillräcklig, krävs en garanti från kunden, exempelvis en bankgaranti.

I vår tankverksamhet där fartygen är utchartrade på en spot-charter, analyseras kunden noggrant innan ett kontrakt ingås, i enlighet med våra regler för kvalitetssäkring. Om kunden inte kan klassificeras som "first class" eller det finns historiska anmärkningar vad gäller betalningsförmåga, kan kunden nekas att hyra fartyget, tillhandahålla en bankgaranti eller tvingas betala innan lasten är lossad. När fartygen hyrs ut på långtidskontrakt betalas hyran i förskott och om den inte betalas inom skälig tid har vi kontraktuell rätt att annullera charterkontraktet. Köp och försäljning av fartyg regleras via ett standardiserat överlåtelseavtal (MOA) under vilket fartyget levereras först när köpeskillingen finns på säljarens bankkonto.

I vår fastighetsverksamhet betalas hyran i förskott, både vad gäller lägenhets- och lokalkontrakt. Oavsett, görs alltid en kreditkontroll på nya hyresgäster. Hyresgäster till lokaler sätts på regelbunden kreditkontroll under hela hyresperioden. Om en potentiell hyresgäst ej uppfyller kreditkraven enligt vår Finanspolicy, kan denne antingen nekas ett kontrakt, betala i förskott eller tillhandahålla en bankgaranti.

Alla finansiella instrument handlas med motparter som bedöms ha betryggande kreditvärdighet och där villkor och avräkningsrutiner är väl dokumenterade. Normalt ställs inga säkerheter från någondera part för eventuella kreditrisker i finansiella instrument. Samtliga derivat handlas inom ramen för upprättade ISDA-avtal med varje motpart, där fordringar och skulder i marknadsvärden på derivat kvittas vid eventuellt fallissemang. I tabellerna på nästa sida avser kreditexponering summan av positiva marknadsvärden netto per motpart.

FORTS. NOT 31

Likviditetsrisker

Likviditetsrisk hanteras genom att koncernen innehar tillräckligt med likviditet i form av bankmedel och kortfristiga placeringar, tillgänglig finansiering genom utnyttjade kontrakterade kreditfaciliteter och möjligheten att stänga kortfristiga marknadspositioner i aktier och obligationer. På grund av verksamhetens dynamiska karaktär tillgodoses behovet av flexibilitet i finansieringen genom att upprätthålla en del av upplåningen i form av kontrakterade kreditramar, under vilka det återkommande kortfristiga likviditetsbehovet kan tillgodoses, så kallade Revolving Credit Facilities.

Ledningen följer noga rullande prognoser för koncernens likviditetsreserv, baserad på förväntade kassaflöden. Detta sker både på lokal nivå i koncernens rörelsedrivande bolag och på central nivå inom finansavdelningen i enlighet med den praxis och de limiter som fastställts för koncernen. Vidare ingår i koncernens policy för likviditetshantering att beräkna förväntade kassaflöden i större valutor och överväga vilken mängd likvida tillgångar som krävs för att möta dessa, att övervaka balansräkningsbaserade likviditetsmått i förhållande till interna och externa tillsyns krav och att upprätthålla planer för skuldfinansiering.

I tabellen på nästa sida visas koncernens finansiella skulder uppdelade efter den tid som på balansdagen återstår fram till den avtalsenliga förfallodagen. De belopp som anges i tabellen är de avtalsenliga, odiskonterade kassaflödena. Flöden i utländsk valuta är omräknade till SEK till balansdagens kurs.

Fastighetslån består av inteckningslån för kommersiella fastigheter inom affärsområdet Stena Fastigheter och är upptagna i SEK respektive EUR. Övriga lån är upptagna för att finansiera förvärv av fartyg och

andra tillgångar. Dessa lån är upptagna i USD, GBP, EUR respektive SEK.

Under hösten 2018 refinansierade vi vår existerande Revolving Credit Facility (RCF). Utfallet blev att löptiden förlängdes till 2023 och att den nya kreditramen är MUSD 725. Lån under krediten är säkerställda främst av fartygsinteckningar. Vid utgången av 2019 hade denna kredit utnyttjats med MUSD 579 varav MUSD 576 verkligen var utnyttjat samt MUSD 3 spärrat för garantier. Vid utgången av 2018 hade denna kredit utnyttjats med MUSD 89 varav MUSD 86 verkligen var utnyttjat samt MUSD 3 spärrat för garantier.

Sedan 2007 finns ytterligare en Revolving Credit Facility på MUSD 300 som används som en kredit i samband med aktiehandel. Vid utgången av 2019 hade denna kredit utnyttjats med MUSD 135. Vid utgången av 2018 hade denna kredit utnyttjats med MUSD 90.

Totala utnyttjade checkkrediter och RCFs exklusive ovan nämnda aktiekredit på MUSD 300 uppgick vid utgången av 2019 till MSEK 3 436.

I förfallotabellen nedan inkluderas i "Ej specificerat" krediter som formellt förfaller 2020. Dessa lån klassificeras som långfristiga eftersom avsikten är att omfinansiera dem och därmed förlänga löptiden. "Ej specificerat" inkluderar även utnyttjande i Revolving Credit Facility. Det finns olika finansiella och operativa kovenanter kopplade till Revolving Credit Facility. De huvudsakliga finansiella kovenanterna är (i) att vi behåller omsättningstillgångar och tillgängliga ej utnyttjade faciliteter till minst 125% av konsoliderade kortfristiga skulder, (ii) att vi och våra dotterbolags likvida medel uppgår till minst MUSD 100, (iii) att vår nettoskuld inte överstiger 65% av kapitalbindningen, och (iv) att vi behåller ägandet av de bolag som äger de ställda säkerheterna som vid tidpunkten för utställandet av kreditfaciliteten ingår i Stena AB koncernen.

Följande tabell ger en översikt av utestående nominella kontraktsvolymen och kreditrisker:

MSEK	31 december 2019		31 december 2018	
	Nominellt belopp	Kreditrisk	Nominellt belopp	Kreditrisk
Terminskontrakt och swappar avseende valuta	95 788	20	77 901	4
Terminskontrakt och swappar avseende ränta	56 834	96	52 122	172
Swappar och optioner avseende olja	6 352	112	5 595	17
Totalt	158 974	228	135 618	193

Förfallotabell

MSEK

31 december 2019	Totalt	2020	2021	2022–2024	2025–	Ej specificerat
Fastighetslån	15 692	140	250	1 220	13 870	211
Övriga banklån	18 882	1 771	8 421	5 387	2 599	703
Kreditfacilitet	6 134					6 134
Övriga checkkrediter	1 365					1 365
Obligationslån	10 313	2 100		8 213		
Derivatinstrument	3 438	1 517	169	418	1 334	
Balanserade leasingåtaganden	10 815	1 601	1 124	2 327	5 763	
Leverantörsskulder	2 158	2 158				
Totalt	68 797	9 287	9 965	17 565	23 567	8 413

I respektive belopp ovan är framtida räntebetalningar exkluderade.

NOT 32. FINANSIELLA INSTRUMENT

Noten beskriver det finansiella resultatet från finansiella instrument inom koncernen. Redovisningsprinciperna för finansiella instrument beskrivs i not 1 och Finansiell riskhantering beskrivs i not 31.

Finansiella instrument per kategori

MSEK	Finansiella instrument värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Derivat- instrument för säkring	Verkligt värde via övrigt total- resultat (FVOCI)	Upplupet anskaff- ningsvärde	Totalt bok- fört värde	Totalt verk- ligt värde
31 december 2018	Obligatoriska ¹⁾					
Tillgångar						
Likvida medel				1 883	1 883	1 883
Övriga långfristiga värdepapper	3 886		1 805		5 691	5 691
Övriga långfristiga tillgångar (finansiell del)	1 742	459			2 201	2 201
Kundfordringar				2 750	2 750	2 750
Kortfristiga placeringar	202			701	903	903
Övriga fordringar (finansiell del)	324	245			569	569
Totala tillgångar	6 154	704	1 805	5 334	13 997	13 997
Skulder						
Obligationslån				10 830	10 830	10 386
Övriga långfristiga skulder (finansiell del)	24	1 768			1 792	1 792
Övriga långfristiga räntebärande skulder				35 895	35 895	35 895
Kortfristiga räntebärande skulder				2 019	2 019	2 019
Leverantörsskulder				1 988	1 988	1 988
Övriga skulder (finansiell del)	359	372			731	731
Totala skulder	383	2 140		50 732	53 255	52 811

MSEK	Finansiella instrument värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Derivat- instrument för säkring	Verkligt värde via övrigt total- resultat (FVOCI)	Upplupet anskaff- ningsvärde	Totalt bok- fört värde	Totalt verk- ligt värde
31 december 2019	Obligatoriska ¹⁾					
Tillgångar						
Likvida medel				3 366	3 366	3 366
Övriga långfristiga värdepapper	2 502		1 402		3 903	3 903
Övriga långfristiga tillgångar (finansiell del)	1 239	163			1 402	1 402
Kundfordringar				3 178	3 178	3 178
Kortfristiga placeringar	1 602		579	749	2 930	2 930
Övriga fordringar (finansiell del)	330	1 291			1 622	1 622
Totala tillgångar	5 673	1 454	1 981	7 293	16 401	16 401
Skulder						
Obligationslån				10 313	10 313	10 472
Övriga långfristiga skulder (finansiell del)	17	880			897	897
Övriga långfristiga räntebärande skulder				40 162	40 162	40 162
Kortfristiga räntebärande skulder				1 911	1 911	1 911
Leverantörsskulder				2 158	2 158	2 158
Övriga skulder (finansiell del)	348	1 161			1 509	1 509
Totala skulder	365	2 041		54 544	56 950	57 109

1) Kategorin "Obligatoriska" inkluderar derivat som inte ingår i säkringsredovisningen på totalt MSEK 293. MSEK 419 är inkluderade i i övriga långfristiga tillgångar, MSEK 330 är inkluderade i övriga fordringar, MSEK 17 är inkluderade i övriga långfristiga skulder och MSEK 348 är inkluderade i övriga skulder.

FORTS. NOT 32

Fastställande av verkligt värde för poster som redovisats till verkligt värde i balansräkningen

De olika nivåerna indikerar observerbarheten i den underliggande indata som använts när det verkliga värdet beräknas. De investeringar som återfinns i Nivå 1 utgörs främst av aktieinnehav. Finansiella instrument i denna nivå avser identiska tillgångar och skulder som handlas på en aktiv marknad och där verkliga värdet baseras på tillgången eller skuldens noterade kurs på balansdagen.

Finansiella instrument i Nivå 2 består av valutaterminer och ränteswappar som används för både trading och säkringsändamål. Värdering till verkligt värde för valutaterminer baseras på publicerade termins-

kurser på en aktiv marknad. Värdering av ränteswappar görs utifrån diskonterade kassaflöden baserade på terminsräntor framtagna utifrån observerbara yieldkurvor. Nivå 2 består också av finansiella tillgångar och skulder vars verkliga värde erhålls från extern part och obligationer där värderingen bygger på observerbar marknadsdata som inte är från aktiva marknader. Avseende onoterade fordringar i Nivå 2 beräknas det verkliga värdet utifrån diskonterade framtida kassaflöden. I Nivå 3 för verkligt värde återfinns de tillgångar och skulder för vilka verkligt värde inte kan erhållas direkt från noterade marknadspriser eller indirekt via värderingsmetoder eller värderingsmodeller som bygger på observerbara marknadspriser eller indata.

MSEK

31 december 2018	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Finansiella tillgångar till verkligt värde via resultaträkningen				
– Derivat		699		699
– Värdepapper	847	3 167	1 419	5 433
– Skuldinstrument			26	26
Derivat som innehas i säkringssyfte		704		704
Verkligt värde via övrigt total resultat				
– Eget kapitalinstrument	618		90	708
– Skuldinstrument		1 093		1 093
Totala tillgångar	1 465	5 663	1 535	8 663
Skulder				
Finansiella skulder till verkligt värde via resultaträkningen				
– Derivat		383		383
Derivat som innehas i säkringssyfte		2 140		2 140
Totala skulder		2 523		2 523

MSEK

31 december 2019	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Finansiella tillgångar till verkligt värde via resultaträkningen				
– Derivat		732		732
– Värdepapper	1 279	2 203	1 864	5 346
– Skuldinstrument				
Derivat som innehas i säkringssyfte		1 454		1 454
Verkligt värde via övrigt total resultat				
– Eget kapitalinstrument	803		109	912
– Skuldinstrument		1 041	28	1 069
Totala tillgångar	2 082	5 430	2 001	9 513
Skulder				
Finansiella skulder till verkligt värde via resultaträkningen				
– Derivat		366		366
Derivat som innehas i säkringssyfte		2 040		2 040
Totala skulder		2 406		2 406

Under året har inga flyttar mellan de olika nivåerna gjorts.

Specifikation av finansiella instrument i Nivå 3

MSEK	CBRE Dutch Office Fund	Airport Real Estate Management BV	Konvertibelt lån	Onoterade aktier	Totalt
31 december 2018					
Ingående balans 1 januari 2018	715	344	104	116	1 279
Total realiserad vinst/förlust					
– redovisat i resultaträkningen	156	32			188
– redovisat i övrigt totalresultat					
Omklassificering					
Nedskrivning i resultaträkningen					
Likvid från köp och försäljningar, netto	–12			58	46
– varav realiserat resultat				–22	–22
Omräkningsdifferens	23	12	8	1	44
Utgående balans 31 december 2018	882	388	112	153	1 535

MSEK	CBRE Dutch Office Fund	Airport Real Estate Management BV	Konvertibelt lån	Onoterade aktier	Totalt
31 december 2019					
Ingående balans 1 januari 2019	882	388	112	153	1 535
Total realiserad vinst/förlust					
– redovisat i resultaträkningen	152	143		9	304
– redovisat i övrigt totalresultat				3	3
Omklassificering					
Nedskrivning i resultaträkningen					
Likvid från köp och försäljningar, netto			73	–4	69
– varav realiserat resultat					
Omräkningsdifferens	83	5		4	92
Utgående balans 31 december 2019	1 117	536	185	165	2 003

Inga innehav i Nivå 3 har flyttats till annan nivå och inga innehav som tidigare klassificerats som Nivå 1 eller 2 har flyttats till Nivå 3.

FORTS. NOT 32

Information över verkligt värde för Nivå 3 instrument

31 december 2019

Innehav	Beskrivning	Verkligt värde per 31 december 2019	Värderingsteknik	Oobserverbar data	Bredd av oobserverbar data (sannolikt vägt genomsnitt)	Förhållandet mellan oobserverbar data och verkligt värde	Känslighetsanalys
CBRE Dutch Office Fund	Fonden investerar i kontorsbyggnader enbart i Holland, och består av 12 byggnader	MSEK 1 117	Uppskattade diskonterade kassaflöden	Framtida utveckling av uthyrningsnivån	Outhyrt sätts till ett vägt genomsnitt på 10,95%	Förändringar i uthyrningsnivån leder till lägre/högre verkligt värde	Om uthyrningsnivån och intäkterna ökar/minskar med 10% så blir effekten på verkligt värde +/- MSEK 187
Airport Real Estate Management BV	Fonden består av 16 byggnader (kontor och lager) på Schiphol Airports mark i Holland	MSEK 536	Uppskattade diskonterade kassaflöden	Framtida utveckling av uthyrningsnivån	Outhyrt sätts till ett vägt genomsnitt på 8%	Förändringar i fastighetens uthyrningsnivån leder till ett lägre/högre verkligt värde	Om uthyrningsnivån och intäkterna ökar/minskar med 5% så blir effekten på verkligt värde +/- MSEK 21
Konvertibelt lån	Långfristigt lån	MSEK 185	Uppskattade diskonterade kassaflöden	Ränteläge och kreditrisk	Marknadsräntan bedöms till i genomsnitt 5,0%	Förändringar i ränta eller kreditrisk leder till lägre/högre verkligt värde	Om ränta inklusive kreditrisk förändras med +/- 100 punkter blir effekten på verkligt värde +/- MSEK 1
Onoterade aktier	En portfölj av onoterade bolag	MSEK 165	Stena AB koncernen använder olika värderingstekniker beroende på den information som finns tillgänglig. Diskonterade kassaflöden och multipel värdering är exempel på tillämpade värderingsmetoder	Räntnivåer, framtida utveckling i olje- och gassektorn samt olika farmaceutiska projekt	N/A	N/A	N/A

Per 31 december 2019 skulle en förändring av +/- 10% i realiserat värde för tillgångar i Nivå 3, ge en effekt av +/- MSEK 189 (144) i resultat före skatt och +/- MSEK 11 (9) i övrigt totalresultat.

Finansiella derivat som är inkluderade i ISDA-avtal och är föremål för netting

MSEK	Finansiella tillgångar/skulder brutto	Nettade balanser	Belopp redovisade i balansräkningen	Finansiella instrument som omfattas av ramavtal om kvittning men som inte redovisas netto	Finansiella instrument, nettobelopp
31 december 2018					
Derivat finansiella tillgångar	1 403	0	1 403	1 210	193
Derivat finansiella skulder	-2 523	0	-2 523	-1 210	-1 313
Totalt	-1 120	0	-1 120	0	-1 120
MSEK					
31 december 2019					
Derivat finansiella tillgångar	2 186	0	2 186	1 958	228
Derivat finansiella skulder	-2 406	0	-2 406	-1 958	-448
Totalt	-220	0	-220	0	-220

Räntederivatskontrakt**Utestående räntederivatskontrakt för säkring av ränteexponering**

MSEK	2019		2018	
	Nominellt belopp	Verkligt värde	Nominellt belopp	Verkligt värde
Kontrakt exklusive CDO/CLO				
Ränteswap rörligt till fast				
– positiv position	12 792	321	27 354	422
– negativ position	43 042	–1 744	23 769	–1 158
Swaption				
– positiv position				
– negativ position	1 000	–71	1 000	–48
Totalt	56 834	–1 494	52 122	–784

Det verkliga värdet av instrumenten i säkringsredovisningen, uppgår till MSEK –1 768 (–1 071) och är inkluderat i övriga kortfristiga fordringar och övriga kortfristiga skulder mot säkringsreserven i eget kapital.

Stena AB koncernen har valt att tillämpa säkringsredovisning på delar av de obligationslån som togs upp till fast ränta under 2014.

Verkligt värde för utestående säkringsinstrument uppgår till MSEK 317. Redovisat värde på lånet hänförligt till säkringsredovisning uppgår till MSEK –195. Värdeförändring av verkligt värde för utestående säkringsinstrument och värdeförändring av redovisat värde på lånet har redovisats i resultaträkningen.

Valutaterminskontrakt

De följande två tabellerna summerar de kontraktuella nettovärdena av koncernens termin-, swap- och optionskontrakt för att säkra balans- och transaktionsexponeringen. Nominellt belopp är bruttobelopp.

Utestående valutaterminskontrakt för balans- och eget kapitlexponering

MSEK	2019		2018	
	Nominellt belopp	Verkligt värde	Nominellt belopp	Verkligt värde
Valutaterminskontrakt				
– positiv position	3 441	283	3 363	127
– negativ position	3 235	–248	3 425	–160
Valutaswapkontrakt				
– positiv position	53 000	1 151	42 270	594
– negativ position	29 345	–1 014	19 617	–769
Totalt	89 021	172	68 675	–208

Det verkliga värdet av instrumenten i säkringsredovisningen för eget kapitlexponering, uppgår till MSEK –172 (–178) och är inkluderat i

övriga kortfristiga fordringar och övriga kortfristiga skulder mot säkringsreserven i eget kapital.

FORTS. NOT 32

Utestående valutaterminskontrakt för transaktionsexponering

MSEK	2019		2018	
	Nominellt belopp	Verkligt värde	Nominellt belopp	Verkligt värde
Valutaterminskontrakt				
– positiv position	2 313	109	2 288	72
– negativ position	1 782	–174	2 191	–100
Valutaswapkontrakt				
– positiv position	1 075	13	449	7
– negativ position	424	–6	314	–8
Totalt	5 594	–58	5 242	–29

Det verkliga värdet av instrumenten i säkringsredovisningen för transaktionsexponering, uppgår till MSEK –58 (–29) och är inkluderat

i övriga kortfristiga fordringar och övriga kortfristiga skulder mot säkringsreserven i eget kapital.

Oljepriskontrakt – Utestående säkringskontrakt för exponering av bunkerolja

MSEK	2019		2018	
	Nominellt belopp	Verkligt värde	Nominellt belopp	Verkligt värde
Bunkerolja swapkontrakt				
– positiv position	2 206	238	1 845	140
– negativ position	2 285	–138	2 427	–263
Bunkerolja optioner				
– positiv position	1 860	3	1 323	12
– negativ position				
Totalt	6 351	103	5 595	–110

Det verkliga värdet på ovan instrument som säkringsredovisas för exponering av bunkerolja, uppgår till MSEK 103 (–110) och är inkluderat i

övriga kortfristiga fordringar och övriga kortfristiga skulder mot säkringsreserven i eget kapital.

Förfallostruktur på balansdagen – säkringsredovisningsderivat

MSEK	Räntederivat	Valutaderivat	Bunkerderivat	Totalt
2020	–37	153	76	193
2021	–102	10	22	–71
2022–2024	–322	–10	5	–327
2025 och därefter	–1 307			–1 307
Totalt	–1 768	153	103	–1 512

Tradingkontrakt – Utestående tradingpositioner för finansiell trading

MSEK	2019		2018	
	Nominellt belopp	Verkligt värde	Nominellt belopp	Verkligt värde
Valutaterminer	1 174	–2	2 314	11
Valutaoptioner	990	6	1 670	6
Bunkerterminer och bunkeroptioner	1 749	–1		
Totalt	3 913	3	3 984	17

NOT 33. PERSONAL

Medelantal anställda

	2019		2018	
	Totalt	varav kvinnor	Totalt	varav kvinnor
Moderbolaget				
Företagsledning	3		3	
Övriga	34	20	33	21
Dotterbolag i Sverige	4 336	1 748	4 108	1 659
Totalt Sverige	4 373	1 768	4 144	1 680
Dotterbolag utomlands				
Storbritannien	2 940	764	2 813	733
Danmark	1 088	370	1 013	365
Nederländerna	649	120	625	111
Tyskland	340	96	311	96
Singapore	184	65	164	61
Indien	167	70	155	70
Sydkorea	160	15	149	12
Spanien	149	18	135	10
Kina	117	26	121	29
Lettland	98	59	93	54
Polen	80	50	68	48
Norge	61	23	56	22
Förenade Arabemiraten	37	4	40	4
Qatar	34		35	1
USA	26	6	18	6
Frankrike	23	7	19	5
Irland	22	12	18	12
Saudiarabien	11	2	12	2
Portugal	10	1	10	1
Cypern	8	3	12	3
Finland	8	3	7	2
Belgien	7	3		
Litauen	7	6	4	4
Luxemburg	6	2	10	2
Ryssland	6	3	13	9
Schweiz	4	3	4	3
Namibia	3	3		
Malaysia	3	1	3	1
Övrigt	15		13	1
Ombordanställda	1 177	21	1 305	22
Totalt utomlands	7 440	1 756	7 226	1 689
Totalt koncernen	11 813	3 524	11 370	3 369

Ombordanställda avser Offshore Drilling och Shipping, där fartygen opererar internationellt. Inom Färjelinjer (Stena Line) har ombordanställda fördelats per land. Totalt antal ombordanställda i Stena Line

var 4 271 (3 946). Antal anställda inklusive externt ombordanställda via Northern Marine uppgår till 15 671 (15 478).

FORTS. NOT 33

Totala personalkostnader

MSEK	2019			2018		
	Moderbolaget	Dotterbolag	Totalt	Moderbolaget	Dotterbolag	Totalt
Löner och andra ersättningar	56	5 750	5 806	53	5 256	5 309
Pensionskostnader	14	436	450	16	411	427
Övriga sociala kostnader	19	720	739	18	698	716
Totalt	89	6 906	6 995	87	6 365	6 452

För svenskregistrerade fartyg som huvudsakligen används i utrikestrafik har Stena AB koncernen i enlighet med förordningen för konkurrensneutralitet för svensk sjöfart via avräkning i restitution under 2019 erhållit MSEK 417 (416) för mot löner gjorda skatteavdrag samt kostnader för arbetsgivaravgifter. Erhållet belopp har minskat personalkostnaderna.

Förmåner till ledande befattningshavare

Lön till moderbolagets VD och vVD har under året utgått med MSEK 10 (10). Motsvarande pensionskostnader uppgick till MSEK 13 (13). Totala löner och andra ersättningar till moderbolagets styrelsemedlemmar (totalt tio personer, inkl VD), har under året utgått med MSEK 12 (12). Av de löner och ersättningar som lämnats till övriga anställda i Stena AB koncernen avser MSEK 51 (44) andra ledande befattningshavare än VD, vVD och styrelsen (totalt sju personer).

Beträffande pensionsåtaganden gäller för tiden från 65 års ålder de förmåner som utgår enligt den så kallade ITP-planen med kompletteringar för lönedelar utöver 30 basbelopp. VD har ytterligare pensionsavtal som möjliggör pensionsutbetalning från 74 års ålder. Förpliktelsen är avsatt för inom pensioner och liknande förpliktelser. Uppsägningstid är 12 månader och gäller vid ömsesidig uppsägning. Avgångsvederlag kan utgå med 24 månadslöner.

Till styrelsen i moderbolaget har utgått arvode om totalt TSEK 480 (350) varav till styrelsens ordförande TSEK 60 (50) och till VD TSEK 35 (25). Styrelsens ordförande har därutöver erhållit ersättning om TSEK 1 400 (1 250) för löpande konsultationer.

Könsfördelningen i styrelsen är 80% (73) män och 20% (27) kvinnor. Av övriga ledande befattningshavare är 78% (78) män och 22% (22) kvinnor.

NOT 34. UPPLYSNINGAR OM NÄRSTÅENDE

Stena AB koncernen har relationer med övriga företag inom den så kallade Stena Sfären, vilken omfattar de av familjen Sten A Olsson helägda bolagen Stena AB (publ), Stena Sessan AB ("Sessan") och Stena Metall AB jämte dotterbolag. Det delägda bolaget Concordia Maritim AB ("Concordia") är noterat på Stockholms Fondbörs och ägs till 52% av Stena Sessan AB.

Betydande transaktioner mellan Stena AB koncernen ("Stena") och dess närstående:

Concordia

Concordia (publ) och Stena bedriver, via Stena Bulk AB, enligt avtal gemensam charter- och kontraktsverksamhet. Enligt avtalet har Concordia rätt att för varje ny affärsmöjlighet välja om Concordias deltagande skall avse 100, 50 eller 0% av affären. Under 2019 deltog inte Concordia i några affärer medan under 2018 deltog Concordia till 50% i åtta affärer.

Concordia köper regelbundet tjänster av Stena, framför allt av Stena Bulk AB. Samtliga transaktioner sker med marknadsmässiga villkor och priser. Dessa tjänster avser administration, marknadsföring, försäkringstjänster, teknisk uppföljning, utveckling och kommersiell management avseende Concordias fartygsflotta, befraktningskommission avseende Concordias ägda och inbefraktade fartyg, operation av eventuella gemensamma charterfartyg samt kontor och kontorsservice

för Concordias personal. Totalt har Concordia för dessa tjänster betalat MSEK 58 (54).

Stena Bulk köpte under december 2018 Concordia Maritimes positioner i fyra inkontrakterade Suezmaxfartyg för MUSD 5,7. Kontrakten löpte ut under 2019.

Under 2019 betalade Stena Bulk en bonus om MUSD 5 till Concordia relaterat till samarbetet i fartygssegmentet IMOIMAX. Bonusen baserades på operationens resultat.

Sessan

Sedan juni 1999 var Stena manager för Sessans 50-procentiga deläggande i det norska partrederi som äger shuttle-tankern *Stena Sira*. Under juli 2019 sålde Sessan dotterbolaget Stena Sessan AS, som var delägare i partrederiet, till Stena Rederi AB, vilket är ett helägt dotterbolag till Stena AB.

Under 2003 ökades uppdraget som manager för Stena att även omfatta Sessans 50% deläggande i shuttle-tankern *Stena Spirit*, som hade ett 15-årigt charteravtal med Petrobras i Brasilien. *Stena Spirit* såldes under hösten 2018.

Under 2019 har Stena Sessan betalat en serviceavgift till Stena Adactum uppgående till MSEK 12 (7).

Stena sköter fastighetsförvaltning för fastigheterna som ägs av Sessan. Stena fick ersättning härför uppgående till MSEK 22 (10).

Under april 2019 förvärvade Stena Adactum 29% av aktierna i Beijer Electronics Group från Stena Sessan för MSEK 449.

Stena Metall

Stena köper en betydande del av bunkerolja för fartygsdrift från Stena Metall. Inköpen 2019 uppgick till MSEK 2 348 (2 583).

Stena utför vissa tjänster för Stena Metall, för vilket ersättning under 2019 erhållits med MSEK 5 (8).

Stena Metall sålde under december 2018 bolaget Juteskären AB, där fartyget *Stena Scandinavica* igår, till Stena Rederi AB. Fartyget *Stena Scandinavica* har fram till försäljningen chartrats ut till Stena Line Scandinavica AB. Hyran uppgick under 2018 till MSEK 94.

Havgalleskären AB, som ingår i Stena Metall koncernen, chartrar ut fartyget *M/S Mecklenburg Vorpommern* till Stena Line GmbH på en femårig bareboat charter. Hyran under 2019 uppgick till MSEK 64 (64).

Stena Recycling AB har under 2019 betalat MSEK 9 (10) till RFM Fastigheter AB för hyror och fastighetsförvaltning.

Under oktober 2019 sålde Stena AB sina aktier i Northvolt till Stena Metall Invest AB för MSEK 200.

Familjen Olsson

Stena hyr kontorslokaler från familjen Olsson. Erlagda hyror uppgick till MSEK 46 (45).

Stena sköter fastighetsförvaltning för ett antal av familjens fastigheter. Stena fick ersättning härför uppgående till MSEK 44 (22).

Stena har förbundit sig att betala livslånga och indexuppräknade pensioner till Dan Sten Olsson.

Stena Switzerland AG har investerat MEUR 11 i ett bolag, Collectius AG, som är delägt av Gustav Eriksson. Stena Switzerland har lånat ut pengar till Collectius på marknadsmässiga villkor om MEUR 20.

NOT 35. HÄNDELSE EFTER RÄKENSKAPSÅRETS UTGÅNG

I januari 2020 påbörjade Stena Fastigheter byggnationen av 185 lägenheter i Haninge, Stockholm. I samma område bygger man 20 radhus, som säljstartades i december 2019.

I januari 2020 emitterades två femåriga obligationer, en på MUSD 350 och en på MEUR 315. Syftet med transaktionen var att förlänga amorteringsprofilen samt att amortera utestående belopp på existerande term loan B om MUSD 613.

Den 31 januari 2020 stängde Stena Line linjen som trafikerade Varberg–Grenå och dagen därpå öppnades en ny linje som trafikerade Halmstad–Grenå.

I februari 2020 förvärvade Stena Rederi AB ytterligare 50% av aktierna i logistik- och transportbolaget NTEX AB. Ägandet i NTEX AB uppgår därmed till 75% och bolaget konsolideras som dotterbolag i redovisningen från förvärvstidpunkten.

I mars 2020 levererades *Stena Edda* till Europa och sattes i trafik på Stena Line's linje som trafikerar Belfast–Liverpool.

I mars 2020 flyttades *Stena Superfast X* ut ur Stena Lines linjenät till Stena RoRo, där hon nu går på en extern charter.

RoRo-fartygen *Hatche* och *Qezban* har kontrakterats från Turkiet. *Hatche* levererades enligt plan i januari 2020 och opererar nu på linjen Europort–Killingholme. *Qezban* kommer att sättas i trafik på samma linje under mars 2020.

Följderna av Covid-19 utbrottet påverkar Stena AB koncernen. Stena har vidtagit åtgärder för att skydda de anställdas hälsa och säkerhet samtidigt som man fokuserar på att minimera de negativa effekterna på koncernens affärer. Den finansiella påverkan är relaterad till den allmänna situationen och beslut av olika lokala myndigheter, vilket leder till minskad efterfrågan på Stenas tjänster och produkter.

Covid-19 utbrottet påverkar Stenas affärsområden på olika sätt och kommer leda till en negativ finansiell påverkan på koncernen, med början från mitten av mars. Givet den osäkra situationen är det inte i nuläget möjligt att uppskatta hela den potentiella påverkan för Stena AB koncernen.

Under mars 2020 stängdes linjen mellan Oslo–Fredrikshamn permanent och trafiken på linjen mellan Trelleborg–Sassnitz ställdes in till vidare.

Under april 2020 har Stena AB erhållit en garantiram om SEK 8 miljarder från Exportkreditnämnden (EKN) och därefter uppnått en principöverenskommelse med ett bankkonsortium avseende en icke säkerställd kreditfacilitet uppgående till SEK 10,7 miljarder. Slutligt låneavtal beräknas undertecknas i maj 2020.

MODERBOLAGETS RESULTATRÄKNING

MSEK	Not	1 januari–31 december	
		2019	2018
Nettoomsättning	1	163	138
Administrationskostnader	2	–233	–191
Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader		–6	–2
Rörelseresultat		–76	–55
Resultat från andelar i koncernföretag	3	751	518
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	4	942	797
Övriga ränteintäkter och liknande poster	5	127	81
Räntekostnader och liknande poster	6	–967	–995
Finansnetto		853	401
Bokslutsdispositioner			
Lämnade/erhållna koncernbidrag	7	255	122
Resultat före skatt		1 032	468
Skatter	8	–146	–288
Årets resultat		886	180

RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT

MSEK	1 januari–31 december	
	2019	2018
Årets resultat	886	180
Övrigt totalresultat		
Årets förändring verkligtvärdereserv, netto efter skatt	–4	–2
Övrigt totalresultat	–4	–2
Summa totalresultat, netto efter skatt	882	178

MODERBOLAGETS BALANSRÄKNING

MSEK	Not	31 december	
		2019	2018
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	9	20 800	20 574
Långfristiga fordringar, koncernföretag	9	5 619	5 912
Långfristiga värdepapper	10	44	294
Övriga långfristiga tillgångar	11	103	261
Totala finansiella anläggningstillgångar		26 566	27 041
Totala anläggningstillgångar		26 566	27 041
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar, koncernföretag		1 229	1 504
Övriga fordringar		5	406
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	12		146
Totala kortfristiga fordringar		1 234	2 056
Kassa och bank		0	0
Totala omsättningstillgångar		1 234	2 056
Summa tillgångar		27 800	29 097
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Aktiekapital, 50 000 aktier à 100 kr		5	5
Reservfond		2	2
Totalt bundet eget kapital		7	7
Balanserat resultat		18 443	18 357
Årets resultat		886	180
Totalt fritt eget kapital		19 329	18 537
Summa eget kapital		19 336	18 544
Långfristiga skulder			
Obligationslån	13	4 935	6 695
Totala långfristiga skulder		4 935	6 695
Kortfristiga skulder			
Obligationslån	13	2 100	1 036
Leverantörsskulder		6	6
Skulder till koncernföretag		1 171	2 167
Övriga skulder		7	397
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	14	245	252
Totala kortfristiga skulder		3 529	3 858
Summa eget kapital och skulder		27 800	29 097

MODERBOLAGETS EGET KAPITAL SAMMANSTÄLLNING ÖVER FÖRÄNDRINGAR

MSEK	Aktiekapital	Bundna reserver	Fritt eget kapital	Totalt
Eget kapital 31 december 2017	5	2	18 409	18 416
Årets förändring verkligtvärdereserv, netto efter skatt			-2	-2
Övrigt totalresultat			-2	-2
Årets resultat			180	180
Summa totalresultat			178	178
Utdelning			-50	-50
Eget kapital 31 december 2018	5	2	18 537	18 544
Årets förändring verkligtvärdereserv, netto efter skatt			-4	-4
Övrigt totalresultat			-4	-4
Årets resultat			886	886
Summa totalresultat			882	882
Utdelning			-90	-90
Eget kapital 31 december 2019	5	2	19 329	19 336

MODERBOLAGETS KASSAFLÖDESANALYS

MSEK	Not	1 januari–31 december	
		2019	2018
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		886	180
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet			
Resultat från finansiella instrument		-346	-251
Valutakursdifferenser		55	50
Uppskjutna skatter	8	146	288
Koncernbidrag		-255	-122
Övriga ej likvidpåverkande poster		573	523
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		1 059	668
Förändring i rörelsekapital			
Ökning (-)/minskning (+) koncernmellanhavanden		-427	187
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar		543	-680
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga rörelseskulder		-593	-178
Kassaflöde från den löpande verksamheten		582	-3
Investeringsverksamheten			
Aktier och andelar samt långfristiga placeringar, netto		444	-52
Kassaflöde från investeringsverksamheten		444	-52
Finansieringsverksamheten			
Utdelning		-90	-50
Koncernbidrag erhållit/utbetalat, netto		122	105
Amortering av kort- och långfristiga lån	17	-1 058	
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-1 026	55
Förändring av likvida medel		0	0
Likvida medel vid årets början		0	0
Likvida medel vid årets slut		0	0

NOTER

Om inte särskilt anges, redovisas alla belopp i miljoner kronor (MSEK). Redovisningsprinciper, se not 1 till koncernräkenskaper.

NOT 1. NETTOOMSÄTTNING

Nettoomsättningen i moderbolaget avser främst utförda tjänster för dotterbolag. Moderbolagets omsättning uppgick till 163 (138), varav 97% (98%) avsåg koncernföretag.

NOT 2. ADMINISTRATIONSKOSTNADER

Ersättning till revisorer	1 januari–31 december	
	2019	2018
MSEK		
Revisionsuppdraget	4	4
Skatterådgivning	3	1
Övriga tjänster	2	2
Totalt	9	7

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsen och verkställande direktörens förvaltning samt övriga arbetsuppgifter som ankommer på bolagets revisor att

utföra. Skatterådgivning innehåller både rådgivning och granskning av efterlevnad inom skatteområdet. Övriga tjänster är andra uppdrag.

NOT 3. RESULTAT FRÅN ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

MSEK	1 januari–31 december	
	2019	2018
Erhållna utdelningar	1 125	518
Nedskrivningar	–374	
Totalt	751	518

NOT 4. RESULTAT FRÅN ÖVRIGA VÄRDEPAPPER OCH FORDRINGAR SOM ÄR ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

MSEK	1 januari–31 december	
	2019	2018
Resultat från försäljning av värdepapper	178	
Orealiserat resultat för finansiella instrument	7	–2
Kursdifferenser	309	405
Räntetäkter	448	394
Totalt	942	797

Av moderbolagets räntetäkter avser MSEK 448 (394) koncernföretag.

NOT 5. ÖVRIGA RÄNTEINTÄKTER OCH LIKNANDE POSTER

MSEK	1 januari–31 december	
	2019	2018
Koncerninterna räntetäkter	1	1
Räntetäkter från derivat	126	55
Orealiserad värdeförändring på kortfristiga derivatinstrument		25
Totalt	127	81

NOT 6. RÄNTEKOSTNADER OCH LIKNANDE POSTER

MSEK	1 januari–31 december	
	2019	2018
Räntekostnader	–598	–573
Upplösning av kapitaliserade finansieringskostnader	–3	–11
Orealiserad värdeförändring på kortfristiga derivatinstrument	–59	
Kursdifferenser	–299	–405
Övriga finansiella kostnader	–8	–6
Totalt	–967	–995

Av moderbolagets räntekostnader avser –74 (–32) koncernföretag.

NOT 7. KONCERNBIDRAG

MSEK	1 januari–31 december	
	2019	2018
Lämnade koncernbidrag		
Stena Adactum AB	–198	–116
Stena Asset Management AB		–5
Stena Fastigheter AB	–10	
Stena Marine Management AB	–418	
Stena Rederi AB		–1 050
Stena RFM AB		–12
Erhållna koncernbidrag		
AB Stena Finans	123	350
Stena Adactum AB	198	149
Stena Asset Management AB	28	6
Stena Fastigheter AB	13	
Stena Marine Management AB	519	
Stena Rederi AB		800
Totalt	255	122

NOT 8. SKATTER

MSEK	1 januari–31 december	
	2019	2018
Resultat före skatt	1 032	468
Uppskjuten skatt	–146	–288
Totalt redovisad skatt	–146	–288
Skillnad mellan inkomstskattesats i Sverige och effektiv skattesats fördelas enligt följande		
Skatt enligt gällande skattesats	–221	–103
Effekt av ändrad skattesats	4	–8
Ej avdragsgilla kostnader	–233	–263
Upplösning av uppskjuten skatt på temporära skillnader		–28
Ej skattepliktiga intäkter avseende erhållen utdelning	241	114
Ej skattepliktiga intäkter	63	
Redovisad skatteintäkt/skattekostnad	–146	–288

Under 2019 uppgick betald skatt till — (—).

NOT 9. ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

MSEK	Org.nr	Säte	Ägarandel %	Antal 1 000-tal	31 december	
					Bokfört värde 2019	Bokfört värde 2018
Stena Rederi AB	556057-8360	Göteborg	100	25	1 000	1 340
AB Stena Finans	556244-5766	Göteborg	100	500	2 550	2 550
Stena RFM AB	556878-2980	Göteborg	100	1	2	35
Stena Fastigheter AB	556057-3619	Göteborg	100	119	3 282	3 282
Stena Adactum AB	556627-8155	Göteborg	100	500	4 076	3 476
Örbacken Energi AB	556738-0851	Göteborg	100	2	1	1
Möckelsjö Energi AB	556756-0882	Göteborg	100	50	6	6
Stena Ventures AB	556878-3020	Göteborg	100	1	21	22
Stena International S.A.		Luxemburg	100	4 768	9 862	9 862
Totalt andelar i koncernföretag					20 800	20 574

Dotterföretagens innehav i större koncernföretag

	Säte	Ägarandel %
Stena Bulk AB	Göteborg	100
Stena Line Scandinavia AB	Göteborg	100
Stena Line Holding BV	Holland	100
Stena Holland BV	Holland	100
Stena Line Ltd	Storbritannien	100
Stena Drilling (Holdings) Ltd	Storbritannien	100
Stena North Sea Ltd	Storbritannien	100
Stena Ropax Ltd	Storbritannien	100
Stena Switzerland AG	Schweiz	100
Stena Maritime AG	Schweiz	100

Moderbolaget har följande långfristiga fordringar på koncernföretag

MSEK	31 december 2019 Bokfört värde
AB Stena Finans	5 619
Totalt långfristiga fordringar koncernföretag	5 619
Ingående bokfört värde	5 912
Amorteringar	-600
Kursdifferenser	307
Utgående bokfört värde	5 619

En fullständig lista över koncernens samtliga bolag inlämnas till Bolagsverket. För information om intresseföretag och joint ventures, se not 6 i koncernräkenskaperna.

NOT 10. LÅNGFRISTIGA VÄRDEPAPPER

MSEK

Ingående bokfört värde 1 januari 2019	294
Avyttrat	-246
Omvärdering	-6
Kursdifferenser	2
Utgående bokfört värde 31 december 2019	44

MSEK

2019

2018

Långfristiga värdepapper klassificeras som:		
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen		64
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	44	230
Totalt	44	294

Värdepapperna avser långfristiga innehav av börsnoterade aktier (se not 13 i koncernräkenskaperna).

NOT 11. ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA TILLGÅNGAR

MSEK	Uppskjutna skattefordringar	Andra långfristiga värdepapper	Aktiverade kostnader	Totalt
Ingående bokfört värde 1 januari 2019	164	90	7	261
Marknadsvärdering		14		14
Avgått	-146	-23	-3	-172
Utgående bokfört värde 31 december 2019	18	81	4	103

Andra långfristiga värdepapper avser innehav av ej noterade aktier, se not 14 i koncernräkenskaperna. Aktiverade kostnader avser kostnader

för upptagande av obligationslån. Dessa kostnader periodiseras över lånens beräknade återstående löptid, se not 6.

NOT 12. FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

MSEK	31 december	
	2019	2018
Upplupna ränteintäkter		146
Totalt		146

NOT 13. OBLIGATIONSÅN

Emitterat – Förfall	Nominellt	Utestående	Ränta	Verkligt värde 31 december		Redovisat värde 31 december, M SEK	
				2019	2018	2019	2018
2007–2019	MEUR 102	MEUR 102	5,875%		MEUR 102		1 036
2010–2020	MEUR 200	MEUR 200	7,875%	MEUR 204	MEUR 210	2 100	2 030
2014–2024	MUSD 600	MUSD 527	7,000%	MUSD 542	MUSD 482	4 935	4 665
Totalt						7 035	7 731
Varav							
Långfristig del av obligationslån						4 935	6 695
Kortfristig del av obligationslån						2 100	1 036

NOT 14. UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

M SEK	31 december	
	2019	2018
Upplupna räntekostnader	196	212
Upplupna semesterlöner och sociala avgifter	13	14
Övriga upplupna kostnader	36	26
Totalt	245	252

NOT 15. STÄLLDA SÄKERHETER OCH EVENTUALFÖRPLIKTELSE

M SEK	31 december	
	2019	2018
Borgensförbindelser, dotterbolag	34 457	28 796
Borgensförbindelser, övriga	563	632
Totalt	35 020	29 428

NOT 16. PERSONAL

För uppgift om medelantal anställda, löner, andra ersättningar och sociala kostnader för anställda, se not 33 i koncernräkenskaperna.

NOT 17. AVSTÄMNING AV NETTOSKULD

Nedan analyseras nettoskulden och förändringar av nettoskulden för de presenterade perioderna.

	2018	Kassaflöde	Valutaeffekt	Omklassificering	Omvärdering	2019
Långfristiga obligationslån	6 695		340	–2 100		4 935
Kortfristiga obligationslån	1 036	–1 058	22	2 100		2 100
Långfristiga värdepapper	–294	246	–2		6	–44
Nettoskuld	7 437	–812	360		6	6 991

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Till bolagsstämmans förfogande står följande vinstmedel (TSEK)

Balanserad vinst	18 443 547
Årets resultat	885 945
Fritt eget kapital	19 329 492
<i>Styrelsen föreslår</i>	
att totala vinstmedel balanseras i ny räkning	19 329 492

Göteborg den 28 april 2020

Gunnar Brock
Styrelsens ordförande

Dan Sten Olsson
Verkställande direktör

Vivienne Cox
Styrelseledamot

Karl-Christian Fredrikson
Styrelseledamot

Christian Caspar
Styrelseledamot

Maria Brunell Livfors
Styrelseledamot

Lars Westerberg
Styrelseledamot

William Olsson
Styrelseledamot

Alessandro Chiesi
Arbetstagarrepresentant

Mahmoud Sifaf
Arbetstagarrepresentant

Vår revisionsberättelse har avlämnats den 28 april 2020

Peter Clemedtson
Auktoriserad revisor

Johan Rippe
Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till årsstämman i Stena AB (publ), org.nr 556001-0802

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Stena AB för år 2019. Bolagets årsredovisning ingår på sidorna 2–80 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Bolaget avger även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidan 83 samt i form av en årsöversikt i anslutning med årsredovisningen. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upp- lyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar*Uttalanden*

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Stena AB (publ) för år 2019 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsför-

valtningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget.
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Göteborg den 28 april 2020

Peter Clemedtson
Auktoriserad revisor

Johan Rippe
Auktoriserad revisor

FEM ÅR I SAMMANDRAG

MSEK	2019	2018	2017	2016	2015
Totala intäkter	37 142	34 730	33 723	34 799	36 417
EBITDA exklusive försäljning av anläggningstillgångar	8 527	6 595	7 465	10 429	9 800
Rörelseresultat	1 731	2 232	2 809	4 013	6 801
Resultat från andelar i strategiska intresseföretag	86	-22	74	66	60
Resultat före skatt	240	105	1 343	2 262	4 504
Fartyg	39 919	39 656	39 103	43 064	46 398
Förvaltningsfastigheter	38 684	35 398	31 539	35 466	30 617
Övriga anläggningstillgångar	31 743	32 068	31 953	33 214	31 077
Likvida medel och kortfristiga placeringar	6 297	2 786	3 113	2 216	3 172
Andra omsättningstillgångar	13 134	8 141	13 701	9 739	8 004
Eget kapital inklusive uppskjutna skatteskulder	53 170	51 539	50 416	51 156	47 999
Andra reserver	777	1 069	1 187	1 281	1 206
Andra långfristiga skulder	60 306	51 992	52 825	56 755	58 043
Kortfristiga skulder	15 524	13 449	14 981	14 507	12 020
Balansomslutning	129 777	118 049	119 409	123 699	119 268
Kassaflöde från den löpande verksamheten	4 060	1 920	5 484	4 838	5 683
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-5 994	1 267	-3 399	-5 024	-1 509
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	3 377	-3 613	-1 135	-832	-5 405
Förändring av likvida medel	1 483	-365	926	-989	-1 195
Antal anställda, genomsnitt	11 813	11 370	11 531	11 183	10 416
Antal fartyg ¹⁾	137	138	118	142	151

1) Inklusive ägda och inchartrade fartyg.

Design & produktion: Narva
Foto: Tommy Shia, Jesper Orrbeck
Tryckeri: Elanders Sverige AB

Trycksak
3041 0165

Stena Line

Connecting Europe
for a Sustainable Future

Stena AB (publ) 405 19 Göteborg
Telefon 031 85 50 00 www.stena.com

